

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 46 (1501) 1978 LAPKRITIS-NOVEMBER 16 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672 • 25 ct.

Rikiuotis ir aukotis

"Mylėk, lietuvi, tą brangią žemę, kurioj nuo amžių tėvai gyveno!" Tuos žodžius anais Lietuvos priešpaudos laikais Maironis sakė savo tautiečiams. Ta brangi žemė yra mūsų tėvynė Lietuva, kuri ir dabar yra prieš pavergta. Už tą brangią žemę kovoja mūsų pavergtieji broliai ir sesės. Turėtume daugiau kovoti ir mes, laisvajame pasaulyje gyvenę lietuviai. Toji kova nereikalauja iš mūsų nei kraujo, nei kacetų aukos, o tik darbo ir piniginių paramos, nes tuo būdu mes vedame kovą už savo tėvynės likimą. Nepasiduokime traukiami blogos valios lietuvių, kurių yra ir laisvajame pasaulyje. Jie ne tik nekovoja ir neaukoja mūsų tėvynės laisvinimui, bet ir dažnai suklaidina padarius, bet silpnos valios tautiečius. Lietuviai, kovoja su pavergėju, yra pagarsėję pasaulyje: S. Kudirka, N. Sadūnaitė, V. Petkus, P. Plumpa, O. Pranckūnaitė, V. Lapienis, B. Gajauskas ir kiti. Kodėl mes, laisvojo pasaulio lietuviai, turėtume būti menkesni už mūsų tautos didvyrius! Ar bijome darbo, ar gaila aukos? Ar pagaliau geras ekonominis gyvenimas užtavo tautinį mūsų susipratimą? Jei nepalūžo mūsų pavergta tauta, nepalūžime ir mes! Nenusinešime tautai skirtų, bet neatiduotų aukų į kapus.

BUVES Lenkijos kardinolas, K. Wojtyła, dabartinis popiežius Jonas-Paulius II, savo pamoksle Toronto lenkams pasakė: "Lenkai išeiviai, kartu su savo broliais Lenkijoje, yra atsakingi už savo tėvynės likimą." Tie žodžiai dar labiau tinka mums, išeivijos lietuviams, nes mūsų tėvynė yra blogesnė sąlygose, negu lenkų. Dr. J. Zmuidzinaitis, generalinis Lietuvos konsulas Kanadoje, kartą mums priminė: "Tautos pavergimo akivaizdoje, matant tą ypatingą patriotinį ryšį ir pasiaukojimo dvasią, kuri apėmusi visą pavergtą šalį, — kiekvienam lietuviui, gyvenančiam laisvajame pasaulyje, atėjo laikas paklausti save, ar jis padarė visa, ką galėjo padaryti, Lietuvos laisvinimo bylai." Dr. A. Stromas, pasitraukęs iš pavergtos Lietuvos, sako: "Atėjo laikas, kai išeivijai tenka tapti aktyvia politine jėga. Tapti, kol dar neveli ir kol mes čia dar galime suvaidinti savo konstruktyvų politinį vaidmenį krašto gyvenime. Pavergtoje Lietuvoje žmonės laukia pagalbos iš mūsų, jie to iš mūsų reikalauja. Apvilti jų mes neturime teisės. Masinė opozicija krašte egzistuoja. Junkimės prie jos. Padėkime jai, suformuokime ją ir tuo atliksime deramą išeivijai, kaip organiškai ir neatskiriamai savo tautos daliai, istorinį vaidmenį. Atgrežkime veidus ir pavergtą Lietuvą."

MINEDAMI lapkričio 23 Lietuvos kariuomenės šešiasdešimtąjį sukaktį, prisiminkime, kad ir 1918 m. mūsų tėvynė neužteko fizinės aukos — ėjimo į kariuomenę; reikėjo ir kitokių dalykų — drabužių, javų ir panašių gėrybių. Buvo savanorių, kurie fronte dėvėjo savus drabužius, kovojo savu ginklu ir naudojo net savu arkliu. Tai buvo didelė aukta. Tada ir užjūrio lietuviai prisidėjo savo duosnia pinigine auka. Dabar juk ir mes esame užjūrio lietuviai. Būkime duosni ir mes. Šiandien ne vienas pasako, kad pinigų yra, bet kartais trūksta stipresnio lietuviško nusiteikimo. Be didesnio lietuviško ryžto mes daug savo tėvynėi padėti negalėsime. Tie lietuviai, kurie nebekovoja už mūsų pavergtos tėvynės likimą, kartais pasuka į mūsų tėvynės pavergėjo pusę ir savo propagandą jam patarnauja. Tokie ir pavergtoje Lietuvoje apsilankę giria okupanto santvarką, nebeatydami krašto pavergimo. Taip daro naujųjų laikų bajorai, kuriems savo tėvynės reikalai nebėra svarbūs. Kol dar esi gyvas, lietuvi, atlik pareigą savo pavergtai tėvynėi, nes kapuose būdamas tos pareigos nebeatliksi. Lietuvių išeivija tebėra patriotiška, gausi ir pajėgi. Tik ji turėtų vieningiau dirbti, stipriau telkti savo jėgas, o ne jas švaistyti įvairiuose frontuose. Vieningos Lietuvos kariuomenės šventė tepažadina mums ryžtą glaudžiai rikiuotis ir aukotis pavergtos Lietuvos laisvinimo žygiui.

J. Vaičiūnas

KANADOS ĮVYKIAI

Mažiau bedarbių

Kanados statistikos duomenimis, nedarbas spalio mėnesį, matuojant sezoniniu masteliu, sumažėjo nuo 8,5% iki 8,2%. Iš tikrųjų tas sumažėjimas tebėra labai nežymus. Rugsėjyje pašalpas gaunančių bedarbių buvo 854.000, o spalį — 798.000, t.y. 56.000 mažiau. 1977 m. rugsėjyje darbus turėjo 9.920.000 kanadiečių, o šiemet tą patį mėnesį dirbo 10.282.000. Taigi, per metus darbų pasiūla paaugo 362.000. Jeigu darbų skaičius didės tokiu mastu, reikės net dvejų metų, kol bus parūpinta darbo dabartiniais bedarbiams. Per tą laiką darbo rinkon įsijungs nauja dirbti pradedančiųjų karta, kuriai taip pat reikės darboviečių. Dilema tegalėtų išspręsti gerokai spartesnis ekonominis Kanados augimas, kuris dabar su 3,5% yra aiškiai nepakankamas.

Finansų ministeris J. Chretienas naująjį savo biudžetą paskelbs lapkričio 16 d., nelaukdamas federacinės provincinės konferencijos, kurioje bus svarstomos ekonominės šio krašto

problemos lapkričio 27-30 d.d. Pasak J. Chretieno, biudžetinės pataisos bus skirtos dabartiniai bei trumpalaikiai atečiai, o konferencija įjėsios sprendimų tolimesniai laikotarpiui. Ekonominė Kanados taryba yra pasiūliusi \$2 milijonų grąžinimą kanadiečiams ekonomijai sustiprinti. Tai galėtų būti padaryta arba pajamų mokesčio sumažinimu, arba federacinio ir provincinio mokesčio prekęms akarpymu. Tokiu atveju dabartinis ekonominis Kanados augimas padidėtų nuo 3,5% iki 4%. Ruošdamas biudžetą, J. Chretienas neturėtų užmiršti, kad centrinis Kanados bankas pastarųjų aštuonių mėnesių laikotarpyje palūkanas už kitiems bankams duodamas paskolas padidino nuo 7,5% iki 10,75%. Su šiuo žingsniu gerokai pa-brango bankų duodamos paskolos kanadiečiams bei nekilnojamos nuosavybės skolas dengiantys mortgiciniai. Šį žingsnį galėtų atsvirti pajamų mokesčio sumažinimas kanadiečiams. Pro-

(Nukelta į 8 psl.)

Du profesoriai tariaisi apie Rytų ir Vidurio Europos Instituto įsteigimą Edmontono universitete Alberto provincijoje. Kairėje — prof. M. Galutsan, dėstantis Alberto universitete bei pirmininkaujantis organizacijai CESSA (Central and East European Studies Association of Canada) ir prof. R. Silbajoris, dėstantis Ohio universitete Jungtinėse Amerikos Valstybėse

Didelis etninių grupių užmojis

Albertos provincijoje prašoma 3 milijonų dolerių kultūriniais reikalams

A. DUDARAVICIUS

Po ilgu derybų š.m. spalio 25 d. CEESSA (Centrinės ir Rytų Europos Studijų Sąjunga Albertoje), kuri susideda iš 15 įvairių etninių grupių ir veikia jau treči metai, įteikė 35% vietos gyventojų vardu Alberto valdžiai prašymą gauti 3.000.000 dolerių metams. Už tuos pinigus būtų įsteigtas Alberto Institutas Centrinės ir Rytų Europos Studijoms prie Alberto universiteto Edmontone. Baltiečių sekcija, apimanti Kanados estus ir lietuvius, sudarė metinę \$303.100,00 samatą. Plane numatyta — 1 profesorius — direktorius, 3 pagalbininkai — asistentai, 1 sekretorė, stipendijos studentams ir biblioteka.

Šis pasiūlymas Alberto valdžiai nėra utopiškas — jis yra paremtas logiška argumentacija. Jeigu ukrainiečiai, kurie sudaro tik 8% gyventojų, gauna iš valdžios \$300.000 ir metus savo institutui, tai likusieji 27% turi tokia pat teisę ir lygią ar didesnę sumą savo kultūrų išlaikymui.

Albertos švietimo ministeris šio pasiūlymo sudarymui buvo paskyręs 2 specialistus patarėjus, kurie tarėsi su atitinkamu prašytoju komitetu. Edmontono lietuviai buvo pasivietę iš Ohio prof. R. Silbajori, kuris pateikė savo sugestijas bei turėjo progos apžiūrėti Alberto universitetą. Iš lietuvių pusės pasitarimuose dalyvavo dr. A. Balysas, A. Kantautas ir A. Dudaravičius.

Zinoma, šio pasiūlymo priėmimas priklausys nuo vietos gyventojų viešosios nuomonės ir CEESSA organizacijos apskurumo.

Mūsų akimis žiūrint, atrodo, kad valdžiai, kuri dabar turi savo iždą, vad. "Heritage Fund" 4 milijonų dolerių, 30 milijonų dolerių paskyrimas pagrindiniam kapitalui, kurio palūkanos kiekvienais metais duotų 3 milijonus dolerių, nebūtų perdidelė našta, juoba, kad tai patenkintų daugiausia kaip trečdali vietos gyventojų. Ar taip bus, šiuo metu sunku pasakyti.

Kaip atrodo šis reikalas, žiūrint iš vietos gyvenančių lietuvių pusės? Jeigu kalbėsime apie profesorų Alberto universitete Edmontone, tai reikia pasakyti, kad lietuvių profesorių nėra. Kalgaryje yra prof. Šalkauskas, matematikas, ir prof. Lederis, farmakologas. Lietuvių

kilmės studentų Alberto universitete yra mažiau kaip pusė tuzino. Taigi, įėjus šis planas iš finansinės pusės ir būtų įgyvendinamas, pareikalautų gana daug įtempto darbo bei paramos iš visų Kanados ir JAV lietuvių.

Mūsų spaudoje gvildinamas klausimas liuanistikos centro-katedros kuriamas nors Šiaurės Amerikos universitete. Jeigu, pasak prof. R. Silbajorio, kiekvienas pasiturintis lietuvis, ypač akademikas, paaugotų bent po vieną tūkstantį dolerių ar daugiau, galėtume įsteigti savo jėgomis Čikagoje arba Toronte. Deja, tokių mecenatų nesimato. Jei taip, kodėl nepabandyti Vakarų Kanadoje — Edmontone? Mano nuomone,

jau pats laikas lietuvių išeivijai atkelti vartus ir sudaryti sąlygas mūsų jaunimui, baigusiam šeštadienį mokyklą, tęsti liuanistikos mokslus. Tai būtų viena didžiausių investicijų mūsų kultūros išlaikymo bare.

Naujai susiorganizavusiai CEESSA Sąjungai svarbiausias tikslas, šalia etninės kultūros išlaikymo, yra įvedimas į universiteto programą tų kultūrų bei jų dėstymas. CEESSA organizacijai gali priklausyti akademiškai ir neakademiškai, kuriems tie dalykai rūpi. Numatyta baltiečių skyriuje prie Instituto būtų dėstomi šie dalykai: literatūra, kalba, istorija, politiniai mokslai, surišti su Baltijos kraštais.

Reikalauja dekolonizuoti sovietų užimtus kraštus

Baltiečių, gudų ir ukrainiečių organizacijos dokumentuotu raštu kreipiasi į Jungtines Tautas

Penkios Sov. Sąjungos pavergtų kraštų tautybės — estai, latviai, lietuviai, gudai ir ukrainiečiai per centrinės savo organizacijos ryžosi organizuoti bendrą žygį, reikalaujantį sovietų dekolonizuoti užimtus kraštus bei grąžinti laisvę. Tuo tikslu š. m. lapkričio 26, sekmadienį, 1.30 v. p. p. Niujorke (53rd Street — 7th Ave.) rengiama bendra demonstracija. Prieš tai išisą savaitę dekolonizacijos klausimas bus judinamas priėmimo pas J. T. gen. sekretoriaus atstovą, spaudos konferencijoje, vizituose pas J. T. atstovus. Šiam žygiui ilgai buvo ruoštas, sudaryta plati dokumentacija, apimanti minėtas penkias tautybes.

Tarp daugelio įvairių žygių, siekiančių išlaisvinti pavergtas Sov. Sąjungos tautas, kilo dar viena iniciatyva, skirtinga nuo ligšiolinių. Kanadoje susidarė specialus estų, latvių, lietuvių, gudų ir ukrainiečių komitetas iš centrinių išeivijos organizacijų atstovų, kuris paruošė kreipimąsi į Jungtines Tautas ir atitinkamą plačią dokumentaciją. Pasirašė gūdų atstovai — pirm. dr. B. Ragula, sekr. P. Pashkovich, estų — pirm. A. J. Anderson, sekr. E. Vallaste, latvių — pirm. dr. I. Spilners, sekr. B. Albats, ukrainiečių — pirm. kun. dr. W. Kushnir, sekr. Y. R. Shymko, lietuvių —

pirm. V. Kamantas, sekr. D. E. Kojelytė. Kreipimasis ir dokumentacija paruošė bei redagavo redaktinė komisija: pirm. Y. R. Shymko, nariai — A. Andriushyn, L. Leivat, dr. L. Lukss, sen. P. Yuzyk, B. Nainys, P. M. Pashkovich, J. R. Simanavičius.

Dokumentacijos pradžioje (A skyriuje) įdėta rezoliucija, liečianti Sov. Sąjungos dekolonizaciją. Rezoliucija, pasirašyta minėtų centrinių organizacijų, yra skirta JT visumos susirinkimui. Joje reikalaujama JT char-ta, nutarimais, sutartimis, deklaracijomis, žmogaus teisėmis ir reikalaujama Sov. Sąjungos pavergtoms tautoms laisvės bei nepriklausomybės. Tai esą bus pasiekiama dekolonizavus Sov. Sąjungą, įsteigus tautinę Rusijos valstybę, davus nepriklausomybę 14-ai nerusiškų respublikų. Tam įvykdyti prašoma sudaryti tarptautines JT priežiūroje veikiančias komisijas.

Šis kreipimasis bus įteiktas ne tik JT atstovams, bet ir visų pasaulio valstybių galvoms, vadams, veikėjams, tarptautinėm organizacijom. Tuo būdu bus apeliuojama į pasaulio opinią, kuri kolonijinėm imperijom yra nepalanki.

Dokumentacinėje dalyje yra trys skyriai. Pirmajame jų (B) dokumentais pavaizduojamas

(Nukelta į 9-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

OPTIMISTINIUS PRANESIMUS IS VASINGTONO APIE TAIKOS sutarties derybas nustelbė nauja įtampa tarp Egipto ir Izraelio. Pagrindine kliūtimi tapo Izraelio premjero M. Begino atsisakymas įjungti taikos sutartinį išpareigojimą, padarytą Camp David konferencijoje, siekti sprendimo vakarinei Jordano pakrantei ir Gazos juostai. Tokio išpareigojimo reikalauja Egipto prez. A. Sadatas, norėdamas apsaugoti arabų interesus, užtikrinti laisvą apsisprendimą tose srityse gyvenantiems arabams. Jį remia ir JAV prez. J. Carteris, vadovaudamasis Camp Davis priimtais susitarimais. M. Beginas aiškiai siekia tik atskiros taikos sutarties su Egiptu, vengdamas su ja susietų konkrečių išpareigojimų Gazoje ir Jordano pakranteje. Pas jį, viešintį Toronte, iš Vašingtono buvo atskridę abu jo derybininkai —

užsienio reikalų min. M. Dayanas ir krašto apsaugos min. E. Weizmanas. Spaudai padarytas M. Begino pareiškimas buvo skirtas JAV prez. J. Carteriui ir valstybės sekretoriui C. Vance. Jame M. Beginas teigė, kad taikos sutartis ir minėtų sričių ateities klausimas yra du skirtingi dalykai ir kad jų nereikia susieti taikos sutartyje. Užkulisinį suktą M. Begino žaidimą atskleidė Izraelio radio pranešimas, kad jo vyriausybė paskyrė \$32,5 milijono vertės sumą plėsti izraelitų kaimams okupuotose arabų žemėse. Už šią sumą numatoma pastatyti 660 naujų namų bei butų vakarinėje Jordano pakranteje ir 230 Sirijai priklausiusiose Golanų augtumose. Kelių milijonų dolerių vertės suma būsianti išleista plentui, kuris Jordano pakrantę sujungs su Izraeliu. Prieš izraelitų kaimų didinimą yra pasisakęs prez. J. Carteris, toki žingsnį laikydamas Camp David padarytų pažadų grioviumi. Planuojamas plentas taipgi įtaigoja, kad M. Beginas yra pasiryžęs kolonizuoti vakarinę Jordano pakrantę ir ją anksčiau ar vėliau oficialiai prisijungti prie Izraelio, nors joje gyvena 1,1 milijono arabų.

Naujas posūkis

Komunistinė Lenkija lig šiol nutylėdavo 1918 m. lapkričio 11 d. paskelbtą nepriklausomybės atstatymą, kuriam šiemet sukanka 60 metų. Ši tyla buvo nutraukta specialiosios seimo posėdyje. Kompartijos vadas E. Gierekas staiga pabrėžė, kad niekas negali paneigti tos datos reikšmės — jos dėka Lenkija po pusantro šimtmečio vėl grįžo į Europos žemėlapyje kaip nepriklausoma valstybė. Panašią mintį pakartojo ir spauda, primindama per 20 nepriklausomo gyvenimo metų pasiektą tautinę lenkų jungtį bei kitus laimėjimus, dėl kurių kreditas atiduodamas ne anuometiniams Lenkijos vadams, o visai lenkų tautai. Pasak E. Giereko, Lenkija yra visų lenkų motina, nepaisant jų partinių pažiūrų, socialinių skirtumų, išsilavinimo ir požiūrio į religiją. Maskvai buvo pasimylkyta teigimu, kad prie Lenkijos nepriklausomybės atstatymo daug prisidėjo Lenino vyriausybė, atšaukus Lenkijos padalinimo sutartis, suteikusi jai pilną pripažinimą. Šia proga prisimintina skirtinga partiečių

Grįžo politikon

Buvusi Indijos premjerė Indira Gandhi laimėjo papildomos parlamento rinkimus Čikmagaluro rinkiminėje apylinkėje, apie 1.000 mylių į pietus nuo New Delhi. Kongreso partijos atstovė net 77.333 balsų dauguma įveikė premjero M. Desajaus kandidatą V. Patilą, priklausančią Indiją vadinančiai Janatos partijai. Nepadėjo nei premjero M. Desajaus įspėjimas, kad I. Gandhi yra diktatūros šalininkė, nei į rinkiminį vąjį siunčiamų ministrų kalbos. Kongreso partija parlamente dabar turi 72 atstovus, o Janatos partija — daugiau kaip 300. Galimas dalykas, I. Gandhi taps opozicijos vadove, nors šiuo metu jų pareigų vengia.

Šiame numeryje:

- Rikiuotis ir aukotis
- Nepriklausomos Lietuvos kariuomenė — įkvėpimo šaltinis
- Didelis etninių grupių užmojis
- Albertos provincijos prašo 3 milijonų dolerių institutui
- Tauta, kuri ugdo Daumantus
- Prisimenant jaunystės dienas Lietuvos kariuomenėje
- Gobelenas su Lietuvos Vyčiu
- Iš pokalbio su lenkų veikėju dr. F. Zubru Venecueloje
- Jaunimo kelionė į Koelną
- Vasario 16 gimnazijos mokinė apie pamaldas katedroje
- Sovietinė NKVD ir statistikos
- Komentuojant Dov Levino laišką "T. Žiburiuose"
- Pas lietuvių anapus pusiaujo
- Dr. D. Tamulionytės lietuvių kalbos kursai P. Amerikoje
- Lietuvio pastatyta mažytė šventovė
- Mažiausia Amerikos šventovė, vieno žmogaus pastatyta
- Zvilgnis ir mūsų dabartis
- Naujausias prof. J. Ereto leidinys viešųjų kalbų
- Baltiečių koncertas Londone
- Jungtinėmis jėgomis ir politinėje, ir kultūrinėje srityje

TEVIŠKOS ZIBURIAI

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Laidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Ziburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$12, pusmetinė — \$6.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai nušiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostatais. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Ziburiai", Inc.
Subscription rates: \$12.00 per year, \$6.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Peržengtos ribos

AL. GIMANTAS

Gal ir be reikalo laikas mūsų šalis iš ALTo pirmųjų pastangų lankyti lietuvių kolonijas, aiškinti Helsinkio-Belgrado susitarimų pagrindus bei plonybes. Su aiškinimais ar be jų vis dėlto atrodo, kad lietuviškosios visuomenės pažinimo tuo klausimu yra susiskaldžiusios į dvi labai priešingas nuomones. Vieniems visi tie susitarimai yra visai niekiniai, nereikšmingi, kitiems — naudingi, jei ir ne visos tautos reikalingi, tai bent atskiriami individams.

Nereikia papildomai aiškinti ir įrodinėti kurią nuomonę atstovauja, gina ir bando platinti ALTo vairotojai. Tai savaime aišku iš jų vadovų pareiškimų ir ALTai artimesnių spaudos puslapių. Bet ne čia glūdi giliausias tragedijos šaknis. Gaila, skaudu ir apgailėtina, kad tragedija ryškėja ten, kur jos mažiausiai tiktų laukti, t.y. neatsakingų žodžių sraulte, išplaukiančiame iš tikrai orių ir respektuotinių burnų. Štai, vieno tokio viešo ALTo sušaukto susirinkimo metu viešai, "iš katedros" metamas aiškus, nedviprasmiškas ir kiekvieną susipratusį išsiviešijęs teiginys. Net ir jų naujų laikų pranašai, kaip Amalrikas su A. Solženicinu nėra pajėgūs palenkti ar sudrausminti jų emigracijos likučius. Savęs niekinimo ir susinaikinimo darbas pas juos yra kaip ir baigtas, atliktas savųjų iniciatyva ir ramomis.

Dar taip neseniai buvo giliai tikėtasi, kad lietuviams taip neatstotų. Tikėjome savo vidine stiprybe, drausme, susiklausymu ir nepaprastai tiesiu patriotizmu. Siandien, net ir būvę šviesiausios optimistai, jau turi tam tikrą abejonių ir įstengia išvengti neviltinges šėšėlius horizontus. Bet ar tokio "grand finale" tikėjimės ir esame verti?

• Lietuviškoji spauda yra tautinės gyvybės maitintoja.

Mūsų kredito unijos nariui

at Pranui Keturkai

mirus, jo žmonai VANDAI, sūnams RIMUI ir ANTANUI, seseriai VIKTORIJAI DAUGELAVIČIENEI bei visiems kitiems artimesiems nuoširdžiai užuojautą reiškia —

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Litas" valdyba

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ontario L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūras darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KAZLAUSKAS

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS

NAMŲ

APSTATYMAS

Nemokamas pristatymas
i namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Pralaimėta vokiečių pergalė

Vokiečių ir sovietų tankų mūšis prie Raseinių ir šuolis per Dauguvą

P. LELIS

Sovietų Rusijos užkariavimui II D. karo metu vokiečių generolai buvo iš anksto paruošę, pagal Hitlerio nurodymus, vadinamąjį Barbarosos planą, pagal kurį trys pagrindinės armijų grupės turėjo milžiniškais kilyliais prasiveržti giliai į priešų užnugarį, apsupti, suskaldyti ir sunaikinti sovietų armijas, paralyžuoti pramonės, susisiekimo centrus ir okupuoti europinę Rusiją iki linijos Volga-Archangelskas.

Strateginiai uždaviniai

Siaurinės armijų grupės vadovas maršalas Leeb su trimis armijomis (16, 18 ir 4 šarvuota) turėjo uždavinį prasiveržti iki Leningrado, atkirsti bei sunaikinti sovietų armijas, sutelktas Baltijos valstybėse, ir užėmus Leningradą, pasukti į rytus.

Vidurinės grupės vadovas marš. Bock su keturiomis armijomis (4, 9 ir dviem šarvuotom) turėjo žygiuoti Napoleono keliu — pro Smolenską tiesiai į Maskvą, ją užimti ir žygiuoti prie Volgos.

Pietinės ir stipriausios armijų grupės vadovas marš. Rundstedt uždavinys su šešiomis armijomis (6, 11, 17, viena šarvuota ir dvi rėmunų armijos) žygiuoti į Ukrainą, užimti Kijevą, Krymą ir pasukti į Kaukazo naftos šaltinius.

Toks fantastinis Barbarosos planas buvo kaikiurių vokiečių karo strategų smarkiai kritikuojamas, nes jame nenumatytos svarbiausios kliūtys — plėtos didybė ir Rusijos žiemos šalčiai. Bet Hitleris, nieko nepaisydamas, tą planą vykdė, o kritikuojamas ir gabesnius generolus šalino iš pareigų. Vystant kovoms Rusijoje, pirmiausia atleido vyr. vad. gen. Brauchicą ir pats pasiėmė tas pareigas. Neužilgo atleido gen. Bocką, Rundstedtą, Halderį ir kitus. Jis pasilikė vyriausioje būstinėje tik tuos generolus, kurie jam buvo atsidavę ir aklaivė vykdė jo įsakymus.

Po ketverių metų žiaurių kautynių Rusijoje, milijonų karių ir civilių gyventojų išsudydymo, miestų sunaikinimų Barbarosos planas atidarė sovietų armijos vartus į Europą, kur jos iki šiol tebeleiko komunizmo paveržtas tautas priespaudoj.

Galbūt bus įdomu prisiminti, kaip maža dalelė to Barbarosos plano buvo vykdoma Lietuvos teritorijos ribose.

Pirmieji proveržiai

1941 m. birželio 22 d. auštant iš Klaipėdos krašto po sovietų sustiprintą sieną prasiveržė pirmieji vokiečių kariuomenės daliniai — aštuntoji šarvuota ir 290-ta pėstininkų divizijos. Jų svarbiausias tikslas buvo paimti nesusprogdintą Ariogalos tiltą per Dubysą. (Tas didelis tiltas — viadukas buvo Lietuvos valdžios pastatytas 1936 m., tiesiant Zemaičių plentą). Besiverždamas per sieną, vokiečių pėstininkų kuopos turėjo daug nuostolių, ypač žuvusiais karininkais, nes sovietai pasienyje turėjo užmaskuotas slėptuves, panašias į lauke stovinčius kaimiečių vežimus. Vis dėlto pirmąją karo dieną vokiečiai užėmė Tauragę ir, pasiekę Mituvą, sudarė nemažą prietilį.

Be pėstininkų divizijų, per Lietuvą žygiavo du šarvuotųjų korpusai: gen. Reinhardo 41 korpusas kryptimi Tauragė-Raseiniai-Panevėžys-Jekabpilis (dalis to korpo tankų riedėjo plentu į Šiaulius, Joniškį), antrasis — gen. Manšteino vadovaujamas 56 korpusas žygiavo kryptimi Jurbarkas — Kėdainiai — Ukmergė — Daugpilis. Be jų, Klaipėdos pajūriu žygiavo gen. Herzogo 291 pėstininkų divizija, siekdama užimti sovietų laivyno bazę Liepają.

Didelė rizika

Gen. Manšteinas buvo drąsus, bet ir šalto apskaičiavimo strategas. Jis gerai suprato to Barbarosos plano baisią riziką, jei per kelias savaites rusai nebus sumušti. Jis žinojo tai, kad didysis karo strategas Clausewitz anksčiau žinojo, būtent: tas didysis kraštas negali būti nei užkariautas, nei okupuotas. Geriausia, ką galima šiam kare padaryti, tai staigiais ir stipriais smūgiais prasiveržti į krašto karinius ir politinius centrus, nuversti režimą ir paralyžuoti jo karinį potencialą. Tai vienintelis būdas, kuris galbūt bus įmanomas. Kitaip tas karas gali būti pralaimėtas tą patį vakarą. Bet jei per 1941 m. du mėnesius karas nebus pralaimėtas, tai per

lą laiką Leningradas ir Maskva turėtų būti paimti, sovietų armijos Baltijos kraštuose ir Gudijoje apsuptos ir sunaikintos. Kad tai būtų įvykdyta, šarvuotųjų korpusai turi prasiveržti į didžiulius susisiekimo centrus, o šiaurinė armijų grupė — į Leningradą. Bet tam visų pirma reikia peržengti plačią Dauguvos upę, paimti nesusprogdintus Dauguvos tiltus ties Daugpiliu ir Jekabpiliu.

Kai birželio 24 d. 19 v. 8-tos šarvuotųjų divizijos būstinėje buvo gautas pranešimas kad Ariogalos viadukas paimtas nesusprogdintas, Manšteinas tik palingavo galva ir davė savo šarvuotiesiems įsakymą "pirmyn". Tankiai pajudėjo, juos sekė grenadieriai. Manšteinas abejojo, ar žygiuojant per priešų žemę 200 mylių pavyks pasiekti bei užimti Daugpilio tiltus, bet savo įsakymo nekeitė.

Kautynės ties Raseiniais

Kad tas tankų mūšis Lietuvos žemėje nebus lengvas, jau buvo patirta po 48 valandų sieną peržengus. Juk rusai irgi turi tankus. Tai išbandė 41 šarvuotųjų korpusas, veikęs kairiajame sparne. Birželio 24 d. gen. Reinhardas, atvykęs į komandinį postą, sužinojo kad 6-ji šarvuotųjų divizija sutiko stiprų priešų tankų junginį ir rytus nuo Raseinių prie Dubysos ir įsivėlė į sunkų mūšį. Apie šimtą sunkiųjų sovietų tankų atvyko iš rytų pusės ir susidūrė su ta gen. Landgrafo vadovaujama divizija. Raseiniai tapo karo istorijoj garsia vieta, kur įvyko pirmosios tankų kautynės šiame kare.

Tos kautynės, vykusios toli užnugaryje nuo Manšteino šarvuotųjų smaigalių, buvo pirmoji vokiečių armijos krizė. Sunkiųjų sovietų tankai veržėsi pirmyn. Nei prieštankiniai pabūklai, nei naikintuvai, nei vokiečių tankų patrankos negalėjo jų sulaukyti, nes jų sviediniai negalėjo pramušti tų tankų 8 ir 12 cm storio šarvų. Jie tik nuslydavo ar atšokdavo kaip žirniai nuo sienos.

Tai buvo vokiečiams dar nežinomi "Klim Vorosilov" serijos tankai KV-43 tonų ir KV-2 52 tonų, pagaminti Kolpino dirbtuvėse Leningrade. Jie turėjo ilgus patrankų vamzdžius, skylių diam. 7.6 ir 15.5 cm. Jų greitis — 25 mylios į valandą.

Vos įveikė sovietus

Kilus aliarmui ir panikai, pirmoji šarvuotųjų divizija turėjo grįžti atgal išvaduoti iš pavojaus šeštąją. Vokiečiai nustatė savo artilerijos pabūklus horizontaliai ir šaudė tiesiai į tų milžinių vikšrus. Tik vokiečių tankų didesnis greitis, taiklumas ir radijo komunikacija padėjo sovietų robotus sulaukyti bei susprogdinti.

Didelė mįslė buvo vokiečiams tų tankų šarvų stiprumas. Vienas KV-2 turėjo 70 šūvių žymų ant šarvų, bet nė vienas šūvis neprašūvė šarvo kiauurai. 29 sovietų sunkieji tankai buvo susprogdinti ir liko kovos lauke, o kiti spėjo išsinešinti į rytus. Šios dvi vokiečių šarvuotųjų divizijos su dviem pėstininkų divizijom savo veikimo ribose Lietuvoje sunaikino 200 sovietinių tankų ir praskynė kelią į Jekabpilį ir Daugpilį.

Daugpilio link

Birželio 26 d. anksti rytą 8-tos šarvuotųjų divizijos tankai riedėjo Ukmergės plentu nuo Kauno Daugpilio link. Tankų vadovai stovėjo atdaruose bokšteluose su žiūronais prie akių. Nuo Kauno iki Daugpilio — 150 mylių. Iš abiejų plento pusių — prieš žemę, kur buvo išdėstytos dvi gen. Kuznecovo armijos. Iki Daugpilio liko tik 5, pagaliau 4 mylios. Vadovaujantis tankų kolonai karininkas pamatė ranka į dešinę pusę, paskui žemyn. Tai reiškė "rinktis į dešinę ir sustoti". Kai šarvuotųjų smaigalys sustojo, keturi rusiški sunkvežimiai su šoferiais rusiškoms uniformoms pravažiavo pro šalį Daugpilio link. Tankų vadovai nusišypsojo, nes

jie žinojo kas tame paslaptingame konvojuje buvo paslepta. Tai vokiečių karinės žvalgybos vado adm. Canario iš Brandenburgo pulko parinktas drąsių vyrų dalinis, kuriam buvo duotas paprastas, bet ir fantastinis uždavinys — įvažiuoti į miestą ir staigiu puolimu užimti Dauguvos tiltus, kad rusai nespėtų jų susprogdinti iki 8-ji šarvuotųjų divizija prasimuš sau kelią ir susijungs. Po sunkvežimių brezentais sėdėjo konvojaus vadas vyr. leit. Knaak su stipriai ginkluotais vyrais. Pravažiavus mažą pakilimą matėsi Dauguvos upės išlinkimas, du tiltai, o už jų miesto gatvės. Kaikur išstatyti sovietų postų sargybiniai paklausdavo šoferius: "Ar dar turite vokiečiai?" Šie rusiškai atsakydavo: "O, dar geras galas".

Rizikingas šuolis

Įvažiuavus į Gryvos priemiestį, konvojui teko taikytis prie vietos trafiko, praleisti tramvajus. Privaziavus tiltus, jų galuose pamatęs stiprias sargybas, konvojaus vadas tuoj sukomanavo: "Spausiti gažą. Pirmyn". Pirmasis sunkvežimis pralėkė tiltą, bet antrąjį sovietų sargyba bandė sulaukyti kulkosvaidžio ugnimi. Konvojaus vadas suriko: "Lauk iš sunkvežimio, užimti pozicijas". Susišaudymas prikėlė sargybą kitame tilto gale, ir tie paleido kulkosvaidį ir pirmą sunkvežimį. Bet Knaakas sugėbėjo ir to sunkvežimio žmones išsodinti bei užimti pozicijas. Sovietų kariai turėjo slėptis, įsiskodami priedangos. Po trumpo susišaudymo ir granatų sprogimų sovietų karių ugnis buvo nuslopinta. Kitų dviejų sunkvežimių vyrai spėjo užimti geležinkelio tiltą ir nukirpti detonatoriaus vielas. Deja, per neatsargumą dalis užtaiso sprogo, suardydama: tilto grindinio dalį.

Šarvuotųjų smaigaliuose tankų vadovai iš tolo atydžiai sekė Knaako operaciją; pamatę iššautą žalią raketą, sulindę į tankus ir užsidarę dangčius skubėjo į miestą. 8 v. gen. Manšteinas gavo pranešimą: "Daugpilis ir tiltai paimti. Plento tiltas sveikas, geležinkelio tiltas apgadintas, bet pravažiuojamas". Šioje operacijoj vyr. leit. Knaakas ir penki kareiviai buvo užmušti, likusieji 20 — sužeisti.

Neišnaudota pergalė

Plati Dauguvos upė buvo peržengta, gyviausias geležinkelio mazgas tarp Vilniaus ir Leningrado pateko į vokiečių rankas. Ką toliau daryti? Kokia nauda iš tos pergalės, jeigu ji neišnaudota? Būtų rizikinga gen. Manšteino korpiui operuoti vienam į šiaurę, kai Reinhardo 41 šarvuotųjų korpus ir gen. Buscho 16-tos armijos kairysis sparnas buvo 60 mylių užpakalyje. Bet be rizikos jokia karinė operacija ar pergalė yra neįmanoma.

Vyr. karo vadovybė nesuprato savo sudarytos strategijos logikos. Hitleris staiga išsigando savo paties drąsumo, kaip kad išsigando, sulaukydamas vokiečių armijas prie Dunkirko ir leido anglams laivais pabėgti. Jis nepasitikėjo savo generolais. Vyr. vadovybė negalėjo be Hitlerio pritarimo duoti įsakymų. Dėlto nenuostabu, kad gen. Manšteinas, peržengęs Dauguvą, gavo tokį įsakymą: "Sustoti. Daugpilio prietilį ginti ir laukti 16 armijos kairiojo sparno atvykimo".

Šešias dienas Manšteino šarvuotųjų korpus stovėjo vietoje. Per tą laiką Kuznecovas surinko rezervus iš Pskovo, Maskvos, Minsko ir iš jų sudarė Leningrado gynybos poziciją ant buvusios Estijos — Sovietų Sąjungos sienos tarp Peipuso ežero ir Sebežo.

Kaip tolimo griaustinio dundėjimas, karo lauke girdėjosi nesutarimas tarp Fiurerio ir vyr. vadovybės dėl karo operacijų pirmenybės — Maskva ar Leningradas? Šioji krizė ir vėliau padarytos didelės klaidos buvo galingai vokiečių armijai karsto viny.

LIETUVIAI, SUSIDOMĖKITE Daytona Beach, Floridoje!

Cia puikūs paplūdimiai, malonus nuolatiniam apsigyvenimui klimatas, auganti lietuvių kolonija, palyginti dar nebrangios nuosavybės. Jums sąžiningai ir maloniai patarnaus "Century" (21 Kellog Real Estate Co.) atstovas HARIS LAPINS. Kreiptis: jst. tel. (904) 258-1330 nemokamai, prašant "Out of state toll free" 1-800-874-4464 arba Adolfo Andriulo rez. 7 Tolo Circle, Port Orange, Fla. 32018. Tel. (904)-761-3625.

Padėka

Nuoširdžiai dėkojame Anapilio Moterų Būreliui už surengimą taip sėkmingos mūsų dailės parodos, visoms ir visiems už prisidėjimą, gaušiams lankytojams — už atsilankymą.

Nuoširdus lietuviškas ačiū —

REGINA ŽIORAITIENĖ
ir
VALENTINA BALSINĖ

Mano sūnui ANTANUI mirus

1978 metų spalio 6 dieną (42 metų amžiaus), noriu išreikšti nuoširdžią padėką visiems, kurie lankė jį liginė, laidotuvių namuose, pamaldose ir kapinėse, paroddami draugišką širdį mano skausmo valandoje.

Ypatingą padėką klebonui prlatui kun. J. Tadauskiui už paslaugą ir gražias pamaldas bei priedėjimą šv. Rožinio su pamokslais; taip pat vargonininkui, kars- to nešėjams ir visiems, kurie užprašė šv. Mišias, bei poniams, prisidėjusiems prie vaišių.

Liūdinti motina Janina Jasimienė (Orvidaitė)

Padėka

A+ PETRUI LIORENTUI

mirus, susilaukėm nuoširdžios užuojautos iš draugų ir pažįstamų.

Dėkojame Priskikimo parapijos kunigams už pamaldas šventovėje, už Rožinį koplyčioje ir palydėjimą į lietuviškas kapines.

Daug kartų ačiū visiems mieliems draugams ir pažįstamiems, lankiusiems vėlionį koplyčioje, palydėjusiems į kapines, atsiuntusiems gėles ir taip gausiai užprašiusiems šv. Mišias.

Ačiū šeimininkei ir visoms talkininkėms už paruoštus pusryčius.

Visiems ir visoms, vienokiu ar kitokiu būdu mus užjautusiems, esame labai dėkingi.

Duktė Eugenija ir šeima

Padėka

Mūsų mylimas vyras, tėvas, ir senelis

at

Vytautas-Zenonas Kudžma

netikėtai ir staigiai 1978 m. rugsėjo 4 d.

išsiskyrė iš mūsų tarpo.

Nuoširdžią padėką reiškiamės; Šv. Kazimiero parapijos klebonui kun. dr. F. Jucevičiui už atnašavimą šv. Mišių, maldas koplyčioje ir kapinėse, Aušros Vartų parapijos klebonui kun. J. Kubiliui, SJ, už Rožinį koplyčioje, mielai Onutei Pliškonienei paskutinį kartą pagiedojusią savo dėdei šv. Mišių metu. Dėkojame už atsisveikinimo žodžius — Jonui Adomoniui, Vincui Kačergui, Jonui Adomaičiui ir spaudoje Leonui Giriniui.

Gili mūsų padėka giminėms, draugams ir pažįstamiems už pareiktas užuojautos mūsų didelio skausmo valandoje žodžiu, laiškais ir spaudoje, už Jūsų, brangieji, gausų lankymą vėlionies koplyčioje, pamaldose ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkojame už paaukotas šv. Mišias mūsų vyro ir tėvelio vėlę, gėles, vainikus ir gausias aukas Kanados Lietuvių Fondui, jamžinant vėlionies atminimą. Ypatingą padėką reiškiamės Petriui ir Julei Adomoniams, pirmutiniams atskubėjusiems su visokeriopa pagalba, ir visoms poniams, prisidėjusioms prie pusryčių paruošimo.

Mes linksime Jums dėkingi. Jūsų nuoširdumas šioje skaudžioje valandoje paliks neužmirštas.

Giliai nuliūdę —

žmona, sūnus, dukterys ir anūkai

MIELAI NAREI

a.a. ONAI IVANAUSKIENEI

mirus,

jos vyrą KAZĮ ir sūnų TOMĄ nuoširdžiai

užjaučiame bei kartu liūdime —

Anapilio Moterų Būrelis

A+A

ONAI IVANAUSKIENEI

mirus, giliai užjaučiū vyrą KAZĮ, jų sūnų TOMĄ,

vyro brolius su šeimomis, visus gimines ir kartu

liūdžiū —

Feliksas Jonynas

Mūsų kredito unijos nariui

at Andriui Dagiliui

mirus, jo šeimai bei visiems kitiems artimesiems nuoširdžiai užuojautą reiškia —

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Litas" valdyba

Kiekvienos didesnės tautinės šventės proga Toronto organizacijų atstovai dalyvauja pamaldose su savo vėliavomis

Nuotr. Vyt. Maco

Tauta, kuri ugdo Daumantus

K. Mileris

Veltui buvo bandyta ir dabar dar tebebandoma steigti tarp-tautines organizacijas, kurios sustabdytų kariavimą pasaulyje. Mūsų visos istorijos knygos, rašydamos apie praeitį, daugiausia ir rašo tik apie karų eigą. Žmonija visą laiką yra kariavusi ir tebekariauja. Žmogų amžių eiga daug pakeitė, bet nepadarė jį geresniu. Jis vis dar tebėra plėšrus padaras, kuris iš silpnėsio nori atimti viską ir siekia sunaikinti priešingai galvojančią. Kiekvienam čia, žemėje, savo egzistenciją tenka ginti savo jėgomis bei išverme. Neatrodė, kad kario profesija, bent artimoje ateityje, pasidarytų nebereikalinga.

Mes, lietuviai, kai kalbame apie savo kariuomenę, kalbame apie labai trumpą savo tautos kareiviavimo laiką, vos 22 laisvės metus, kai tuo tarpu lietuvių kariuomenė jau egzistavo nuo Mindaugo suvienytos Lietuvos laikų. Prieš 38 metus praradome savo valstybės nepriklausomybę, tuo pačiu ir savo kariuomenę. O ir po tiek metų mes visvien ją dar prisimename ir su pasididžiavimu minime. Gal nė viena tauta nėra tiek mylėjusi savo kariuomenę, kaip mes, lietuviai. Ta meilė savam kariui yra išlikusi jau iš senų protėvių laikų. Lietuvis karys, visą laiką turėjęs kariauti su galingais priešiniais, turėjo būti už juos narsesnis, daugiau pasiaukojęs, kad apgintų savo žemę, būtų savo tautos sargas ir garantija nuo vergijos.

Nostalgiški prisiminimai

Per tuos 22-jus mūsų nepriklausomo gyvenimo metus mūsų kariuomenė buvo mes patys: mūsų tėveliai, mūsų broliai, kaimynai, draugai. Ar buvo bent viena Lietuvos ūkininko sodyba, miestiečių namas, iš kurio kas nors vienu ar kitu laiku nebūtų buvęs kariuomenėje? Mūsų namuose ant kambarių sienų visada galėjai matyti kariškių paveikslų: tai brolio gusarų pulke, mokslo draugas karo mokykloje, tėvelis su žalsva miline ir autuotais batais, kai dar buvo jaunas, ir Lietuvos savanoris. Prisimename visi, kai apgulė radiją, klausydamiesi kariuomenės pusvalandžių, kai dainuodavo Ryšių batalionas, kai karo mokyklos kariūnai — Zupka, Bradūnas, Jurskas deklamuodavo savo patriotinę kūrybą, o K. Griaudžys vadovaujamas kariūnų choras versdavo mus trepsėti kojomis. Ar atsimenate, kaip bėgdavom šaligatvėmis, norėdami pasivyti sekmandieniais į pamaldas žygiuojantį su dainom ir dūdų orkestru pulką? Kiekvieno mūsų svajonė buvo, gimnaziją baigus, patekti į karo mokyklą. Kiekvienam jaunam vyrui kariuomenė praleistas laikas paliko gyvenime nebeišdildomus prisiminimus. Tų prisiminimų ir šiandien vis dar girdim mūsų vyrų pokalbiuose. Iš sodžiaus atėjusių berniukų kariuomenė padarė raštingą, išlavintą, vyrišką.

Kariuomenė buvo ir patriotizmo mokykla. Už tėvynę galėjome eiti ir mirti visi. Ir sakau tai kaip tikrą tiesą. Kaip mus sukrėtė, kai mūsų kraštą užplūdo į ilgas palaidines įvilkti ir kazokų šokantys ruseliai. Liūdna buvo žiūrėti į laikraštine machorka ir batų tepalu atsiduodantį naująjį krašto kareivį, kuris atėjo kaip mūsų kultūringos kariuomenės pakaitalas ir kaip šeimnininkas.

Vadovybės pasimetimas

Atsitiko taip, kad, būdami visada pasirušę gintis ir mirti už savo valstybę, praradom jos laisvę nepalaidę nė vieno šūvio. Sūio laiku mums atrodė, kad tikrai reikėjo nors ir simbolinio pasipriešinimo. Tada Lietuva oficialiai būtų buvęs Raudonosios Armijos okupuota, ir būtų me išvengę tos savanoriško prisijungimo komedijos. Istorija metų perspektyvų galės padaryti tikslų sprendimą.

Lietuvis visada su meile prisimins savo valstybės kariuomenę

Nelaimė, kad mūsų kraštas siekėsi su dideliais ir už mus kariškai daug stipresniais kaimynais. 1939 m., hitleriškai pabaisai siautėjant, jie išsikviečia traukiniu per Vokietiją tuo laiku bevykstantį mūsų užsienio reikalų ministrį J. Urbšį ir pasako, kad Klaipėdos kraštas turi būti atiduotas Vokietijai. Dar perspėja, kad nebandytų priešintis, nes tada vokiečių kariuomenė jau prie Klaipėdos krašto ribų nebesustotų. Prieš tai lenkai su ultimatumu paprašo mūsų draugystės ir diplomatinio ryšių. Patriotiškoji Lietuvis visuomenė buvo priešinga tokio ultimatumo priėmimui. Vyriausybė nenorėjo karinio konflikto ir prašė tautą pritarti vyriausybės nuosprendžiui: 3 ir 35 milijonų jėgų santykis buvo per daug didelis, kad būtų galima galvoti apie karo laimėjimą.

Pagaliau atėjo 1940 m. paskutinė laisvos Lietuvos valstybės vasara. Kas tada dėjosi, daugelis dar atsimena, kiti yra apie tai skaitę ir girdę. Sunku įtikėti, kad kraštui vadovavę žmonės tada tiek buvo pasimetę ir tiek mažai tesiorientavo, kas čia daroma. Paskutiniame prezidentūros posėdyje — ar organizuoti kad ir simbolinį pasipriešinimą rusams — sprendžia tokie žmonės, kaip lotynų k. mokytojas K. Jokantas, t. d. a švietimo ministeris, J. Audėnas, žemės ūkio ministeris, kuris siūlo nesipriešinti, nes tai sugriautų mūsų krašto jau gerai išaugusią kooperatyvinę sistemą. . . (Dar kalba apie botagą, nors arklio jau nebeturi). O naujai paskirtasis kariuomenės vadas, nelaukdamas jokių nusprendimų, išlekia iš posėdžio pasitikti jau pradėjusių judėti Raudonosios Armijos vorų. Politinių genijų karkieno laikomas A. Voldemaras dar važiuoja į Kauną, tikėdamasis sudaryti savo vyriausybę. Vienas pulkininkas išveda savo pulką, o kiti štabo pulkininkai susijaudinę lekia jų sugražinti į kareivines. Buvęs vadas dar ilgai pasilieka tarnyboje, kol paašikėja, kad anie visiškai nemano jo skirti kariuomenės inspektorium, bet rengiasi suimti. O mano sodietis tėvas tuoj pasakė: "Atėję rusai jau nebeišeis. Nebeturėsime savo valstybės. . ."

Herojai tik mirusieji

Pažiūrėkime į savo tautosakos ir literatūros kareivių dainas. Ten tiek daug kalbama apie lietuvių kario mirtį ir ne tiek daug apie jo apskrumą, drąsą ir laimėjimus: "Vilniaus kalneliai, ruoškite drąsuoliams tinkamus kapus. . . Pirma švino kulka pervėrė širdelę. . . Parbėga žirgelis iš kovos lauko ir praneša mergelei apie bernelio mirtį. . . Yra žinomas lotynų posakis: "Saldu numirti už tėvynę". Gal tikrai nėra didesnio meilės įrodymo, kaip aukojimas savo gyvybės už kitus.

Per tuos 22-jus nepriklausomo gyvenimo metus mes visą laiką gyvenome žustančio, bet ne pergalės kario nuotaika. Išėjo kovoti 1945-51 m. Lietuvos partizanai norėjo atstatyti kario, Lietuvos gynėjo, vardą ir duotąją priesaiką. Išėjo į kovą, neprašydami pergalės. Ir, jei nepriklausomybės karuose netekome 1192 kovotojų, per tuos 6 metus netekome 30,000 partizanų. O tai buvo patys sveikliausi, patys patriotiškiausi ir patys pajėgiausi mūsų jauni vyrai: buvę kariai, ūkininkai, studentai ir moksleiviai, kuriems tik parodė, kaip užtaisyta grana-ta mesti į priešą ir kaip, patekus į desperatišką padėtį, ją paskirti po galvą. . . Ar neatrodė, kad tie 30,000 žuvusių mūsų partizanų nėra perdidelis nuomė išvengę tos savanoriško prisijungimo komedijos. Istorija metų perspektyvų galės padaryti tikslų sprendimą.

tarp savų, kiek daug jie prisidėjo prie patriotizmo ir rezistencijos dvasios!

Išversime visokį bandymą

Ar beturėsime kada ateityje savo kariuomenę tokią, kokią turėjome, ar dar teks ginti savo valstybės sienas, kaip buvome tam ruošiami? Į tą klausimą mums yra atsakęs prieš kiek laiko Čikagoje jau miręs mūsų buvęs krašto apsaugos ministras gen. S. Dirmantas: nė viena tauta be savo karių ir kovos nėra gavus laisvės. Tą mums dabar labai vaizdžiai įrodo naujai įsteigta Izraelio valstybė. Tik pati, turėdama stiprų kumštį, gali atsigrąžinti nuo užpuolėjų.

V. Vokietijos lietuviai žygiuoja į pamaldas Koelno katedroje š.m. spalio 7 dieną. Ten buvo meldžiamasi už persekiojamus tikinčiuosius okupuotoje Lietuvoje. Dalyvavo apie 1000 asmenų. Nuotr. A. Viluckio

Jaunimo kelionė į Koelną

SNIEGUOLĖ ZALATORIŪTE

Kaip gera savaitgaliais atitrūkti nuo monotoniškos mokyklos bei pamokų! Susirinko gan didelis būrys gimnazistiško jaunimo, kuris beveik nemokamai sutiko keliauti po kelis Vokietijos didesnius miestus ir gražiausias vietas prie Reino. Ekskursijos vadovas prikalbėjo šoferį, kad važiuotų ne autostrada, bet keliu prie Reino. Ryta rūkas suvyniojo autobusą, ir vos tesimatė kelias pėdas į priekį, bet Dievas mums padėjo — saulelė pasirodė. O tada išsismaginę jaunimas su gitara užtraukė keletą liaudies dainų. Kiti spoksojo pro didžiulius, kaip Vasario 16 mokyklos, langus ir fotografavo nepaprastus vaizdus. Jau rudėnėjantys slėniai, kalnai ir kas keletą kilometrų pilys, ypač jų daug prie Reino iš plėšikavimo laikų.

Negalėjau atsigerėti aš šiais vaizdais lyg iš meno knygos. Aš matau tuos miestelius, apie kuriuos skaičiau legendas knygoje: St. Goar, Loreley, Bad Neuenahr, Koelnas, Koblenas. Lyg pasakų šalis ta Vokietija, tokia nuostabi, kad atrodo ji pati lyg nuotrauka atvirutėje. Negi nestosi prie Loreley kalno ir nepaliesi Reino?! Prisirinkau akmenukų prisiminimui iš Loreley, tos ilgakasės blondinės vokiečių sirenos laivų skandinotojos Reine.

Papietauti sustojom vokiečių sostinėje Bonnoje, prie Bundes-tagto (parlamento) pastato. Kor-kia gera proga visiems apžiūrėti Bundes-tagą, tą įstatymų leidimo mašiną, į kurią jau ne-taip lengva dėl teroristų patekti. Didžiulė posėdžių salė. Čia respublikos valdžios širdis. Apa-čioje matosi stalieliai ir kėdės, ant kurių sėdi visos trys partijos: CDU, SPD, FDP. Geriau ne-gu visuomenės mokslo pamokos susipažinai su Vokietijos santvarka, bet gaila, kad dar neviską supratau, ką aiškino Bundes-tagto vadovas.

Autobusas atvežė prie romėnų kolonijos Agripinos — Koel-no. Atleiskite, jums nė nepasakiau ko mes išvykome. Mat, gimnaziją kaip ir kitus Vokietijos lietuvių, pakvietė vokiečių sudaryta Nijolei Sadūnaitė lais-

Negalėdami dabar būti šturmuojančio vieno fronto kariais, suglauskime čia visas savo jėgas ir pasidarykime visų frontų kovotojais už Lietuvos valstybės suverenumą. Geras gyvenimas ir prabanga daugelį mūsų šiandien išmušė iš kovos lauko rikiuotės. Pavoju, kurio neturi Sibiro tremtiniai, mes čia turime: šiame krašte labai lengva nutukti ir prarasti lietuviybę.

Nepirmą kartą mūsų kraštas patenka į okupaciją. Tauta, kuri siekia laisvės, ja ir atgauna. Tad nepradėkim tikėti į neamžinių dalykų amžinumą. Tauta, kuri dėl savo laisvės yra sudėjus tiek daug gyvybių, kuri ir šiandien ugdo Daumantus, Sadūnaites, Kalantas ir Petkus, išvers betkokią bandymą.

vinti ir garsinti organizacija. Nuostabu!

Nijolė — garsi lietuvaite! Garsi, savo religiniais bei tautiniais įsitikinimais. Pavyzdys jaunimui.

Greit nusimetėm džinsus. Sokau į tautinius ar šventadieniškus drabužius. Miesto centre pamatėm lietuvių grupę, apsirengusią irgi tautiniais drabužiais, iškilmingai žygiuojančią katedros link. Prie jų prisijungėm. Priekyje buvo nešamos Lietuvos ir Vokietijos vėliavos. Buvome policijos globoje.

Prie katedros stovėjo minios susirinkusių žmonių, kurie nepaliaudami žvelgė į mus ir į aprangą. Tokieis momentais jaučiu pasididžiavimą, kad priklausu lietuvių šeimai.

Koelno katedroje, skambėjo 500 lietuvių giesmė "Pulkim ant kelių". Kadangi dalyvavo ir daug vokiečių, Mišios buvo laikomos vokiškai ir lietuviškai. Pamokslą pasakė Koelno vyskupas, pabrėždamas didelės lietuvių kančios prasmę žmonijos išganymui.

Po pamaldų — eitynės ligi salės, kurioje laukė meninė programa. Nevisi sugrįžo į šią dalį programos — išsiskirstė po miestą. Kai kuriems jaunuliam buvo įdomesnis Koelno miestas, o ne solisčių balsai. Mergaitės iš Muencheno, A. Grininės vadovaujamos, parodė savo gabumus, kompiuterišką tikslumą šokdamas tautinius šokus. Ne-mažiau stilingai ir grakščiai pasirodė Donauverto "Nijolės Sadūnaitės grupės" gimnazistės. Lietuvius politikus sužavėjo Bundes-tagto narys H. Čaja, pabrėždamas, kad vokiečiai nusi-kalsta lietuvių tautai, tylėdami apie jos kančias. Vokiečiams bus gėda, kai po diktatūrų lietuvių tauta jiems šią tylą pri-mins.

Sekantį rytą užkopėme kelis šimtus laiptelių į Koelno katedros bokštą ir pasigėrėjome miestu. Išpuoštuose krautuvini languose stebėjom dabartinių koelniečių madas. Aplankėm ir garsųjį romėnų-vokiečių muzė-jų.

Keliaujant reikia viską pama-tyti — galvojo išvykos vadai. "Svečiai" amerikiečiai tegul (Nukelta į 9-tą psl.)

Gobelenas su Lietuvos Vyčiu

Lietuvos lenkas apie istorinį kilimą, puošusį karališkus Krokuvos rūmus, ir istorinį kardą

ALEKSANDRA VAISIŪNIENĖ

Jau kelintas mėnuo "virusis" gripas laiko paguldęs didelę dalį Karako miesto gyventojų, jų tarpe ir didelį lietuvių draugą, lenkų kolonijos pirminką dr. Feliksą Zubrą. Pastarasis kalba laisvai lietuviškai, yra parašęs daug straipsnių Lietuvos gynimo ir atstatymo klausimais. Lietuvos ir Lenkijos istorijos žinovas, senų istorinių dokumentų, Lietuvos ir Lenkijos žemėlapių ir aplamai vertinimų senienų rinkėjas. Jaučiau pareigą jį šiek tiek pasveikinti aplankyti. "Gera! kad atėjote, nes turiu daug įdomios medžiagos "Tėviškės Žiburių" laikraščio skaitytojams". Sekančia tema užsimezgė mūsų pokalbis.

Karališkas kilimas

Sio gobeleno nuotrauka vaizduoja Briuselyje, Belgijoje, užsąkytą ir padarytą kilimą, siekiantį maždaug 1560 metus. Tai vienas iš daugelio užsąkytų kilimų karaliaus rūmams Krokuvos mieste. Iš nuotraukos galima spręsti, kokią reikšmingą, svarbią ir garbingą vietą buvo užėmęs mūsų Vyčio ženklas: net Žygimanto Augusto pilies rūmų papuošimo vietose buvo panaudotas Vyčio ženklas. Karalius Žygimantas Augustas savo valdymo laikotarpyje nuo 1548 iki 1572 m. buvo pasižymėjęs kaip didelis kilimų mėgėjas — jo rūmų sienas puošė meniško darbo, grožio ir vertės darbai. Žygimantas Augustas norėdavo pabrėžti Lietuvos ir Lenkijos tautų draugiškumą abiejų tautų geram sugyvenimui ir saugumui palai-kyti.

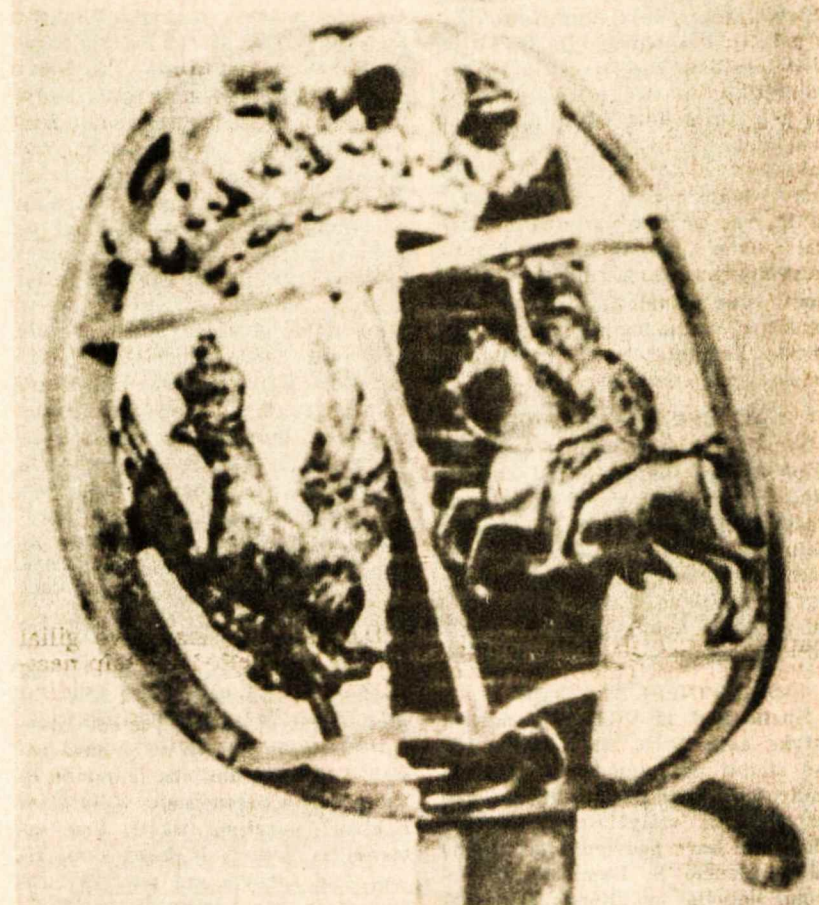
Karalius Žygimantas Augustas gerai suprato kylančios nacionalistinės srovės reikšmę, nes jo valdymo laikais pasirodė pirmosios nacionalistinės srovės pasaulyje. Kitais žodžiais tariant, žmonės pradėjo suprasti, kad jie priklauso ne tik vieno ar kito karaliaus santvarkai, bet ir turi reikšmę kaip atskiri asmenys tam tikros tautos. Jau anais laikais aiškiai pasirodė toje didelėje valstybėje, kuri vadinosi "Lietuva ir karūna", trys tautinės grupės — lenkai, lietuviai ir rutėnai-ukrainiečiai. Šių laikų Lietuvos istorikai puola Liubliano uniiją kaip žalingą lietuvių tautai. Čia esą daroma viena pagrindinių interpretacijos klaidų. Mes negalime žiūrėti šių dienų akimis į istorinius įvykius prieš keletą šimtų metų. Rutėnų-ukrainiečių tautos atstovams, kurie jau skyrėsi nuo Lietuvos tautų atstovų, buvo daug lengviau kreiptis stačiai

į Krokuvą, negu per Vilnių. Reikia suprasti, kad anais laikais tos trys tautos, nors ir pradėjo jausti savą tautinius savitumus, nė viena nenorėjo atsisukti valstybinių atžvilgiu. Kitais žodžiais tariant, nė viena tautų nenorėjo, kad pradžut valstybė kaip organizacija. Iš kitos betgi pusės laikas reikala-vo tam tikrų reformų. Lietuvis norėjo jaustis lietuviu, lenkas lenku, rutėnas-ukrainietis — rutėnu, palaikydami savo kultūrą. Tokiu būdu pas kiekvieną iš tų trijų tautų esą pradėjo reikštis kultūrinis nacionalizmas. Jų kalba, papročiai, praeitis pradėjo įgauti didelę reikšmę gyvenime, elgesyje, galvoji-me. Norint suderinti tų trijų tautų gimstantį nacionalizmą, reikėjo duoti tam tikrus pagrindus, įvesti naujus įstatymus. Iš to esą ir kilo Liubliano uniija.

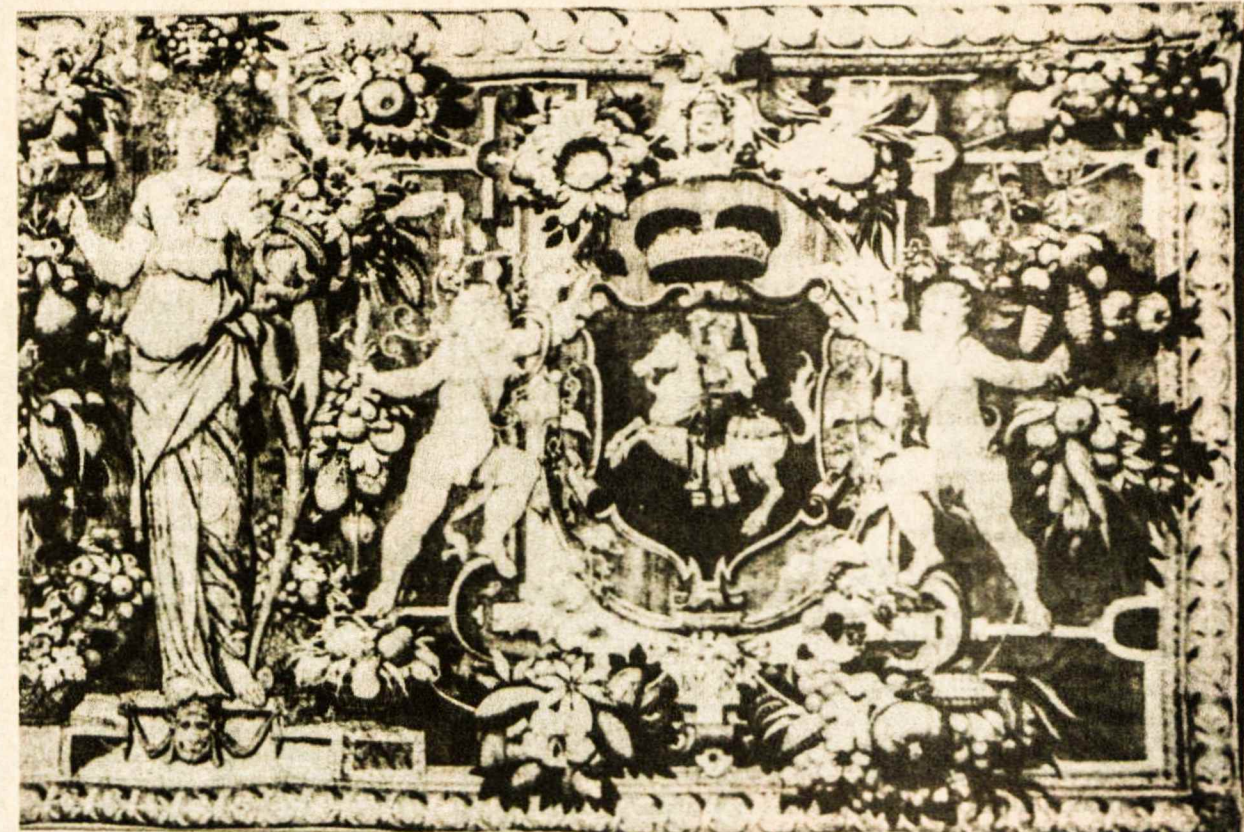
Aštuoniolikto šimtmečio kardas

Sis kardas, kurį matome nuotraukoje, yra iš XVIII š. Ant puikios rankenos matosi trys emblemos: Lietuvos Vytis, Lenkijos erelis ir karūna, kuri reiškia šių dviejų tautų jungtį. Si nuotrauka buvo atrasta senų Lenkijos ginklų pavyzdžių knygoje. Pirmoje šio straipsnio da-lyje kalbėjome apie puikų kara-liaus Žygimanto Augusto laikų

kilimą, kuris vaizduoja taikos laikotarpį. Sis kardas reiškia XVIII š. kovas. Jis primena ir 1831 m. sukilimą, kuriame dalyvavo generolas Henrikas Dembinskis, vadovavęs lietuvių karių korpusui prieš rusus. Tą kardą jis buvo gavęs iš savo karių kaip dovana, kuri simboli-zuoja lietuvių ir lenkų draugystę sunkiamo to meto laikotarpyje. Tuo norima taipgi parodyti, kad tos dvi tautos sudarė du atskirus vienetus. Rusijos carai manė kad rutėnai-ukrainiečiai, gūdai ir lietuviai yra rusų tau-tai priklausantieji nariai, kurie skiriasi tik truputį savo kalba. Rusija norėjo kuo greičiausiai surusinti šias tautas. Lenkijoje nebuvo įmanoma tai įvykdyti, ir todėl po Vienos kongreso nu-tarimo, paskelbus "Lenkijos ka-ralystę", nors ir labai siaurose ribose, Rusijos caras buvo pas-kelebtas "Lenkijos karaliumi". Bet, įvykus 1831 m. sukilimui, sukilo ne tik "Lenkijos karalys-tė", o ir Lietuvos žemės. To-dėl ir teko generolui Henrikui Dembinskiui kariauti šiuo kar-du bei vadovauti lietuvių karių korpusui. Iš to matome, kad lie-tuviai, kaip ir lenkai, bendro-mis jėgomis norėjo atstatyti sa-vo nepriklausomybes. Tuo ir yra įdomi šio istorinio kardo praeitis.

Lenkų generolo Henriko Dembinskio kardas, kurio rankenoje matyti Lie-tuvos Vytis ir Lenkijos Erelis, sujungti karališkos karūnos. H. Dembinskis dalyvavo 1831 metų sukilime prieš rusų vergiją

Gobelenas, išaustas Belgijoje apie 1560 metus, puošė karaliaus rūmus Krokuvoje. Viduryje matyti Lietuvos Vytis, dengiamas karališkos karūnos, primenančios Lietuvos ir Lenkijos vienybę

"Tėviškės Žiburiams" aukojo

\$250: Kanados Lietuvių Fondas; po \$100: Amerikos Lietuvių Fondas, prof. dr. Pr. Jucaitis; \$75: Lietuvių Skautų Sąjunga (L. Milukienė); \$50: Vikt. Staškūnas; \$30: H. G. Lapai, Sudburio Lietuvių Žuv. ir Medž. Klubas "Geležinis Vilkas", dr. K. A. Ambrozaičiai; \$26: V. Moigis; \$25: JAV L.B. Palm Beach apylinkė; \$20: E. Heikys, V. Dubauskienė, St. Santvare, I. Vasyliūnas, V. Martinaitis; \$15: B. Pakalniškis; \$13: J. Šeperys; \$12: V. Gvalda; \$10.50: O. Vinda-sienė.

\$10: J. Menkelionas, M. S. Meškauskai, I. Girdzevičius, B. Saplys, C. Tiškevičius, A. E. Misiūnai, Vyt. Kairys, S. Urbonavičius, V. Liauba, S. Rakšienė, Profesionalių ir Verslininkų S-ga Toronto, Br. Narbutas.

\$8: M. Andriulevičienė, J. Vitkūnienė, Irena Brannan, J. Adomaitis, N. Kaspariūnienė; \$6: dr. J. Puo-

džiukas, K. Cibas; \$5: J. Vaidotas, Vl. Zemaitis, A. Statulevičienė, D. Darnienė, K. Linkevičienė, D. Sadūnaitė, G. Paukštys, Ona Čekienė; \$4: P. Pajaujys, V. Mačikūnas; \$3.50: J. Vanstonienė.

\$3: Ed. Zlaušys, V. Paukštys, V. Gražulis, K. Linka, J. Jasy, J. Mililius, E. Strazdienė, P. Klesavitch, J. Atkočaitis, M. Sniulis, G. Vasiliauskaitė, S. Barysa, I. K. Skrupskelis, V. Augulytė, Ch. Ambrasas, J. Lekas, J. Butkus, A. Džiakonas, J. Danisevičius, E. Narbutaitė, L. Jakaitis, F. Kurkulis, A. Stulgis, K. Brazauskas, E. Beržaitienė, Pr. Matulionis, V. Narkevičius, K. Toliusis, A. Zubavičius, K. Bubliskis, J. Seidys, J. Dundys, A. Juodvalkis, J. Povilaitienė, S. Gudaitis, V. Sakas.

\$2: A. Radžiūnas, K. Giedraitis, A. Budzinauskienė; \$1: J. Vieraitis, S. Ramančiauskas, V. Genienė, L. Kon-

gats, J. Birštonas.

Rėmėjo prenumeratas atsiuntė — \$25: St. Gailevičius; už dvejus metus po \$40: kun. P. Butkus, Vyt. Kairys; \$20: M. Dikčius, M. Zirlys, B. Kemežaitė, A. Baltkojis, A. Kentsavičius, S. Avizienius, V. Sadreika, J. Jakaitis, Salomė Jatis, dr. K. A. Ambrozaičiai, A. Judd-Juodgalvis, J. Dadurka, J. Bliznikas, K. Dubauskas, B. Galbuogis, S. Kazlauskas, Ona Evask, Vl. Mickus, L. Korsakienė, V. Martinaitis.

Reikiame nuosirdžių padėką visiems lietuviškosios spaudos rėmėjams.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni FIGIA KAINA. P. LUBYS, Tel. 638-3171, 663-9096

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

KAUNO "SANITAS"
Nepriklausomos Lietuvos laikais A. Mogilevskio ir J. Fino Kaune įsteigta chemijos, farmacijos, parfumerijos ir kosmetikos laboratorija "Sanitas" šiandien yra išaugusi į vieną stambiausių valstybės gamyklų ne tik Lietuvoje, bet ir visoje Sovietų Sąjungoje. Iš jos pacientus pasiekia net 150 pavadinimų vaistai, keliaujantys ir į užsienio valstybes. Naujų vaistų sukūrimu rūpinasi prieš 10 metų pradėjusi veikti centrinė laboratorija, vadovaujama Jono Grincevičiaus, kurioje dirba beveik 30 provizorių, biofizikų, chemikų. Studijas jie yra baigę Kauno politechnikos ir Kauno medicinos institutuose. Veterinarų eilėmis priklauso chemikai Regina Lukoševičienė, Jonė Makauskienė, Tadas Kovalauskas. Minėtinos pastaraisiais metais šioje laboratorijoje sukurtos oksitocino, natrio citrato, fentanilio, imechino ampulės. Per metus "Sanitas" pagamina net 300 milijonų įvairių ampulių. Kardiologams ypač svarbios yra imechino ampulės, padedančios reguliuoti kraujospūdį. Fentanilio ampulės naudojamos pacientų gydymo bei chirurgijos reikalmams.

BIRŽAI AR VENECIJA?
J. Dagilis "Tiesos" 219 nr. prabilo apie nepaprastą statybininkų išradimą, kurio dėka šis miestas priimamas Italijos Venecija. Didžiausią gyvenamąjį namą tarpkolchozines statybos organizacija pastatė žemumose Biržų dalyje, kur buvo pusiau užverstas kūdra ir kur subėgdavo lietaus ar ištirpusio sniego vanduo: "Statybininkai ne tik darbštūs, bet ir galvoti. Patį namą ir jo teritoriją kilsite į žemumą, kad buvusi kūdra tapo ne tik gražiausia, bet ir aukščiausia kvartalo dalimi. O štai apie vandens niekas ir negalvojo. Lietaus ar pavasario polaidžių vanduo užtvindė dalį Vytauto gatvės, semia gyventojų kiemus ar net pastatus. Biržiečiai laukia, kada Binkio ir Vytauto gatvėmis bus galima vaikščioti ir važinėti, o ne plaukioti." Parodomas panašų išradimą, vykdomasis miesto komitetas galėtų nusipirkti keletą gondolų Venecijoje.

STUMBRAI LIETUVOJE
Stumbrai Lietuvoje buvo išnaikinti prieš porą šimtų metų. Jų bandų atkūrimu rūpinasi Panevėžio rajono Pašilių miško veislynas. Iš Sovietų Sąjungos gautieji stumbrai čia gerai prisitaikę prie vietinių gamtos sąlygų, veda vaikus. Dalis jų išleista į laisvę. Šiuo metu širvintų ir Panevėžio rajonuose jau yra 35 stumbrai.

OLIMPINĖSE STATYBOSE
Spalio 2 d. iš Vilniaus į Maskvą išvyko antrasis 60 statybininkų būrys statyti pasaulinėms olimpinėms žaidynėms skirtų pastatų. Su šia grupe lietuvių statybininkų skaičius Maskvoje buvo padvigubintas. Jiems vadovaujančio S. Kaminskio pranešimu, lietuviai su kitomis grupėmis stato televizijai ir radijui numatytus pastatus.

BALYS KRONAS, plataus masto ekonomistas-verslininkas, vadovavęs prel. J. Tadausko pagerbtųjų vakaro programai. Nuotr. J. Miltenio

DELHI, ONTARIO

Lietuvos kariuomenės atsteigimo sukakties MINĖJIMA

rengia vietinė šaulių kuopa

š.m. lapkričio 18, šeštadienį, 6.30 v.v., Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje
ir visus maloniai kviečia dalyvauti

PROGRAMOJE: žuvusių už Lietuvos laisvę pagerbimas, Hamiltono "AUKURAS", bufetas, užkandžiai, plokščių muzika

DLK Gedimino šaulių kuopa

Hamiltono Aušros Vartų parapija atšventė 30 metų, o jos klebonas prel. dr. J. Tadauskas — 40 metų kunigystės sukaktį. Ta proga organizacinio komiteto nariai K. Mileris ir K. Meškauskas jam įteikė specialią dovaną — stulą, išauštą tautiniais raštais. Nuotr. J. Miltenio

HAMILTONO RAMOVĖNAI IR ŠAULIAI Kviečia VISUS!

Kariuomenės šventės MINĖJIMA

lapkričio 25, šeštadienį, 7 v.v., Jaunimo Centro salėje,

PROGRAMOJE: Saulių Sąjungos centro valdybos pirmininko Karolio Milkovaičio paskaita, Aušros Vartų parapijos choras, "Gyvataras". Šokiams gros J. Vaičiūso orkestras. Gėrimai, užkandžiai, loterija ir laimės staliukai. Įėjimas — \$4.00, pensininkams ir studentams — \$3.00.

Lapkričio 26, sekmadienį 11 v.v., iškilmingos pamaldos Aušros Vartų šventovėje. Organizacijos kviečiamos dalyvauti su savo vėliavomis.

Rengėjai

HAMILTON

KLB SALPOS FONDO Hamiltono skryniaus ruoštas lapkričio 4 d. vakaus užbaigimo ir abiturientų pagerbimo vakaras praėjo linksmoje nuotaikoje, sutraukęs per 200 dalyvių. Vakara pradėjo SF komiteto pir. J. Pleinys, iškviesdamas į sceną abiturientus: P. Grajauską, R. Juraitę, D. Jurgutę, R. Kochankaitę, R. Lukavičiūtę, L. Morkūnaitę, R. Povlauskaitę, D. Sakalauskaitę, L. Stankevičę, R. Vaitonę ir L. Žilvį. Ši graži jaunimo būrelis pasveikino parapijos kleboną prel. dr. J. Tadauską, KLB Hamiltono apylinkės pirm. M. Gudinską ir Lietuvos Kredito Kooperatyvo "Talka" pirm. J. Kristolaitį. Visiems abiturientams prisiminimui įteikta po knygą "Lithuanians in Canada". Po abiturientų pristatymo buvo trumpa meninė programa, kurią atliko sol. R. Strimaitis, akompanuojamas muz. J. Govedo, ir mergaičių choras "Aidas", vad. J. Govedo. Solistas ir choras buvo publikos labai šiltai priimti. Po programos sekė smagus šokiai. Šokių metu vyko smulkųjų laimikių ir laimės staliukų loterija. Salpos Fondas nuosirdžiai dėkoja staliukų aukotojams: "Knight Television Service Centre" sav. A. Pilypačiui, "Concession Garage" sav. P. Armounui ir A. Šilinskiui. Taip pat komitetas dėkingas S. Rakštiečiai už paaukotas gėles stalių papuošimui. Šis parengimas pasižymėjo jaunatviška nuotaika, nes pusę dalyvių sudarė jaunuoliai. Tikimasi gauti pelno iš šio parengimo per \$300. Komitetas reikią nuosirdžiai padėką visiems, prisidėjusiems darbu ar aukomis, laimikiams loterijai prie šio parengimo pasisekimo. Piginis vakas nesibaigė su šiuo vakaru — jis tęsiasi toliau. Kviečiami visi paaukoti šalpos reikalmams.

SF komitetas nuosirdžiai dėkoja Stelai Samus, kuri komitete išbuvo daugiau kaip penkerius metus ir šį rudinį pasitraukė iš iždinkinės pareigų. Jai už darbą ir pasiaukojimą šalpos darbiui — gili padėka. Iždinkinio pareigas perėmė V. Kėžinaitis. KLB Šalpos Fondo Hamiltono skryniaus komiteto sudaro: J. Astas, M. Borusienė, B. Grajauskas, G. Kairienė, L. Klevas, V. Kėžinaitis, D. Mačienė, J. Pleinys ir V. Sakas. Šis komitetas taip pat eina KLB Šalpos Fondo centrinio komiteto pareigas, kurių pirmininkauja V. Sakas. Savo aukas visi gali įteikti minėtiems SF komiteto nariams. Aukotojai bus vėliau pasakelbti spaudoje.

AUGSTESNIUSIOS LITUANISTINIS KURSUS Toronto iš Hamiltono lanko šie jaunuoliai: R. Trumpeckas, L. Morkūnaitė, A. Gedrimaitė ir R. Pleinytė. J. P.

"SIRVINTOS" SKAUCIŲ TUN-TAS savo veiklą jau yra pradėjęs. Skaučių ir paukščių suiegos vyksta kas antrą šeštadienį parapijos salėje 1.30 v.p.p. Prityrusios skaučių renkas suiegos taip pat kas antrą savaitę. Tėvai, kurie norėtų savo dukreles į skaučių organizaciją įregistruoti, prašomi kreiptis pas turtininkę B. Auštrotaitę tel. 389-6147. Lapkričio 19, sekmadienį, "Sirvintos" tuntas ir Hamiltono skautininkai ruošiasi paminėti 60 metų sukaktį nuo LSS įsikūrimo. Kviečiame visas skaites, skautus, skautininkus ir skautų rėmėjus dalyvauti 11 v. pamaldose, prisimenant maldose mirusių seses ir brolius. Po pamaldų pa-

minė K. Mileris. Dalyvavusieji išradimų šeimininkų buvo pavaišinti gardžiais patiekalais. Prieš metus staigiai iškeliaujamieji amžinybės vėlinis paliko gliamę nuliūdime savo šeima ir artimuosius. Jis yra buvęs pirmojo Hamiltono susikūrusio dainos vieneto — vyrų oktetos bosas, ilgas metus dainavo AV par. chore, buvo nagingas lietuviškais raštais, išdabintų odos dirbinių kūrėjas. Dirbo Stelco įmonėje ir jau buvo priartėjęs prie pensininko metų. Lietuvoje yra buvęs augstu policijos valdininku.

NAUJA AV PARAPIJOS CHORO valdyba pradėjo energingai tvarkyti persitvarkiusio choro reikalus. Naujojo pirmininko išrinktas A. Tumaitis. Choro seniūnų pareigas eina: soprano — L. Stukienė, altų — I. Zubenė, tenorų — D. Stukas, bosų — G. Jasevičius. Choriatai yra dėkingi dvejus metus chorui pirmininkavusiai Ald. Matulienai už jos darbą. Didelių užsimojimų naujoji choro dirigentė Daria Deksnytė-Powell kviečia visus lietuviškosios dainos mylėtojus įsijungti į chorą. K. M.

Sudbury, Ontario
LIETUVISKA MOKYKLA. Nors mokinių skaičius dėl idealizmo ir tautinio tėvų sąmoningumo stoko sumažėjo, bet dar pavyko ir šiemet suorganizuoti šeštadieninę lietuvių mokyklą. Veikia ir nemokantiems lietuviškai skyrus, turįs 16-18 metų mokinius. Mokytojauda vedėja N. Paulaitienė, mokytojai kun. A. Sabas ir S. Rudienė. K. A. S.

SVEIKINAME
Onutę ir Adolfą Godelius,
kurie džiaugiasi sulaukę antrojo šeimos vaiko — dukrelės, o Adomėlį — mažosios sesutės Jievytės.
Hamilton, Ont. E. P. Balyta

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje
įsikūręs nuosavuose namuose —
Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas "TALKA"
830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgis savaitgalius šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gynybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.

Kapitalas — virš \$12,000,000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santapus 8%
term. depozitus 1 m. 9%
term. depozitus 3 m. 9 1/2%
pensijų fondas 9 1/4%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas 11%
nekiln. turto pask. 10%

PIGIOS ATOSTOGOS
• Bilietai, rezervacijos, kainos į Lietuvą ir visas kitas šalis • Grupiniai skrydžiai bei ekskursijos • Kelionės laivais ir autobusais • Jau per 50 metų patarnaujame Hamiltono ir apylinkės keliaivams

1922 – 55 metai – 1977
• Greitas, mandagus, žinovas patarnavimas • Visais keliučių reikalais kreipkitės į

Florida, Meksikoje, Havajuose, Barbadoje, Ispanijoje, Karibuose, Pietų Amerikoje

Travel Service 58 JAMES ST. N. HAMILTON 525-8686

AMERICAN EXPRESS Travel Service REPRESENTATIVE

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

BALTIEČIŲ STUDIJŲ DIENAS
Vašingtono priemiestyje Rockvilleje spalio 7-8 surengė Pasaulio Baltiečių Santalka, įsteigta prieš 6 metus mūsų VLIKO iniciatyva. Be paties VLIKO, jai priklauso Pasaulio Estų Taryba ir Pasaulio Laisvųjų Latvių Federacija. Santalkos pirm. dr. Ilgvars Spilners kalbėjo apie veiklą, susietą su Helsinkio ir Belgrado konferencijomis, keitimosi informacija gerinimą, didesnį baltiečių bendradarbiavimą. Tarp 75 dalyvių lietuvių buvo apie 20. Pasitarimai vyko keturiose sekcijose, kurioms vadovavo dr. Uldis Blukis su kun. K. Pugetičium, Daiva Kezėnė, Mado Kari ir Vija Siksa. Jose buvo paliesti šie klausimai: keitimasis žiniomis, radijo programų kokybė, profesinio lygio Baltijos žinių tarnybos įsteigimas, tarptautinės politikos įtaigojimas pagrindiniuose pasaulio centruose. "Amerikos Balso" ir "Laisvės" radijo darbuotojai pažadėjo tikslinti bei gerinti savo programas, transliuojamas Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Apie kultūrinius baltiečių santykius kalbėjo latvis dail. R. Staprans ir Gilda Karu. Santalką sudarančių organizacijų atstovai padarė apžvalginius pranešimus. Lietuviams atstovavo VLIKO pirm. dr. K. J. Valiūnas.

"LIETUVISKOSIOS ENCIKLOPEDIJOS" ir "Encyclopedia Lituanica" užbaigtuvės bus gruodžio 3 d., 3 v. p. p., Bostone, Lietuvių Pilielčių Draugijos salėje, 368 W. Broadway, So. Boston, Mass. Programoje — prof. dr. A. Klimo paskaita, dailiojo žodžio propagatorius aktorius H. Kačinskas, garsinis dokumentinis enciklopedijų leidimo filmas, paruoštas A. Kezio, SJ, redaguotas P. Jasikonio, vakarienė, sveikiniai, šokiai. Užbaigtuvės rengia specialus Bostono organizacijų komitetas, kviečiantis visus į šį neeilinį įvykį. Dešimčiai asmenų skirtus stalus pradžioje užsisakyti 6-9 v. v. šiais telefonais: inž. J. Dačys 769-4362, inž. J. Stašaitis 436-6075, L. Lendraitis 268-0578.

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ ruošiasi naujos tarybos rinkimams, kurie įvyks 1979 m. gegužės 5-6 ir 12-13 d. d. Vyriausia rinkimų komisija jau sudaryta St. Petersburg, Floridoje: pirm. Kazys Gimzauskas, nariai — Bronius Klorė, dr. Henrikas Lukaševičius, Kazys Sabalis ir Pranas Stanelis. Rinkimų reikalai bus aptarti dabartinės JAV LB tarybos sesijoje lapkričio 18-19 d. d. Tada krašto valdyba paskels detalizuotą pranešimą rinkimų reikalui.

NEKALTAI PR. MARIJOS SESE- LĖS savo veiklos šešiasdešimtmetį paminėjo spalio 15 d. Putname. Vieunoyno koplyčioje Mišias koncelebravo: vysk. V. Brizgys, prelatas V. Balčiūnas, P. Juras, K. Razminas, kunigai — P. Barius, V. Cukuras, St. Yla, J. Maknys, J. Petrauskas ir V. Zakaras. Giedoję seselių choras, vadovaujamas ses. B. Matukaitės, ir čikagietis sol. R. Mastienė. Savo pamokslė vysk. V. Brizgys pabrėžė vienuolių bei vienuolių reikšmę, kuri ypač svarbi lietuvių išsilavinimui. Sukaktuvinės vaišės įvyko Arkiv. J. Matulioje namų salėje, vos sutalpinusioje gausius svečius. Programai vadovavo Putname seselių rėmėjų centro sekr. A. Lipienė, perskačiusi tik keletą būdingiausių sveikinimų, kurių buvo gauta didoka kupe. Seselių rėmėjų būrelis iš Čikagos atsiuntė \$2,500 auką. Mažesnių aukų buvo gauta daugiau. Žodžių sveikino: JAV LB krašto valdybos vardu — A. Maslonis, seselių rėmėjų centro valdybos — prof. A. Vasaitis, Tėvų marjonų — kun. J. Duoba, MIC. Dainų ir operų arijų programą atliko sol. Roma Mastienė su bostoniečių pianistu Saulium Cibiu. Iškilmė užbaigta prel. P. Juro sukalbėta maldą, visų dalyvių sugiedotu Tautos himnu.

Argentina
PAVASARIO KARALAITES RINKIMUS surengė Buenos Aires miesto V. Lugano-Riachuelo rajonas. Po dvi kandidatas pasiūlė šiame rajone veikiančios organizacijos ir klubai. Argentinos Lietuvių Centro kandidatėmis buvo šiemet pavasario bailluie karalaitė išrinkta Nilda Sadauskaitė ir praėjusių metų karalaitė Kristina Gurskaitė. V. Lugano-Riachuelo pavasario karalaitės rinkimai vyko vietiniame aerodrome, dalyvaujant gausiems žiūrovams. Pirmąsias vietas laimėjo abi lietuvaitės: K. Gurskaitė buvo išrinkta pavasario karalaitė, N. Sadauskaitė — pirmąja princese. Antrosios princėsės titulą laimėjo kito klubo atstovė. Ši trilybė dabar dalyvaus viso Buenos Aires miesto pavasario karalaitės ir princėsės rinkimuose.

BERISSO "NEMUNO" DRAUGIA specialiu vakaru paminėjo 69-ąsias savo veiklos metines. Su šios organizacijos veikla dalyvius supažindino valdybos narys Pr. Dulkė. Tylos minutę pagerbus mirusius narius, buvo sugiedoti Argentinos ir Lietuvos himnai. Tautinių šokių programą atliko mažųjų nemunėlių ansamblis "Skaidra" ir didesniųjų "Nemunas". Metinių progą "Nemuno" draugijai sveikino: "Argentinos Lietuvių Balso" leidejas P. Ožinskis, Berisso Mindaugo Draugijos vardu — J. Šišlauskas, Susivienijimo Lie-

tuvių Argentinoje — R. Stalleraitis, Argentinos Lietuvių Centro — J. Mičiūdas, "Laiko" redakcijos — O. Kairėlenė, Senelių Židinio — B. Survila. Padėkos žodį tarė naujas "Nemuno" draugijos pirm. R. Grišlauskas. Metinis vakaras užbaigtas vaišėmis ir šokiais.

Australija

TARPTAUTINIŲ ETNINIŲ GRUPIŲ šokių festivalį spalio 8 d. Melburno universiteto teatre surengė Australijos Lietuvių Jaunimo Sąjungos Melburno valdyba. Gausius festivalio dalyvius ir stebėtojus pasveikino pirm. Birutė Prašmutaitė. Pustrečios valandos trukusią programą atliko lietuviai, latviai, estai, ukrainiečiai, austrai, vietnamiečiai ir laosiečiai. Lietuviams atstovavo "Gintaro" ir "Klumpakojų" grupės. "Klumpakojai" dabar vadovauja buvusi Kanados Hamiltono gyvatarietė A. Kaminskaitė-Morkūnienė. Šio koncerto "Sadutėje" ji atliko nuotakos vaidmenį. Ypač įdomus buvo Azijos atstovų pasirodymas. Vietnamiečiai programon įsijungė su vestuvių apeigomis prie altoriaus, žvakių ir smilkalių, vienu "Ryžių derliaus" šoku. N. Metų šokių pašoko viena laosietė, o visos mergaitės — "Gėlių šoki". Koncertui pasibaigus, sceną užpildė daugiau kaip 100 programos atlikėjų. Jiems padėjo ALJS pirm. B. Prašmutaitė. Dovanos buvo įteiktos festivalio organizatorei Jadvygai Vaičiūlytei ir tautinių grupių vadovams.

Britanija

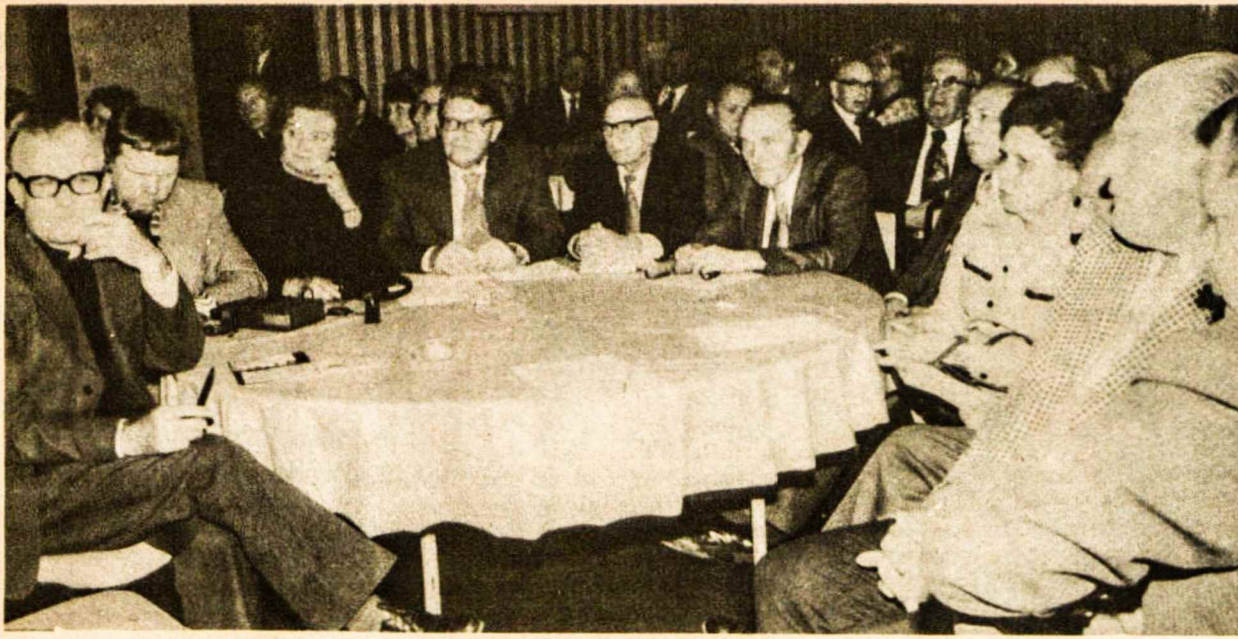
LONDONĖ LEIDŽIAMA "Euro- pos Lietuviai" aplankė svečias iš Amsterdamo — Isakas Kaplanas, nepriklausomoje Lietuvoje bendradarbiauęs "Lietuvos žiniose" ir "Echo", dirbęs "Dienos" ir "Naujojo žodžio" redakcijose. Jis yra gimęs 1905 m., Vytauto D. universiteto fakultetą baigęs 1930 m. Rusų kalbą išvertė daug V. Krėvės, A. Vienuolio, P. Cvirkos, K. Borutos kūrinių. 1944-46 m. buvo dienraščio "Sovetskaja Litva" literatūros skyriaus redaktoriumi, o po to septynerius metus praleido koncentracinėje sovietų stovykloje Sibire. Olandijon atvyko 1976 m. Darbą yra gavęs R. Europos institute Amsterdamo, bendradarbiauja olandų spaudoje.

Šveicarija

KUN. FR. SKERYS, Vasario 16 gimnazijos evangelikų liuteronų kapelionas, praėjusią vasarą lankėsi Šveicarijoje. Schaffhauseno mieste jis susitiko su dviem seserim — Minna Bentkute ir Gryta Kuster, kurios jau 1906 m. su tėvais atvyko Šveicarijon iš Rytprūsio, Verdainių kaimo prie Tilžės. Jos abi dar ir šiandien gerai kalba lietuviškai. M. Bentkutė turi apie 40 senųjų religinių lietuviškų knygų, išleistų daugiausia XIX š. Tarp jų ir Jono Bretkūno "Postilė", atspausdinta Karaliaučiuje 1591 m. Penkias knygas M. Bentkutė padovanojo kun. Fr. Skeriui, o likusias pažadėjo perduoti po savo mirties testamentiniu pageldavimu. Religinę lietuvių koloniją prie Schaffhauseno įsteigė kun. Endrikis Kalvaitis, vadovavęs evangelikų liuteronų Verdainių parapijai, atsklęs nuo valdžios pripažintus liuteronų Bendrijos. Su grupe parapijiečių jis iš Tilžės 1904 m. persikėlė Šveicarijon. Buosingene kun. E. Kalvaitis pastatė koplyčią ir iki pat savo mirties 1915 m. pamaldas laikydavo lietuvių kalba. Ta senoji koplyčia dabar yra tapusi spaustuvės sandėliu. Buosingeno kapinių paminkluose kun. Fr. Skėrys rado daug iš Rytprūsio kilusių lietuvių pavardžių — Ballnus, Baubkus, Bredies, Brosius, Buttergerelt, Denkus, Jekstat, Kasperait, Kneksties, Kurmis, Schneiderelt, Urbschaltis. Likę be kun. E. Kalvaičio, Rytprūsio lietuviai net iki 1942 m. giedoję ir meldesi lietuviškai privačiuose butuose. Pagrindinių jų centru tada tapo Bentkų šeima, turėjusi net 10 vaikų. Abu tėvai mirė 1942 ir 1944 m., o dabar gyvos tėbėra jau minėtos seserys — Minna ir Gryta. Senąsias lietuviškas knygas, kurios dabar sudaro vertingą M. Bentkutes rinkinį, iš Rytprūsio atsivežė Šveicarijon persikėliantys kun. E. Kalvaičio parapijiečiai. Jų iki 1910 m. Šveicarijon atvyko apie 200, daugiausia iš Tilžės ir Ragainės apylinkių.

Vokietija

HANAU LIGONINĖJE spalio 6 d. mirė a. a. Dominikas Dzerkellis, baigdamas 82-ruosius savo amžius metus. Vėlonis buvo kilęs nuo Šiaulių. Nepriklausomoje Lietuvoje dirbo garvežio mašinistu. II D. karo metais, kai Lietuvą okupavo sovietai, repatriavo Vokietijon. Dirbo taip pat garvežio mašinistu. 1956-69 m. gyveno Čikagoje, bet vėl grįžo V. Vokietijon. Vėlonis paliko žmoną Adelina, dvi dukras — našlę Mariją Meškauskienę Hanau mieste, Elę su šeima, gyvenančią prie Niujorko. Sūnus Albertas žuvo II D. kare. Palaidotas spalio 12 d. Hanau kapinėse. Ekumeninės laidotuvių apeigas lietuvių, vokiečių ir anglų kalbomis atliko kun. Br. Liubinas iš Frankenthalio ir ev. kun. Fr. Skėrys iš Mannheimo. Dalyvavo apie 100 asmenų, kurių didžioji dalis buvo lietuvių kilmės. Vėlonis savo aukomis rėmė Lietuvių Evangelikų Liuteronų Bendriją, jos spaudą, rūpinosi lietuvišku jaunimu ir Vasario 16 gimnazija.

Grupė dalyvių Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavime Čikagoje š.m. spalio 21 d.

Nuotr. V. Noreikos

Sovietinė NKVD ir statistikos

Atsiliepiant į Dov Levino laišką "Tėviškės Žiburiuose"

R. DAUKSA

išdavikais).

Toks žydų galios sutelkimas Lietuvos kompartijoje ir NKVD iš pradžių buvo beveik geras ženklas. Ir lietuviai, ir žydai patyrimais manė: vis dėlto jie mūsiškiai. Bet tai buvo blanki skęstančių viltis. Už tą viltį ir kai kurie žydai, ir lietuviai patyrė kankinimus rūsiuose, trėmimus į Sibirą ir t. t.

Grįžtant prie dr. Garmaus 25% ir Dov Levino tvirtinamų 15% Lietuvos kompartijų, būtina žinoti, kaip faktai nevisai malonūs Dov Levinui ir kitiems žydams. Kai A. Sniečkus kalbėjo V LKP suvažiavime Kaune 1941 vasario mėnesį apie galbūt 15-25% žydų Lietuvos kompartijų, štai kas buvo įvykę: Lietuvos kompartija, norėdama padidinti narių skaičių, aktyviai telkė į partiją naujus narius. Savaiame aišku, valdžiai nesunku padidinti valdančiųjų partiją. Bet ir čia lietuvių sutiko tasai bet, nes lietuviai buvo buvę "smetonininkai", šauliai, esperantininkai, skautai, nekaltant apie partijų narius. Kiek geriau buvo žemdirbiams, bet ir jie buvo neparuošti, toli nuo valdžios. Tas žemdirbių, darbininkų įrašymas padidino lietuvių skaičių kompartijoje, bet čia ir vėl stovėjo žodelis bet. . . žydai jau buvo užėmę vadovaujančius postus kompartijoje. Jie jau buvo žiaurumais pasižymėję "lietuviškoji" NKVD. Jau buvo žinoma, kaip "lietuviški" tardytojai žydai tardydami nukankino J. Tomkų. Vėliau kalėjimai įmetė jie į kėlus, į jo kišenę skutimosi peiliuką, perpjovė Tomkaus rankų venas. Taip buvo suvaizdinta savižudystė. Jau buvo žinoma ir lietuviams, ir žydams, kurie nesidžiaugė NKVD teroru, kaip buvo kankinamas

Kietokas Dov Levin tvirtinamas "niekas nežino". O yra ir žinančių. Tenka pastebėti, Dov Levin galėtų žinoti, juk jis, kaip tenka girdėti, vadovauja institutui, kur tiriami lietuvių ir Lietuvos nusikaltimai, padaryti ir daromi žydams.

Tenka kiek sugaisti, atšildyti praėjį, t. y. 1940-1 m. NKVD veiklą, kur žydų buvo per 60%, o ir kompartijoje ne ką mažiau.

1940 m. liepos mėnesio vidury iš Maskvos patylos atkeliavo NKVD specialistai. Kurie buvo arčiau okupacinės valdžios, tuojau pastebėjo naujai atvykusiųjų tautybę. . . Ženkliai buvo įtikinantys: NKVD tuojau susirio su vietiniais žydaus. Netrukus paaiškėjo, kodėl su žydaus. Gladkovas, vidaus reikalų komisaro pavaduotojas — tikras valdovas — buvo neabejotinas žydas. Ir su juo iš Maskvos atvykusieji bei vadovaujančias vietas užėmė buvo daugiausia žydai. Lietuvos kompartijoje, tikslumo reikalui dera pasakyti, buvo ne 25% o arti 50%.

Kadangi iš Lietuvos atvykęs Izraelin Dov Levinas vadovauja specialiam institutui, kur telkiama medžiaga, kaip lietuviai naikino žydus, čia rašantis nori pateikti jam tokias žinias.

Tuoju po įvykdytos sovietinės okupacijos 1940 m. Lietuvos kompartija bandė sužinoti, kiek gi narių turinti. Reikalai buvo gan supainioti: sarašuose iš viso buvo apie 780 narių. Iš jų žydų tautybės buvo apie 390. Kaikurie buvo pažymėti klausuku. Ypač tai lietuvių tautybės komunistus: vieni buvo neveiklūs, kiti buvę nariai. Buvo ir tokių, kurie pateko parsidavėlių — smetonininkų kategorijon. Pabrėžtina, žydai buvo patikimiausia, tvirtiausia Lietuvos kompartijos dalis. Nevėlu pastebėti, kad ne A. Sniečkus buvo įtakingas Lietuvos kompartijoje, bet I. Adomas Meskupas, M. Chodosaitė (savo laiku buvusi Kremliuje viso pasaulio komjaunimo viena sekretorių), G. Zimanas, I. Bilevičius ir kiti.

Iš Maskvos atvykusi NKVD dalis, savaime aišku, tuojau suprato ką yra tikrieji sovietinės Lietuvos vadovai. Gladkovas be jokių svyravimų telkė žydus į NKVD kadrus, nes žydai nebuvo nei tautininkai-smetonininkai, nei šauliai, nei liaudininkai, nei krikščionys demokratai (nekalbant apie socialdemokratų, kurie buvo laikomi bolševizmo

RINKLIAVA T A U T O S FONDUI rūpinasi TF atstovė Jadvyga Gasperiėnė. Aukoją net ir pensininkai. Malonu pastebėti, kad vieno dolerio aukas jau pakeičia penkinės ir didesnį banknotą. Tik vienas kitas iš mažiau susipratusių atsisako aukoti.

KLAIDA. Metinis KLB Sault Ste. Marie apylinkės susirinkimas įvyko 1978 m. sausio 11 d., o ne 1977 m. pabaigoje, kaip paskelbta "T2" 42 korespondentas

"antisemitas" studentas Albinas Briedis, kaip pergrūstame Kauno sunkiųjų darbų kalėjime žmonės badu marinami. Jau buvo žinoma, kaip aktyvūs žydai NKVD tarnyboje užmūrijo kalėjimo langus, nes jie esą susikalbėdavo su kalininiais pro kalėjimo langus Smetonos laikų kalėjimuose.

Iš Klaipėdos krašto, iš Vokietijos pabėgę lietuviai ir žydai, kentėję gestapo kalėjimuose, tardymuose, lygino tai su toliau terore pažengusiais sovietinės Lietuvos kalėjimais, tardytojais, pvz. Rozovskiu, Finkelšteinu, lietuviu Vilimu (vokiečių okupacijų pakartui).

Kai A. Sniečkus kalbėjo V kompartijos suvažiavime Kaune vasario mėnesį, jau gerai žinoto kokią neapykantą krašte sukėlė žydų siautėjimas NKVD mašinerijoje, todėl rado reikalingą pažymėti žydų nušimtį kompartijoje gerokai sumažintą. Dr. A. Garmus vokiečių okupacijos metu leistame "Archive" buvo gana kuklus pasakydamas, kad Lietuvos kompartijoje buvo 25%. Bet ir 15% kompartijos yra gana geras skaičius. Lietuvoj žydų gyventojų skaičius siekė arti 8%. Gal nebūtų buvęs didelis atsilikimas ir žydams, jeigu jie būtų sudarę 8-9% ir kompartijoje?

Kiek ištiso šis rašinys. Bet ne nuošimčiais derėtų Dov Levinui sielotis Izraelyje. Ar ne metas pakalbėti apie NKVD veiklą 1940-1 m.? Čia rašantis, kaip patyręs tais metais, drįsta sakyti: jeigu ne toks žydų sutelkimas NKVD aparate, nebūtų buvę tokio teroro, gal nebūtų buvę ir tokių žiaurių trėmimų į Sibirą. . . Ir kitokie įvykiai būtų buvę vokiečių okupacijoj.

Los Angeles, Calif.

A. a. RASYTOJO JUOZO BALČIŪNO - SVAISTO LAIDOTUVES. S. m. rugsėjo 23 d. velionis mirė savo namuose. Laidotuvės koplyčioje prelat J. Kučingis paskaitė velionies novelę "Autonekrologas", kurioje parašyta: "Miršta visi, numiriau ir aš. Sustojų širdis, ir nebėra žmogaus. . ."

Atsisveikinimo kalbas pasakė rašytoja Alė Rūta, A. Gustaitis, V. Simoliūnas, A. Mažeika, A. Markevičius. Ramovėnai su Lietuvos vėlavomis stovėjo garbės sargyboje prie karsto. Kalbas įrašė į juostą V. Gily. Rugsėjo 24 d. Sv. Kryžiaus kapinių koplyčioje kun. A. Olšauskas atlikė pamaldas. Vargonais grojo Br. Budriūnas, solo giedotojas Dambras. Kaitė-Bichnevičienė. Laidotuvių dieną buvo dideli karščiai — 105°F. Atsisveikinimo kalbas pasakė koplyčioje K. Karuža, J. Pažėra, J. Mitkus. Jas įrašė V. Sulaitis.

Velionis buvo gimęs 1891 m. Rokiskyje. Jaunystėje mokytojavo. 1916 m. baigė rusų karo mokyklą. 1918 m. grįžo į Lietuvą. Buvo karo mokyklos lektorius ir "Kario" žurnalo redaktorius. Pokario metu gyveno Augsburgėje - Haunstetinė. 1949 m. atvyko į Čikagą. 1962 m. atsikėlė į Santa Moniką, vėliau į W. L. Angeles. Savo namuose atšventė 50 metų vedybų sukaktį. Rūpestingai tvarkė savo sodą. Nors sirgo astma ir sunkiai alsuodavo, bet pats visus darbus atlikdavo. Buvo didelis mėgėjas šachmatų. Zaisdavo ramiai, kantriai. Turėjo gerą atmintį. Labai nusiminė, kai platinatoja grąžino jo neparduotas knygas. Velionis išleista 14 knygų. Už du romanus ir vieną apysaką gavo 3 premijas. Išvertė Dostojevskio romaną "Nusikaltimas ir baismė". Paliko daug neatpausdintų kūrinių. Įkalbėjo vieną juostą ir norėjo daugiau įkalbėti, bet užklupo mirtis. Buvo daugelio žurnalų ir laikraščių bendradarbis bei prenumeratorių. V. Sulaitis

Pajieškojimas

Vlado Saulio, gimusio Raseiniuose, įieško dukra Regina Saulytė. Prašome atsiliepti arba apie jį pranešti "Tėviškės Žiburių" administracijai.

Entuziastingas spaudos balius

LONDON, ONT. Šį rudinį įvykęs Londono spaudos balius buvo ne tik visais atžvilgiais pasisekęs, bet kai kuo net ir ypatingas; pvz. jame dalyvavo net penkių apylinkių pirmieji: S. Biliūnienė — Londono, J. Statkevičius — Rodney, S. Beržinis — Delhi, M. Gudinskis — Hamiltono, A. Juzukonis — Toronto. Jau buvo pavojaus, kad gali pritrūkti sėdimų vietų, bet "atėjo į talką" stiprus lietus, ir viskas buvo išbalansuota: pilna salė, bet niekam stovėti nereikėjo.

Toronto dainuojanti trijulė "Vasoros garsai" ir dinamiškasis "Atžalynas" atliko meninę vakaro programą. Londoniškė Gražina Petrauskienė ir "Atžalyno" vadovė Silvija Leparskienė programą papildė dailiojo žodžio deimantais — gražia lietuvių kalba ir nuotaikinga vaidyba. G. Petrauskienė padeklamavo H. Radausko eilėraštį "Žodis", o S. Leparskienė apibūdino, kaip gyvenimas atrodo, kai senatvė pradeda artėti. Po to sekė tautinis senų šokių, privertęs visą salę kvatotis.

G. Petrauskienė rengėjų vardu padėkojo programos dalyviams už jų pasišventimą atvykti į Londoną ir už suteiktą malonią prosvaitę mažos apylinkės kasdienybėje. Jų dinamiškas šokis ir skambanti daina ilgai bus čia prisiminti. Programos dalyvams buvo įteikta po rožę, o "Atžalyno" energingai vadovė — rožių puokštė. Vykusi koncertinė dalis, užtrukusi arti dviejų valandų, subtilia šokių muzika papildė aštu-

nių muzikantų orkestras "The Ambassadors". Kaikas pastebėjo, kad tas orkestras yra laikomas geriausiu šokių orkestru Londone. Kaikurie svečiai specialiai atėjo rengėjams padėkoti už "Atžalyno" pakvietimą. Dabar daugeliui jau yra aišku, kad spaudos baliuje būna puiki programa, geras orkestras, pirmaeiliai gėrimai ir visa kita.

Negalima nepaminti ir vienos staigmenos: spaudos balius pranešė pirmą sykį buvo Evelina Petruskaitė. Turint galvoje, kad tai buvo pirmas iš viso jos šioje srityje pasirodymas, jos debiutą tenka vertinti geriausiais pažymiais. Laisva laikysena, graži išvaizda ir svarbiausia — retai sutinkama tarena: aiški, taisyklinga ir . . . visai be akcento! Yra įprasta manyti, kad toks lygis jaunajai kartai nepasiekiamas. Netenka abejoti, kad po poros metų ji bus puiki pranešėja ne tik vietinio pobūdžio, bet ir didžiųjų mūsų renginių. Bravo! Didelis spaudos mylėtojas L. Eimantas balius metu sutiko svečiams patarnauti, priimdamas prenumeratų pratęsimus ir naujus užsakymus.

Rengėjų pasisakymas ir balius apyskaita bus paskelbti, kai bus gautos visos sąskaitos. Dėl sutreikavusios pašto tarnybos su viskuo tenka vėluoti.

Ar balius buvo pasisekęs, geriausiai pasako skaičiai: 250 asmenų apylinkėje (su vaikais ir seneliais) spaudos baliuje dalyvavo per 250 asmenų, įskaitant šimtinę su kaupu gražaus jaunimo! D. E.

MYLIMAI MAMYTEI IR ŽMONAI

A+A

ONAI IVANAUSKIENEI

mirus, vyrą KAZIMIERĄ, sūnų TOMĄ, seserį ir brolius su šeimomis bei kitus artimuosius skaudaus liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame —

B. J. Akelaičiai

K. Kaknevičius su šeima

S. A. Petraičiai

Z. J. Klevinai

J. A. Vanagai

A+A

ONAI IVANAUSKIENEI

mirus, giliai užjaučiu vyrą KAZI, jų sūnų TOMĄ, vyro brolius su šeimomis, visus gimines ir kartu liūdžiu —

Marija Budrewicz

Po ilgos ir sunkios, kantriai kentėtos ligos š.m. spalio 25 d. amžinam poilsiui pasitraukė mano mylimas tėvelis

MYKOLAS GECEVIČIUS,

kilęs iš Žemaitijos, buvęs Lietuvos kariuomenės aktyvios tarnybos karys, antrojo pasaulinio karo dalyvis rytų fronte.

Pranešu šią liūdną žinią tėvelio buvusiems ginklo draugams ir pažįstamiems.

Nuliūdus duklė — Edda M. Liutkus

WINTARIO PAPILDOMIEJI TRAUKIMAI

Daugiau kaip 123,000 neapmokestinamų prizų*, vertų per 5 milijonus dolerių.

- 5 reguliarių prizai po \$100,000
- 3 papildomi prizai po \$50,000, \$20,000 ir \$10,000

- 123,000 kitų prizų, įskaitant:
 - 101 prizą po \$10,000,
 - 101 prizą po \$5,000,
 - 101 prizą po \$2,000,
 - 505 prizus po \$1,000.

\$1 įgalins jus dalyvauti loterijoje. Sekite devintąjį Wintario papildomų prizų traukimą "Global" televizijoje lapkričio 23, ketvirtadienį, 9 v.v., iš Parkside Collegiate St. Thomas vietovėje

wintario
visi laimime

LAPKRIČIO 23

*Remiantis 102 serijos bilietais. Laukimo laikotarpis — vieneri metai.

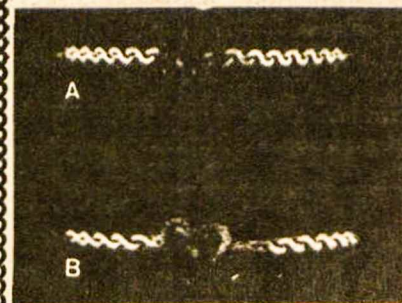
DVI NAUJOS J. BURKAUS KNYGOS

"DU DVASINIŲ BŪTYBIŲ PASAULIAI", 444 psl., JAV \$8.50, ir "KONNERSREUTHO TERESE" (Neumanaitė), \$5.00. Užsakyti: "Sūduva", 809 Ramble St., Hot Springs, AR 71901, USA

Du klausimai laikraščio skaitytojui:

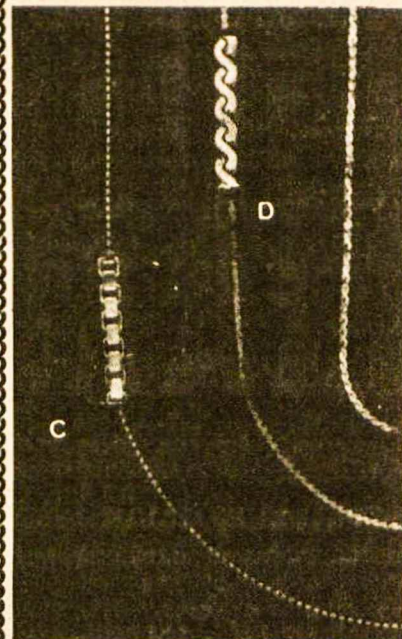
1. Ar surašėte savo testamentą?
2. Ar prisiminėte testamente Kanados Lietuvių Fondą?

Nebrangūs papuošalai 14 karatų aukso

14K ZIEDAI:

A — \$22.50 B — \$36.00

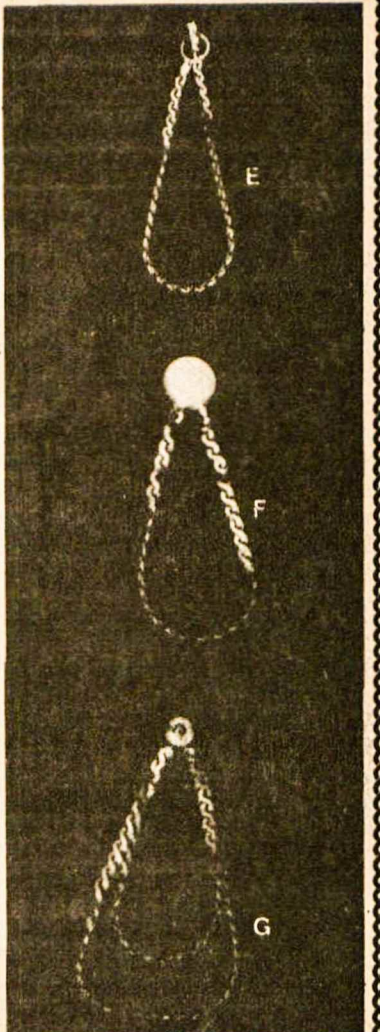

14K KAKLO GRANDINELES:

C. 14K Box style, 15" — \$29.95

D. 14K "S" style, 15" — \$22.95

(taipgi atitinkamos apyrankės)

14K AUSKARAI:

E — \$24.95

F — \$34.95

G — \$34.95

* 14K itališkos aukso apyrankės ir kaklo grandinė. Nešioti jas vienas arba drauge su kitom pagal savo skonį. Aukso kaina — \$225 uncija. Mes gi turime kaklo grandinėlį, auskarų, žiedų sena kaina, kai aukso kaina buvo \$175 už unciją.

Pasinaudokite šia puikia proga ir pasiruoškite Kalėdom dabar!

Mus rasite ant Bay ir Richmond gatvių kampo 16-me augšte

Jewelry Factory Inc.

390 Bay Street, Suite 1604 — 368-7263

Pirmad. — penktad. 10-6; šeštad. 11-3

Pas lietuvius anapus pusiaujo

A. Balašaitienė

Paskutiniųjų kelių mėnesių laikotarpį visoje planetoje lietuviškoje laisvo pasaulio spaudoje pasirodė serijos straipsniai apie dr. D. Tamulionytės lietuviškos misijos kelionę į Pietų Amerikos lietuvių kolonijas. Iš straipsnių dvelkia dr. Tamulionytės konkretus pedagoginis įnašas į jų gyvenimą, toks skirtingas nuo tradicinių kelionių, kurių metu pasikeičia kalbomis, posėdžiais, pokyliais ar meno ansamblių pasirodymais. Dr. Tamulionytė ne vien prabilo į P. Amerikos lietuvių širdis — ji pas juos paliko savo konkrečių darbų liuanistinio švietimo srityje. Sugrįžusi į Klevelandą, šio laikraščio bendradarbių pasakojimo savo kelionę, bandydama perduoti ne vien faktus, bet ir nuotaikas.

D. Tamulionytė yra žinoma kaip pedagogė liuanistė, sėkmingai dirbanti su mišrių šeimų vaikais. Ji yra paruošusi specialų vadovėlį mokyti lietuvių kalbos kitataučiams — anglams, ispanams ir kt. Ji savo kelionės mokyti lietuviškai nekalbančius savo tautiečius gimtosios tėvų kalbos.

Pirmieji nuotykių

Dr. D. Tamulionytė, siunčiama PLB valdybos, š. m. birželio 30 d. vakarą sėdė į lėktuvą, kad pradėtų savo ilgą darbo kelionę. Nors jos kelionės planas buvo tikslus, bet lėktuvas vėlavo šešias valandas — užuot skridęs tiesiai į Urugvajų (Montevideo), skrido per Argentą. Savaimė suprantama, jos pasitiktų lietuvių delegacijos jau nebuvo. Bendrakerelvis vietinis architektas ją savo automobiliu nuvežė į viešbutį. Susiradusi lietuvišką pavarde telefonų knygoje, neprisikambino. Pasirodo, Urugvajuje su namo pirkimu gaunamas ir telefono numeris, kurio niekas nepasistengia pakeisti per išstas gentkates. Sekantį rytą jos bičiulis architektas atvažiavo į viešbutį su savo draugu, pas kurį tarnavo lietuvi tarnaite. Tuo būdu jai pavyko surasti ir lietuvišką parapiją — lietuvių kolonijos centrą. Į

Dr. Danguolės Tamulionytės lietuvių kalbos kursai

Šventovė Danguolė pateko baigiantis pamaldoms, kurias atnašavo kun. J. Giedrys, SJ, nuostabus lietuviškos skleidėjas ir pagrindinis lietuviško gyvenimo variklis. Kun. Giedrys nutstebė ir nudžiugo ją pamatęs. Danguolė buvo apnakvydinta Birutės ir Romo Mačianskų šeimoje. „Norėčiau primygtinai pabrėžti — sunku įsivaizduoti didesnį nuostirumą ir vaišingumą, kokį patyriau Pietų Amerikos lietuvių šeimose“, sakė man susijaudinusi Danguolė.

„Kočas“ — automobilis

Sekmadienį buvo pirmoji lietuvių kalbos pamoka, kurioje dalyvavo per 30 kursantų. Jų amžiaus vidurkis — 20 metų. Žinant, kad po II D. karo į Urugvajų atvyko tik dvi lietuviškos šeimos, reikia stebėtis lietuviškos tapatybės išlaikymu. Kalbant kursų metu lietuviškai, D. Tamulionytė patyrė, kad trys ketvirtadali kursantų ją suprato, apie 60% galėjo atsakyti į klausimus. Ji pajuto nuostabią stiprų jų norą išmokyti lietuviškai. Ypatings įtakos padarė jaunimo kongresas. Urugvajaus lietuvių Kultūros Draugijos valdyboje yra net penki jaunuoliai.

Urugvajuje kursai truko tris savaites po 2½ valandų į dieną. Kultūros Draugijos patalpose, kurias pastatė senieji lietuviai imigrantai.

Vėliau D. Tamulionytė praleido kurį laiką Onos ir Vytauto Kalpokų namuose. Pagalvoję, kaip S. Amerikoje mūsų tautiečiai doko lietuvių kalbą svetimžodžiais, ji priėjo išvadą, kad ir P. Amerikoje, nemokant ispanų kalbos, sunku būtų susikalbėti su vietiniais lietuviais. Jie vartoja kasdieniniame gyvenime daug ispaniškų žodžių, prikerdami lietuviškas galūnes. Pvz. „frenuoja“ — stabdo, „kočas“ — automobilis. Dirba „uzy-noje, libras imprenuoja“ — dirba fabrike, spausdina knygąs.

Dauguma lietuvių nusimano apie komunizmą, bet yra ir komunistų.

Danguolės dėstymo metodus, išbandytas per eilę metų Klevelande specialiuose kursuose suaugusiems, buvo įdomus tuo, kad pirmas dvi savaites ji pati dėstė, o trečią savaitę — jau patys kursantai. Baigusieji gavo PLB pažymėjimus.

Atsisveikinimo tortas

Urugvajuje veikia dvi lietuviškos radijo valandėlės. Viena ispaniškai perduodama šeštadienio vakarą, nes išstas lietuvių kalba transliuoti vietinė valdžia neleidžia. Sekmadieniais radijo valandėlės dalis perduodama ir lietuvių kalba. Kun. Giedrys padarė pokalbį su viešnia iš S. Amerikos. Radijo valandėlės vietiniai lietuviai išlaiko aukomis.

Montevideo mieste veikia tautinių šokių grupė, kuriai vadovauja dr. Stanevičius. Skoningas tautinius drabužius audžia Vytautas Dorelis. Kun. Giedrys kas savaitę leidžia biuletinį „Zinios“. Lietuvių parapijos šventovės papuošta meniškais lietuviškais vitražais, kuriuose vyrauja lietuviškų raštų motyvai. Urugvajaus lietuviai yra išleisdę nuostabią didelę kiek lietuviškų plokštelių.

Priartėjus atsisveikinimo valandai, Urugvajaus lietuviai D. Tamulionytę suruošė išpūdingas išleis tuves ir apdovanojo tiek lietuviškomis, tiek savo gyvenamo krašto charakteringomis dovanomis. Jų tarpe yra net trys kasėtos su lietuviškomis dainomis. D. Tamulionytė, norėdama pareikšti savo padėką už vaišingumą ir nuostirumą, vietinėje kėpykloje užsakė tortą, kuris buvo dekoruotas a, e, i, j, u raidėmis ir įrašu „IKI PASIMATYMO, DANGUOLĖ“. Tas tortas, keletą valandų išstatytas kėpyklos vitrinėje, buvo sutraukęs smalsuolių minią, kuri teiravosi apie originalią simbolių reikšmę.

Daug vaikų

Buenos Aires aerodrome viešnią pasitiko kun. Augustinas Steigvilas, MIC, ir Leopoldas Stankevičius. Ji buvo nuvežta į Lietuvių Centrą, kuris iš tolo žibėjo stambiomis raidėmis „Lietuvių Centras“ ir tiek savo dydžiu, tiek architektūra padarė didelį įspūdį. Jos atvykimo metu vyko Dariaus-Girėno minėjimas, kuriame dalyvavo didokas skaicius lietuvių.

Danguolė pastebėjo, kad lietuvių šeimose yra daug prieauglio, ir lietuvių pobūviuose būna labai daug vaikų. Su jaunąja karta tėvai turi daug problemų. Jų vaikai atsisako lietuviškai kalbėti, nes yra pravardžiojami „gringo“. D. Tamulionytėi atrodė, kad vienas pirmųjų mūsų uždavinių yra ieškoti konkrečių priemonių, kurios jaunąją kartą sukelty pasididžiavimą savo kilme. Ji siūlo kuo skubiausiai pagaminti filmą apie nepriklausomą Lietuvą, nes daugumos vietinių lietuvių Lietuvos sąvoka esanti atsilikusi ir labai primityvi.

D. Tamulionytė pastebėjo eilę pasižymėjusių ir talentingų mokytojų, ju tarpe ypatingai pabrėždama Nelidą Zavickaitę-Mahnę.

Salia Lietuvių Centre susibūrusių mūsų tautiečių egzistuoja Susivienijimas Lietuvių Argentinoje, kuris taip pat yra veiklus, gerai organizuotas, turi išpūdingus pastatus su krepšinio aikšte ir įvairiais moderniais įrengimais. Ir toje grupėje yra daug vaikų.

Uolūs kursantai

Buenos Aires mokytojų kursai truko tris savaites. Dalyvių buvo apie 30 tarp 25-30 metų amžiaus. Jų tarpe buvo ir viena moteris apie 80 metų, buvusi

aktorė. Ji kreipėsi į viešnią su prašymu, kad būtų pagamintos lietuvių kalbai mokyti plokštelės, kaip kad jų galima gauti įvairiom kalbom mokyti. Nors buvo atostogų metas, bet kursų dalyviai klausėsi pamokų, jas sąžiningai lankė ir gavo specialius PLB pažymėjimus.

Teko aplankyti ir birutietes, kurios taip pat gražiai veikia ir turi savo namus. Artimoje gatvėje yra lietuvių senelių namai. Tai pavieniai atskiri nedideli nameliai arti vienas kito, kuriuose kiekvienas turi pakankamai privatumo. Viešnios garbei buvo suruošta speciali tradicinė argentinieška gegužinė, panaši į amerikietiška „barbecue“, kurios metu ant atviros ugnies buvo kepami šonkauliai. Į gegužinę atsilankė ir „gaucho“ — P. Amerikos kaubojų su savo charakteringa apranga. Pagerdamas viešnią, davė sidabrinį peiliuką mėsaį pjaustyti.

Savo viešnagės pas lietuvių metu Argentinoje D. Tamulionytė buvo pakaitomis apgyvendinta Antano ir Leonoros Mikočinių ir dr. Jono ir Irenos Simanauškų namuose. D. Tamulionytė pabrėžė, kad Argentinos lietuvių nuostirumas ir vaišingumas viršija betkokią jos gyvenimo patirtį. „Jie nuostabiūs — man trūksta žodžių jiems apibūdinti“, sakė man D. Tamulionytė su šypsena veide ir susijaudinimo ašaromis akyse. Juokaudama dar užsiminė, kad jos garbei buvo sukurta daina ir eilėraštis.

Išleistuvių proga restorane Danguolė buvo apdovanota medaliu su garnetu, memoria linėmis futbolo čempionato monetomis, indėniškais karoliais ir rankų darbo odiniu diržu. Vienas originalesnių išleistuvių suvenyrų yra restorano servetėlės dalyvių nupiešti autportretai su sentimentaliais ir jaudinančiais įrašais.

Argentinos lietuviai turi du laikraščius. Buenos Aires leidžiamas „Argentinos Lietuvių Balsas“, kurį redaguoja Pranas Ozinskas, ir „Laikas“, redaguojamas kun. Augustino Steigvilo.

Veiklūs tautiečiai

Sekantis D. Tamulionytės kelionės etapas buvo Venecuela. Jos pasitiktų atvyko Aras Mažeika ir Dainora Jaloveckaitė. Viešnia buvo apgyvendinta dr. A. ir Irenos Jaloveckų namuose. Dr. Jaloveckas yra didelis klinikos direktorius ir dėsto Karako universitete. Susitikimui su lietuviu D. Tamulionyte buvo nuvežta į vokiečių koloniją, kurios apylinkėje Vladas Mažeika turi savo vasarnamį. Ties jų namais plevėsavo lietuviška trispalvė ir per 20 vietinių lietuvių viešnią iš toli priėmė šiltai, iškilmingai. Jaunimo ir čia buvo daug. Programai vadovavo Venecuelos lietuvių neperiodinio leidinio „Gairės“ redaktorius Juozas Kukanauza.

Karako miestas apsuptas kalnais, gatvės vingiuotos. Pasaikiškai graži panorama, paskendus smaragdiname žalume, ryškesniame, negu pratusiakis šiaurėje. Viskas labai elektrifikuota. Bendras lietuvių veiklos ir organizuotumo išpūdis geras. Veikia net kelios tautinių šokių grupės, vadovaujamos Aurelijos Zalnierūnaitės ir inž. J. Guigos. Lietuvių misija įsigijo savo autobusą, kuriuo „surenkami“ tautiečiai į minėjimus ir įvairius pobūvius. Visuomeninė veikla remiasi naujaisiais ateiviais. Čia atkurti skautai, čia neuilstamo visuomeninio ir patrioto skautininko kun. A. Perkumo pastangomis pastatyti Sv. Kazimiero Lietuvių Namai rodo gyvą, turiningą lietuvišką gyvenimą.

D. Tamulionytė turėjo progos susipažinti su populiariąja Jūrate Statkute de Rosales, kurios abu sūnūs kalba puikiai lietuviškai ir kurių vienas ruošiasi vienerius mokslo metus praleisti Vasario 16 gimnazijoje. Meno ir senųjų prekybininkas Gediminas Orentas Danguolę apdovanojo sena, reta nepaprasto grožio statulėle.

D. Tamulionytė pravedė savaitgalio kursams metodikos mokytojas. Kursus lankė ir pažymėjimus gavo 20 asmenų.

Gelbėti jaunimą

Pagaliam pakilo Dr. Tamulionytė tolimam skrydžiui į namus, lydima džiaugsmingų ir ašarotų linkėjimų, padėkų ir dovanų. Jos ir jos tėvo namas puošiasi kelionės suvenyrais, jame skamba lietuviška muzika, įgrota P. Amerikos lietuvių. Ant sienos kabo originalūs iš

Prieškarinės ateivijos atstovės Sv. Jono Kr. — Lietuvos Kankinių parapijos penkiasdešimtmečio sukakties iškilmė Anapilio salėje. Iš kairės: Bronė Cirūnienė, Ona Kunutiūnė, Marija Jurcienė, M. Jurkskienė, J. Vitkūnienė. Tos kartos atstovų iškilmėje buvo ir daugiau, bet nuotraukoje nematyti. Nuotr. O. Burzdžiaus

Lietuvio pastatyta mažytė šventovė

DR. J. BALYS

Keliaudamas JAV 50-ju keliu per šiaurinę West Virginiją, pasukau mažesniu keliu — 219 į pietus. Pakelėje yra maža vietelė Horse Shoe Run. Kairėje yra restoranas, o kelio dešinėje iškaba: „Smallest Church in 48 States“. Kelias geras, reikia pažūrėti, kas ten yra. Netrukus pamatai gražią užlaikomą parką ir pušų pavėsyje mažą mūrinę šventovę. Prie jos durų randi metalinę lentelę, kuri byloja: „Our Lady of the Pines. Erected in Memory of their Parents by Mr. & Mrs. P. L. Milkint 1958.“

Jau buvau girdėjęs, kad tą šventovėlę yra pastatęs lietuvis, angliakasio sūnus. Aplink gražiai prižiūrimi krūmai ir gėlės, tvenkinys su vandens lelijomis, vėjinio malūno natūralaus dydžio modelis; yra pastogė su suolais ir židiniu. Šventovėlės durys atdaros. Daug medžio sienose, Kryžiaus keliai, po tris klaupės abiejose pusėse, tad yra 12 sėdimų vietų ir dar 8-12 gali stovėti, taigi, iš viso gali tilpti 20-24 žmonės. Altoriaus priekyje žemai pastatytas dekoratyvinis iš daugelio medžių gabalėlių sudėstytas kryželis. Tokius mėgo daryti senieji lietuviai ateiviai savo laisvalaikio. Viskas padaryta skoningai ir su meile, nors miniatiūriškai. Graži yra natūralaus medžio užtvara, skirianti altorių.

Prieangyje yra svečių knyga, pasirašyti. Galima pirkti atvirukų dar priešinfliacinę kainą, po 5 ct. — pinigų reikia įmesti dėžutėn. Netoli šventovėlės yra kitas mūrinis namelis — tai mažiausia JAV pašto agentūra, kur yra automatas pašto ženklams pirkti, atvirukų stendas ir laišku dėžė su įrašu, kad paštas išimamas kasdien ir deda savo vietos anstpaudą. Matyt, Amerikoje žmonės mėgsta arba labai didelių, arba labai mažus dalykus. Netrukus atvažiavo visas autobusas turistų ir ramybė sudrumstė jų klegesys. Einu ieškoti daugiau žinių. Netoliese yra dailus namas. Pasibeldus atidaro duris pagyvenus moteriškė. Pasisakau, kad esu lietuvis ir noriu daugiau sužinoti apie tą bažnytelę ir jos statytoją. Ji mane įveda į garvės odos paveikslas, kuriame vaizduojamas „gaucho“ tipingoje pozoje, nešinas tam tikru gerimui indeliu.

Pokalbį baigė keliomis dr. Danguolės mintimis. Ji pabrėžė, esą ypatingai svarbu siųsti daugiau mūsų žmonių į P. Ameriką. Ten labai stiprus noras bendrauti, ieškoti lietuviškosios tapatybės bazės, išlaikyti sąvąšias šaknis. Jaunimo ten daug, ir yra pavojus jį prarasti, jei laiku nebus susigriebta padėti tam jaunimui sugrįžti į savos visuomenės tarpą, jame sukelti pasididžiavimą savo kilme. Filmas apie nepriklausomą Lietuvą turėtų būti vienas svarbiausių ir skubiausių uždavinių. Asmeninis kontaktas turi tapti tarpusavio bendradarbiavimo pagrindu. Neužtenka pasirodymų scenoje, kurie sukelia tik trumpalaikį sentimentą.

Klausydama jos gyvo pasakojimo, ir aš pati pasijutau lyg buvusi su ja. Turėdama laimės artimai pažinti Danguolę, esu tikra, kad jos darbinga ir turininga kelionė pas P. Amerikos lietuvių turės plataus atgarsio ir konkrečių rezultatų. Ji yra lyg toji kregždė, ir tropikus nunešusi lietuviško pavasario pažada. Mes privalome dėti visas pastangas, kad tas pažadas būtų išstetetas. Ten toli, anapus pusiaujo, yra gyva ir lietuviškosios gyvybės syvų laukianti šaka. Neleiskime jai nudžiūti.

timą kambarį. Prie stalo, ant kurio matosi rašomoji mašinėlė ir laikraščiai, matau gana tvirtą lietuviškos povyzos vyrą, kuris sakosi esąs Petras Milkintas ir jam malonu būsia lietuviškai pakalbėti. Pasisako, kad spalio mėn. jam sueis 80 metų, bet yra dar ir vyresnis jo brolis, kuriam suejo 86 metai. Jis buvęs tėvų atvežtas į Ameriką penkerių metų. Krikštytas Silalėje, Raseinių aps. Gyvenę kaimė. Buvę keturi broliai ir dvi seserys; dar gyvena du broliai ir viena sesuo. Tėvas buvęs angliakasio. Čia gyvenę daug lietuvių, gretima Silver Lake vietovė buvusi beveik vienu lietuvių apgyventa. Dabar likusi vos viena šeima Thomas miestely. Na, ir jiedu su žmona, kuri gimusi jau Amerikoje iš lietuvių tėvų ir lietuviškai tik kelis žodžius temoka. O jis pats gana gerai kalba lietuviškai, turi gerą atmintį, viskuo domisi. Paštas atnešė jam konservatyvų politinį žurnalą „U.S. News and World Journal“. Yra baigęs vidurinę mokyklą, lankęs Business School. Kartu su broliu 30 metų turėjo garažą. Vaikų neturi. Vedė turėdama 55 metus. Dabar sėdi vežimėlyje, kojos pasilpusios.

Klausinėjau daugiau apie tą mažytę šventovę. Daugiausia pats vienas dirbęs ją statydamas. Viskas viduje yra rankų darbo: kryžius, tabernakulis, žvakidės, Kryžiaus keliai. Altoriaus apdengtas linine staltiese, atvežta iš Lietuvos, austa prieš 90 metų jo močiutės. Kai klausiau, kiek pinigų išleido medžiagai statydamas šią šventovėlę, nenorėjo pasakyti. Anksčiau turėjęs 641 akrą žemės, bet pasilaikęs tik 48 akurus, nes sunku prižiūrėti. Angliakasio sūnus nieko kito neišgalvojo savo tėvų ir savo vardui jamžinti, kaip pastatyti mažytę šventovę. Ir statė ją su meile. Dabar kartą į mėnesį laikomos joje Mišios — kunigas atvažiuoja iš gretimo Thomas miestelio.

Labai mėgsta šią vietą lankyti turistai — per metus jų perėina apie 40,000, nes ta vieta yra įtraukta į žymių vietų sąrašą, ir turistų autobusai čia sustoja. Pajamos šventovėlei ir parkui išlaikyti gaunamos tik iš pardudodam atvirukų ir centų, įmestų į „laimės šulnelį“. Parkas turi 48 akurus ir yra gražiai prižiūrimas. Krūmus karpė tvirta moteriškė, mokytoja. Ją samdo vasarą parkui prižiūrėti. Žiemą šventovėlė ir parkas uždaryti.

Padovanojo man Milkintas didelį atviruką, kurio vienoje pusėje šventovėlės atvaizdas iš lauko ir vidaus, o kitoje pusėje pati šventovėlė pasakoja savo istoriją.

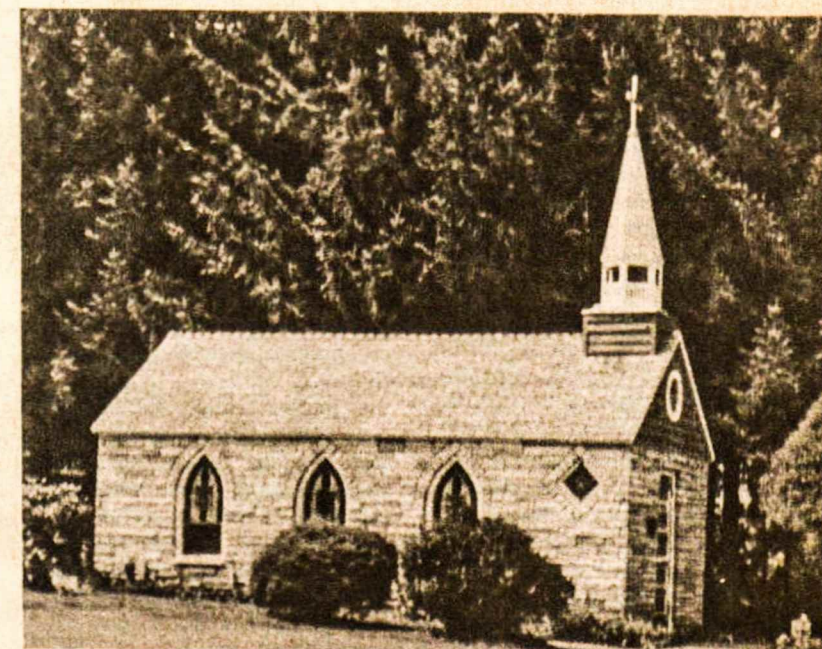
„Aš jaučiuosi kaip bevaikės šeimos vaikas, gimęs iš meilės...“

Tėvai parinko man gražią vietą. Mane supa gražiai prižiūrimos pievos, gėlės žydi aplink mane nuo ankstyvo pavasario iki vėlyvo rudens. Mano gyvenimas yra kaip tos gėlės ir medžių aplink mane. Aš pabundu gyvenimui ir tarnybai, kai pavasario gėlės pražysta ir sužaliuoja kalvos aplink mane. Tada kunigas laiko Mišias, žmonės ateina, klaupiasi ir meldžiasi, išeina palaimoj ir taikoji. Jauni žmonės čia ateina susituokti. Daug žmonių mane aplanko, tūkstančiai nuo ankstyvo pavasario, kai laukinės vyšnios pražysta ir padengia kalnus baltai iki vėlyvo rudens, kai lapai darosi raudoni ir auksiniai. Kai paskutinės gėlės nuvyta ir sušąla, lapai nukrinta, sniegas siaučia per pušis ir apdengia mano stogą, tada mano durys užsidaro ir manęs niekas nelanko. Tačiau aš niekad nesu vieniša: vėjai pušų šakose dainuoja, dejuoja ir šnabžda man. Žiemos paukščiai įieško prieglaudos mano varpinėje, kai šalti vėjai pučia. Mielos pušų šakos švelniai glamonėja mano kryžius. Per kalvinės pažinimo pasipuošia daugiaspalvėmis šviesomis ir žėruoja kartu su žiemos žvaigždėmis. Aš žinau, kad greit bus pavasaris ir mano draugai vėl sugrįš...“

Sios kelios ištraukos rodo, kad taip gali jausti ir pasakyti tik tikras lietuvis, kuris myli gamtą, medžius, gėles ir paukščius, gali su jais kalbėti, kaip ta jo pastatyta šventovėlė. Ir štai šiame tolimame užkampyje žemaičių žemės sūnus pastatė kuklų, bet gražų paminklą, kuriam, reikia tikėtis, bus lemta ilgai stovėti. Ateis laikas, kai jau nė vieno lietuvio aplinkui nebebus likę ir gal tik vienas kitas lietuvis turistas tūkstančių tarpe čia užklys ir perskaičius lietuvišką Milkinto pavarde.

Petras Milkintas, angliakasio sūnus, savo rankomis pastatęs mažą šventovę kalnuotoje V. Virginijoje, JAV.

Mažiausia JAV šventovė, pastatyta lietuvių rankomis Horse Shoe Run, W. Virginia, Jungtinės Amerikos Valstybės

Praktiškiausios KALĖDINĖS DOVANOS giminėms Lietuvoje

KALĖDINIS SIUNTINYS (1978) 2

3 metrai angliškos vilnonės medžiagos eilutei su jaudimu „All wool made in England“; stora „crimplene“ medžiaga moteriškai eilutei arba moteriškam apsiaustui; vilnonė medžiaga suknėlei arba medžiaga vakarinei suknėlei; vyriškas arba moteriškas puikūs akrileno užsegamas megztinis; 2 poros geriausių vyriškų arba moteriškų kojinių; 20 anglišių cigarečių; 20 amerikoniškų cigarečių; 1 svaras kavos pupelių; 1 svaras šokoladinų saldainių.

Kaina su muitu ir visomis persiuntimo išlaidomis — \$209.00

Į šį siuntinį dar galima įdėti 8 svarus įvairių prekių. Medžiagos dar galima pridėti 4 metrus, 3 jardus minko kailio arba ką nors iš žemiau išvardintų praktiškusių bei naudingesnių dalykų:

Jeans „Wrangler“ arba „Levi Strauss“	\$44.00
Tų pačių firmų švarkeliai	48.00
Vyriškas arba moteriškas megztinis	33.00
Geresnis megztinis	40.00
Vilnonės ilgos moteriškos kojinės	6.50
Vyriškos arba moteriškos nailono kojinės	3.50
Tights (kelnaitės-kojinės)	5.00
„Crimplene“ medžiaga suknėlei	21.00
„Crimplene“ medžiaga moteriškai eilutei	35.00
Vilnonei eilutei medžiaga „All wool made in England“	55.00
Vilnonei eilutei medžiaga „All wool made in England“	65.00
Vilnonei eilutei medžiaga „All wool made in England“	80.00
Vyriški arba moteriški labai geri bateliai	40.00
Dirbtinio minko kailis moteriškam apsiaustui	95.00
Sudedamas lietsargis	13.00
Vilnonė gėlėta skarelė	12.00
Nailoniniai marškiniai	13.00
Geresni marškiniai	20.00
Įvairūs kalkuliatoriai ir stetoskopai siunčiami pagal susitarimą.	
Kalėdinis maisto siuntinys, sudarytas iš leidžiamų siųsti gaminių su visomis persiuntimo ir maito išlaidomis	\$85.00.
Sudarant savo nuožūra siuntinį, reikia pridėti \$33.00 persiuntimo išlaidoms.	
Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus į Lietuvą prekėmis arba pinigais.	

BALTIC STORES LTD.

Z. Juras

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England.
Tel. 01 460 2592

Dr. Danguolė Tamulionytė su „gaucho“ Argentinoje (gaucho — raitasis plenuo, mikslo bandos ganytojas)

Prof. JUOZAS ERETAS, leidinio "Blick in die Zeit" autorius. Jis planuoja šį aktualų leidinį praplėsti

Žvilgsnis į mūsų dabartį

Prof. Juozo Ereto leidinys politiniais dabarties klausimais

Neseniai knygų rinkoje pasirodė vokiečių kalba prof. J. Ereto leidinys "Blick in die Zeit". Autorius bando duoti skersinį pjūvį dviejų galybių — JAV ir Rusijos — istorinių-politinių įvykių eigoje, nepamiršdamas vadinamojo "trečiojo pasaulio" ir šiuo metu į pasaulio sceną žengiančio šių dienų milžino — Kinijos.

Bendrasis bruožas apžvelgęs JAV vaidmenį dviejuose pasauliniuose karuose, padaro išvadą, kad pirmasis pasaulinis karas taikos sutartyje pasodino antrojo pasaulinio karo daigus, o antrasis pasaulinis karas nesulaukė net taikos sutarties. Amerikiečiai, kaip jaunutė valstybė, rodo didelį gyvastingumą, bet neišvengia ir jaunulio klaidų. Susirūpinę gyvenimo patogumais, o ne įvykiais šalia JAV, amerikiečiai padarė fatališkų klaidų. Juk amerikiečiai ir paskutinio karo pabaigoje nepajėgė suprasti Europos reikalų, jų nesuvirškino, nors ir darydami materialinės gerovės atžvilgiu tikrai didelių pastangų. Autorius mano, kad Rooseveltas Jaltos konferencijoje nesuprato europiečio Churchillio ir dėlto visa rytinė Europa teko Lenino imperijai.

Kiek iš dabartyje pasirodžiusių dokumentų ir atsiminimų matyti, ir Churchillis rūpinosi ne Europos reikalais, bet angliškiosios imperijos išgelbėjimu. Europos tautų reikalai jam tiek terūpėjo, kiek jie buvo naudingi angliškiosios imperijos saugumui. Yra pasakojama, jog Churchillis sutikęs su Tiuringijos atidavimu rusams, įeigu jie paliktų ramybėje Honkongą. Lietuvos aukso trupiniai Anglijos banke nurašyti rusams, nes to reikalavo Anglijos interesai.

Marksizmas — tik mėšlas

Labai įdomus minėtame leidinyje aprašymas apie kiniečių diktatorių Maotsetungą. Autorius, remdamasis duomenimis, įrodinėja, kad Mao nebuvo marksistas. 1936 m. amerikiečių žurnalistui E. Snow Mao yra pareiškęs, jog marksizmas yra mažiau vertas nei mėšlas. Su mėšlu ūkininkas tręšia laukus ir sulaukia gero derliaus, bet ko gali tikėtis iš marksizmo? Kominternu darbuotojas vokiečių O. Braun, dirbęs savo laikų Kinijoje, įrodinėja, kad Mao niekad nebuvo marksistu, o tik valstietiško revoliucionieriumi. Maotsetungo pasaulėžiūra buvo si ne marksizmas, o rinkinys Konfucijaus mokslo, sumaišyto su anarchijos elementais. Tas mišinys pas Mao išaugęs iš didžiojo kinietiško nacionalizmo. Marksizmas niekad nebuvo Maotsetungui dogma, o tikrai instrumentas, kuris tiko laiko situacijai. Lenkų žurnalas "Kultūra" nurodė, kad ir ilgametis Kinijos premjeras bei Maotsetungo bendradarbis Čuenlai nebuvo marksistu. Jis buvo kinietis nacionalistas ir su marksizmu turėjo tiek bendro, kiek jo turi kinietiškos galybės pagimdytas nacionalinis šovinizmas. Tų faktų akivaizdoje ryškūs darosi ir sovietinių rusų šauksmas iš Maskvos, kad maoizmas yra ne kas kita, kaip komunizmo išdavimas.

Nesupranta vieni kitų

Amžių slinktyje kiniečiai niekad nesuprato rusų ir dar mažiau supranta rusiškąjį marksizmą. Rusui "kitaitis" svolac" yra keiksmazodis. Kiniečiai rusas yra baltojo plėšiko atvaizdas, kuris kadaise prie Sanchajaus miesto parke vartų laikė iškabą: "Kiniečiams ir šunims

jeiti draudžiama". Tą amžiną skirtumą fiziniuose struktūroje, dvasinėje būsenoje, galvosenoje ir spalvoje žino tiek rusai, tiek kiniečiai. Draugais jie tegali būti jėgos akivaizdoje. Šuo ir katė iš vieno dubens pieną laka tiksliai lazdos šešėlyje. Jau Napoleonas yra pasakęs: "Kai Kinija pabus, pasaulis sudrebės". Šiandien tas drebesys jau girdimas. Rusai norėtų tą drebesį jau dabar nutildyti, bet nesijaučia tokie galingi, kad ibridę į kiniečių jūrą atsilaukys. Ne be reikalo Kosyginas savo laikų Čuenlai tikino, jog rusai su kiniečiais šiaip ar taip kovos tarp savęs sekančius 10,000 metų. Čuenlai pasiūlė Kosyginui nubraukti nuo pasiūlyto skaičiaus vieną tūkstantį metų. Tokiu būdu kiniečiams su rusais liko 9000 metų tarpusavio kautynėms ateityje. Istorijos akimis žiūrint, tai amžinas karas tarp šių dviejų milžinų. Iš to pokalbio būdinga išvada yra ta, kad tiek rusas, tiek kinietis šios kovos neišvengiamumą priima kaip tikrovę, matuojamą net tūkstantmečiais.

Pavojai ir viltis

Šiandien rusai turi modernių ginklų persvarą prieš kiniečius. Bet kiniečiai skubiai juos vėja,si, turėdami milžinišką žmonių persvarą. Iš kitos pusės nereikia užmiršti: rusai savo kariuomenėje greitai laiku turės 50% svetimo elemento, kai tuo tarpu Kinija teturi nepilnus 5%. Iš tų dviejų skaitlinių išplaukia praėjusių karų — 1905 ir 1914 — pamokanti išvada: abu tie minėti karai baigėsi revoliucijom, kurios nušlavė nepajudinamus sostus. Kai kas pranašauja, kad ir dabartinės Rusijos imperijos galas ateis, susikibus galutinėje kovoje su Kinija. Amalrikas nurodo net 1984 m. datą, kai rusų kariuomenė, pavargus kovoje su Kinija, sukels revoliuciją, ir Rusija suskils į daugelį laisvų valstybių. Šia prasme gal ir vokiečių kaiserio Vilhelmo 1895 m. mestas šūkis, kad Kinija yra geltonasis pavojus, mums, rusų pavergtiesiems, gali būti išsigelbėjimo viltis.

Būkime aziatais

Zygiuodami rytų kryptimi (Sibirą) ir vakarų kryptimi (prie Baltijos jūros) per D. Lietuvos Kunigaikštijos žemės, rusai neišvengiamai turėjo susidurti su klausimu: kas mes esam — europiečiai ar aziatai? Šį klausimą ilgainiui išsprendė, anot jo paties dukters, lietuviškos kilmės surusėjęs rašytojas Dostojevskis: "Europoje esame tikrai veltėdžiai ir vergai. Azijoje mes būsimė ponai. Europoje esame totoriai, Azijoje būsimė europiečiai. Atsakymas aiškus — būkime aziatais". (psl. 23) Atsakymas ir tą šūkį buvo transsibirinio geležinkelio pastatymas ir Vladivostoko įsteigimas.

Anuose gigantiško masto žygiuose rusus lydėjo Pskovo vienuolio Philotreos žodžiai: "Vienintelis krikščionių valdovas yra caras, apaštališkosios Bendrijos vadovas, kuris vietoj Romos ir Konstantinopolio gyvena palaimintame Maskvos mieste. Maskva šviečia šviesiau negu saulė. Praėjo visos krikščioniškosios karalystės, tikrai mūsų valdovo karalystė — rusiškoji karalystė — tebesilaiko. Dvi Romos žuvo, bet trečioji tebestovi, nes ketvirtos iš viso nebus. Ši trečioji Roma yra nauja didžioji Rusija" (psl. 27).

Eilė panašių šūkių, raštų ir minčių kaitintame kaitino rusų protą, vertė smarkiau plakti širdį ir ilgainiui suformavo bendrą

įsitikinimą, kad šalia Rusijos nieko geresnio šioje žemėje nėra ir negali būti. Šiandieninio rusiško komunizmo "vyresniojo brolio" tarškalas yra apsiavęs senom panslavizmo vyzom, o komunistinio "rojaus" idėja neabejotinai randa jame stiprių plytų savai statybai.

Daugumai slavų yra būdingas kažkoks nukrypimas nuo tikrovės. Štai, mūsų kaimynai lenkai, nors patys rusų nekenčia, bet panslavizmo dvasios neatsisako. Pavartykim J. Ciceno "Vilnius tarp audrų" arba M. Biržiškos "Vilnius ir Vilniaus kraštas" ir pamatysim j o g lenkas yra toks pat slavas, kaip ir rusas. Pvz. Parudaminio klebonas Liubianec 1921 m. šventovėje šaukė: "Jis (Pilsudskis) atpirko Vilnių savo krauju, kaip Kristus atpirko žmogų nuo gimtosios nuodėmės. Pilsudskis yra šventas žmogus, lenkų munduras šventas, o lenkų erelis — kaip Sv. Dvasia". Šie žodžiai primena šūkį "Lenkai yra Apvaizdos pasiuntiniai tarp laukinių pagonių lietuvių".

Panrusiški kėsiai

Panslavizmo žarijų kaltinami, rusai, kaip ir lenkai, metasi į nepamainomų apaštalų vaidmenis. Leidinio autorius pateikia panrusiško ištrauką iš mokyklinio vadovėlio: "Sovietinis mokslas, pastatytas ant rusiško pagrindo, turi žmonijoje vadovaujančią vietą. Kaip galima į šią viršūnę įkopti nemokant rusiškai?" (psl. 31). Arba vėl: "Rusų kalba yra tarptautinės reikšmės. Niekas negali savęs vadinti išsilavinusiu, nemokėdamas rusų kalbos" (psl. 26).

Cia autorius prisimena lietuvių, latvių bei estus, kurie, priklaudydami Vakarų pasauliui, turi šiandien nešti žiaurią rusifikacijos, pavergimo naštą ir girdėti šūkius: "Norint būti pilnu žmogumi, pirmiausia reikia tapti rusu". "Kiekviena tauta pasaulyje turi savo bokštą, bet rusiškasis bokštas yra augščiausias" (psl. 29). Taigi, vokiškojo nacizmo nešta antžmogio vėliava tebeplevėsuoja komunistinėje Rusijoje. Vokiškoji "Herrenvolk" patogiai įsitaisė rusiškojo proletariato buveinėje, ant kurios stogo didingai plevėsuoja panrusizmo vėliava.

Zygis į vakarus

Autorius prof. J. Eretas, plaktokai panagrinęs panslavizmo ir panrusizmo bruožus, remdamasis pabėgusių sovietinių pareigūnų duomenimis, nurodo, kad rusai jau nuo 1963 m. planuoja smūgį Vakarų Europai. Zygio tikslas būtų per dvi dienas pasiekti Reino upę, o per savaitę — Atlanto pakrantes. Sovietai taip pat turi 10,000 asmenų "juodąjį sąrašą", kuriuos jie privalėtų likviduoti užėmę V. Vokietiją, Prancūziją ir Šveicariją. Įvairios priežastys rusus nuo šio žygio atbaido. Ypatingą vaidmenį šiame reikale atlieka Atlanto Sąjunga.

Pabaigoje savo leidinio autorius meta žvilgsnį ir į "amžinąjį" Šveicarijos neutralitetą bei jo vertę rusų puolimo atveju, į šnipų veiklą, kurioje Šveicarijoje randa gana palankią dirvą. "Šveicarijai skirtieji agentai paruošiamąjį išmokslinimą atlieka daugiausia Prachovkos stovykloje (netoli Minsko), kuri yra maždaug tokios apimties, kaip visas Schaffhauseno kantonas" (psl. 49).

Joseph Ehret, BLICK IN DIE ZEIT, Basel, 1978 m., 52 puslapiai. Kaina nepažymėta. Antrinė leidinio antraštė: "Eine weltpolitische Umschau" (z. b.).

Baltiečių koncertas Londone

S. KASPARAS

D. Britanijos Baltiečių Taryba šiais metais, kai visos trys Baltijos valstybės — Estija, Latvija ir Lietuva mini savo nepriklausomybių paskelbimo 60-mečius, nutarė šias sukaktis paminėti bendru koncertu Londone.

Koncertas įvyko 1978 m. spalio 13 d. gražioje barokinio stiliaus Chelsea Town Hall salėje, Kings Road. Programa pradėjo šiais metais tarybos pirminko pareigas einąs inž. Aleksas Vilčinskas.

Meninę dalį pradėjo estų jaunuolis, padėklamuodamas G. Suits eilėraščių. Londono latvių choras, kuris paskutiniu metu labai atjaunėjo, atliko E. Darzinš "Senatne". Dirigavo Ziedonis Abolins.

Lietuvių solistai iš Čikagos Nerija Linkevičiūtė ir Bernardas Prapuolenis, pianinu palydimi londoniško V. O'Brien, padainavo J. Naujalo "Meilė tėvynės nemari" ir Dariaus Lapskio "Labs ryts, labs vakarėlis". Mūsų solistai susilaukė griausmingų plojimų.

Latvių solistė Lilija Zobens padainavo keturias dainas. Čikagiečiai solistai Nerija ir Bernardas padainavo B. Budriūno

"Tėviškėlė", VI. Jakubėno "Oi, mergyte", akompanuojant V. O'Brien. Jie ir vėl susilaukė griausmingų plojimų, nes jų dainos ir išjautimas smigo į klausytojų širdis. Dauguma publikos sudarė Londono lietuvių, girdėję šioje programoje tik keturias dainas. Latvių choras atliko dar porą dainų.

Estų Londono tautinių šokių grupė pašoko keturis šokius. "Varlių" šokis buvo pats geriausias — sunkus, bet gerai atliktas. Sutiktas galingais plojimais.

Londono "Lietuva", vadovaujama V. Jurienės ir P. Senkuvienės, pašoko "Žekelį", "Mikita", "Grandinėle", "Bleddingė-Jonkelį". Lietuviški šokiai buvo puikiai atlikti, susilaukė gausių publikos plojimų.

Į koncertą atsilankė Lietuvos atstovas Vincas Balickas su Ponia, Latvijos atstovas Ozolinš su Ponia, Estijos pasiuntinybės vedėja ponina Ana Taru. Be to, atsilankė gausus būrys svečių iš kitų etninių grupių, bet lietuvių, kurie nelabai mėgsta dalyvauti tokiuose tarptautiniuose renginiuose, šį kartą sudarė daugumą.

Buvo puiki programa, gražus visų trijų tautų bendravimas. Tebūnie tai kelrodis ateičiai.

Premija jaunimui

Dr. Leono ir Irenos Kriaučiūnų šeima savo mirusiam sūnui ir broliui prisiminti skiria kasmetinę Eugenijaus Kriaučiūnų premiją. Premijos sąlygos yra tokios:

1. Eugenijaus Kriaučiūnų 1000 dolerių premija skiriama — lietuviui jaunuoliui, geriausiai pasireiškusiam raštais (lietuvių, anglų ar kita kalba), veikla, organizaciniu veiklumu, arba jaunimo vienetu (sambūriui, tautinių šokių grupei, jaunimo chorui, sporto būreliui), geriausiai atstovavusiam lietuviams ir Lietuvai vienerių metų laikotarpyje.

2. Premijai gauti asmenis ar vienetus raštu pasiūlo jaunimo organizacijų vadovybės, jaunimo grupės, vyresniųjų organizacijos ar paskiri asmenys iki kiekvienų metų gruodžio 31 d. (pašto antspaudas).

Atsiųsta paminėti

A. P. Bagduons, PRUO GINTARA LONGA. Poezijos rinkinys žemaitių tarme su "Užvenčio tarmės pagrindų" priedu. 94 psl. minkštais viršeliais. Kaina nepažymėta. Šveikšniškų Draugijos Čikagoje 1978 m. leidinys. Spausdino M. Morkūno spaustuvė, 3001 West 59th St., Chicago, Ill. 60629, USA. Tiražas — 400 egz.

KOVA nr. 2. Politinis Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos aplinkraštis, redaguotas Viktoro Nako, 2608 N. 18th St., Arlington, VA 22201, USA. 1978. IX. 19.

KARYS nr. 8. 1978 m. spalio. Mėnesinis pasaulio lietuvių karių-veteranų žurnalas, redaguojamas Z. Raulinaičio. Adresas: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, USA.

Prano Čepėno "Naujųjų laikų Lietuvos istorijos" I t.

— brangi knyga visiems lietuviams, graži dovana kiekvienai progai. Įsigydam pirmąjį tomą, padėsite išleisti antrą istorijos tomą. Kietais viršeliais, 560 psl., kaina \$15.00. Reikalaukite knygynuose ir leidejo adresu: J. Urbelis, 1649 No. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160, USA.

Pianistas ANTANAS SMETONA koncertuoja Toronte lietuvių skautijos 60-čio iškilmėje Lietuvių Namuose. Nuotr. V. Bacevičiaus

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

ANTROJI M. K. CIURLIONIO GALERIJA Čikagoje, 4038 Archer Ave., spalio 14-28 d. d. surengė a žvalginę dail. Miko Šileikio darbų parodą jo 85 metų amžiaus proga. Apie darbštų dailininką ir nenulstantį dailės kritiką kalbėjo galerijos direktorių tarybos pirm. inž. D. Adomaitis ir dail. E. Marčiulionienė. Dail. M. Šileikis yra atveis iš Zarasų krašto, į JAV atvykęs 17 metų amžiaus. Tapybos studijas pradėjo Bostono dailės mokykloje, vėliau su pagyrimu baigė Čikagos dailės institutą. To instituto 1925 m. parodoje laimėjo pirmąją premiją. Pasizymėjo ir kaip dailės kritikas periodinėje amerikiečių spaudoje savo taiklomis recenzijomis. Sukaktuviškias beveik 50 metų redagavo "Naujienų" dienraščio meno skyrių. Apžvalginę parodą buvo sutelkti 36 kūrinių, kurių didžiąją dalį sudarė gamtovaizdžiai, papildyti portretais ir natūrmortais. Dail. M. Šileikio kūryba yra glaudžiai susijusi su gamta, kurios jis įieško savo gyvenamoje aplinkoje — Mičigano ežero pakrantėse, laivelų priepilauose bei kitose Čikagos miesto dalyse. Ypač daug yra nutapęs kopų vaizdų. Prie geriausių jo figūrinių kompozicijų tektų priskirti "Žmonos portretą kaillinėm apsiauste", "Seimlininkę", "Žydą siuvėją", "Mergaitę portrete". Savo kūryboje ypač mėgstamėlynus, raudonus, žalius tonus. Šį jo polinkį bene geriausiai atspindi gamtovaizdžiai "Pavasaris", "Laiveliai", "Žydintis sodas", "Gėlynas". Su amžiaus šimtmetį besiruošiančiu švėsti dail. Adomu Varnu šiandien M. Šileikis priklauso seniausių mūsų dailininkų gretoms.

KALIFORNIJOS TEISININKŲ ŽURNALAS "California State Bar Journal" rugsėjo laidoje paskelbė teisių dr. Jurgio Gliaudžio studiją apie tėvystės problemas "Paternity: a Reluctant Fatherhood". Priė studijos pridėta autoriaus nuotrauka, pagrindiniai profesiniai duomenys, iš kurių matyti, kad tai jau antroji jo studija šiam žurnale. J. Gliaudys, rašytojo J. Gliaudos sūnus, dabar yra Los Angeles apskrities prokuroro padėjėjas.

DZŪKŲ DRAUGIJOS paskelbtą pirmąjį konkursą laimėjo kalifornietis rašytojas Jurgis Gliauda, daugelio premijų laureatas. Čikagoje sudaryta vertintojų komisija — Dalia Kučėnienė, kun. dr. Ignas Urbanas, Česlovas Grincevičius ir Dzūkų Draugijos atstovas kun. Jonas Borevičius, SJ, \$1,500 premiją jam paskyrė už romaną "Perlojos respublika".

DETROITO DIEVO APAŽIDZIOS PARAPIJA, švėsdama savo penkmetį, koncertinei programai pasiskvietė montrealietę sol. Giną Čapkauskienę su torontiečiu akompaniatorium Jonu Goveđu. Koncertas buvo pradėtas prancūzų kompozitorių — G. Bizet, H. Duparc, C. Debussy kūriniais, užbaigtas prancūziškos A. Thomas operos "Mignon" arija "Aš esu Titanija". Vidurinėje dalyje skambėjo V. Kербelio "Aš skrajojau", B. Jonušo "Vėl sakysi", O. Metrikiėnės "Dainos, muzika ir gėlės", J. Stankūno "Mergaitė", G. Gudauskienės "Gintarėlis", J. Gaidelio "Su tavim". Koncerto klausėsi apie 300 papiapijos šventės dalyvių.

ČIKAGIETIS KOMPOZ. DARIUS LAPINSKAS, pasinaudodamas JAV Lietuvių Fondo stipendija, baigia kurti naują operą "Amador". Libretą šiai operai parašė poetas Kazys Bradūnas, remdamasis Don Žuano tema, kuria naudojosi W. A. Mozartas "Don Giovanni" operoje ir Oskaras V. Milašius misterijoje "Miguel Manara". Stipendija operai sukurta buvo gauta per JAV LB kultūros tarybą.

LIUDO DOVYDENO novelių knyga "Vasaros vidudienis" netrukus išleis Algimanto Mackaus fondas Čikagoje. Po daugelio metų L. Dovydenas vėl grįžta mūsų literatūron su naujomis novelėmis, kuriose vaizduojami lietuvių angliakasių vargai Amerikoje depresijos metais, kai tėvams tekdavo išsikurti su vaikais, įieškant darbo.

PIRMĄJIS SIO SEZONO KONCERTAS Filadelfijoje surengė vietinis Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos skyrius, pakvietęs mezo-sopraną Oną Pliuskonienę, smuikininę Brigitą Pumpolytę ir akompaniatorę Normą Meyer. Sol. O. Pliuskonienė šį kartą atliko vien tik lietuvių moterų kompozitorių kūrinius — K. Brundaitės, G. Gudauskienės, E. Laumenskienės, A. Kauninytės, Čerienės, V. Rupeikaitės, O. Metrikiėnės. Koncerto dalyviams ypač patiko pirmą kartą nusikambėjusi jaunios kompoz. A. Kauninytės "Rūta", kuriai panaudotas K. Grigaitytės eilėraštis. Smuikininė B. Pumpolytė koncertui buvo pasirinkusi keletą lietuvių kompozitorių kūrinių, tarp jų ir K. V. Banaičio "Sonatą", bet didžiąją programos dalį sudarė M. Leclairio, H. Wieniawskio sonatos, B. Bartoko "Seši rumunų šokiai", F. Mendelssohno-Bartholdy "Ant dainos sparnų", ištrauka iš A. Coplando baletą "Rodeo". Mamai talkon atėjo ir 7 metų amžiaus dukrelė, pagrojuši "Plaukia sau laivelis" ir vieną J. S. Bacho menuetą.

SALCININKŲ KULTūros NAMŪOSE viešojo vilnietis dail. Alfonsas Čepauskas su savo knygženkliais, kurių didžiąją dalis skiriama kultūros ir meno veikėjams. Jo knygženkliai yra įdomūs savita kompozicija, filosofine mintimi, simboliniais įvaizdžiais. Dail. A. Čepausko knygženklių parodos jau buvo surengtos Vilniuje, Tauragėje, Gaurėje, Šilalėje, Kelmėje, Šiauliuose, Ukmergėje ir Molėtuose.

ESTRADINIS KLAIPĖDIEČIŲ ANSAMBLIS "Kopų balsai", vadovaujamas Arvydo Paltino, veikia nuo 1957 m. Respublikinėje estradinio ansamblių apžiūroje 1960 m. yra laimėjęs III vietą, o vėliau nekartą tapęs tarprespublikinio "Gintarinės triubos" konkurso laureatu. Solistų branduolį sudaro lenkų dainos konkurso laureatė N. Paltinienė, "Vilniaus bokštų" konkurso diplomantas E. Ivanauskas, K. Mačiulis, A. Elenkis, šiemetiniame "Vilniaus bokštų" konkurse sėkmingai pasirodęs jaunasis E. Kučinskas. "Kopų balsų" ansamblis jau yra surengęs apie 1250 koncertų, išleisęs tris savo įrašų plokšteles. Didžiąją jo repertuarą dalį sudaro B. Gorbulskio, A. Raudonikio, M. Noviko, V. Telksnio, M. Tamošiūno bei kitų lietuvių kompozitorių dainos. Daug jų yra skirtos Neringai, pamariui, žvejams, jūrai. Lietuviškas dainas taipgi papildė iš užsieniųjų kompozitorių kūrinių. Jau 10 metų su "Kopų balsais" bendradarbiauja kompoz. Benjamins Gorbulskis, specialiai sukuriantis dainų šiam klaidiečių ansamblui.

ŠIAULIŲ STATYBININKŲ KULTŪROS NAMAI prieš dešimt metų įsteigė choreografinę vaikų šokių grupę "Zolmenėliai", kuri praėjusią sezoną surengė net 40 koncertų. Dešimtmečio proga dabartiniai "Zolmenėliai" nariai susitiko su buvusiais šios grupės šokėjais. "Zolmenėliams" vadovauja Aldona Masėnienė.

VILNIAUS UNIVERSITETO KRATOTYRININKŲ klubas "Romuva" devintąją savo ekspediciją praėjusią vasarą surengė Upninkų apylinkėje, Jonavos rajone. Ekspedicijoje taigai dalyvavo Vilniaus dailės instituto studentai, M. K. Ciurlionio meno mokyklos auklėtiniai. Medžiaga buvo renkama Upninkuose, Keičionyse, Kunigiskiuose. Tautosakininkai užrašė 2,742 tautosakos vietinius, kalbininkai — apie 3,500 terminų žodžių, 1,300 vietovardžių, 100 gyvulių vardų, istorikai — 56 vietinių gyventojų atsiminimus. Užpildytos 176 socialinės anketos, nupieštos 496 piešiniai. Vilniaus pedagoginio instituto lenkų kalbos ir literatūros studentų grupė tyrinėjo lenkų kalbą, nes Upninkų apylinkėje yra nemažai lenkų ir rusų. Kartu buvo renkami ir rodniniai Lietuvos liaudies buities muzėjui Rumšiškės. Ekspedicijos dalyviai aplankė "Iliados" ir "Odisejos" vertėjo J. Ralio kapą Jonavoje, dramaturgo ir poeto P. Vaičiūno muzėjų Piliakalnių kaime. Siemietinė "Romovos" ekspedicija buvo skirta Vilniaus universiteto 400 metų sukakčiai.

VILNIAUS DAILES FONDO padarų vitrinose buvo išstatyti penkių jaunųjų keramikų darbai — Onos Gelčienės, Džiuljetos Gudelytės, Laimos Matijošaitės, Kosto Urbanavičiaus ir Vydūno Dapkau. Studijas Vilniaus dailės institute jie yra baigę prieš porą metų ir šiuo metu įieško savito kūrybinio braižo. L. Matijošaitytės ir V. Dapkau darbuose pastebimos vaizdo simbolikos bei formos skulptūriškumo pajieškos. D. Gudelytė nuo studijų dienų liko ištikima kamerinio pobūdžio dekoratyvinei ir buitinei keramikai. O. Gelčienė — smulkiajai dekoratyvinei plastikai. K. Urbanavičius — stambesniams daugelio elementų ansambliams.

KOMPOZ. JONO SVEDO atminimui skirta lenta spalio 9 d. atidengta Vilniuje, Tiltų gatvėje, prie namo, kuriame gyveno velionis. Vilniaus meno darbuotojų rūmuose buvo surengtas iškilmingas vakaras septyniadėšimtyjų J. Svedo gimimo metinių proga. Įvadinį žodį tarė Lietuvos Kompozitorių Sąjungos pirm. V. Laurušas, išsamų pranešimą apie jo gyvenimą bei kūrybą padarė J. Gaudrimas. Prisiminimais dalijosi J. Lingys, P. Steplius ir V. Bartusevičius. J. Svedo kūrinių programą atliko Vilniaus operos tenoras V. Norėika, Vilniaus konservatorijos liaudies instrumentų orkestras, "Sutartinės" ir "Lietuvos" ansamblio muzikantai bei dainininkai.

DIDELIO VILNIEČIŲ DEMESIO susilaukė Vilniaus operos ir baletu teatre keturis vakarus gastroliajęs JAV šokių ansamblis, vadovaujamas P. Taylora. Svečiai buvo atvėžę dvi programas. Pirmojoje jė buvo įtraukę "Aureolę" ir "Arijas", kurioms buvo panaudota G. F. Haendelio muzika. Recenzintų nuomone, šie programos numeriai nepasižymėjo augštu lygiu, nes šokėjams trūko klasiškinės mokyklos. Stipresnės buvo "Trys epitafijos", grįstos amerikiečių liaudies muzika, humoristiškai atspindėjusios žmonijos prieštovą. Antroje programoje išsiskyrė pagal J. S. Bacho muziką sukurta "Esplanada". Prie ansamblio sėkmės daug prisidėjo dailininkė ir apvieteja Jennifer Tipton.

SALCININKŲ KULTūros NAMŪOSE viešojo vilnietis dail. Alfonsas Čepauskas su savo knygženkliais, kurių didžiąją dalis skiriama kultūros ir meno veikėjams. Jo knygženkliai yra įdomūs savita kompozicija, filosofine mintimi, simboliniais įvaizdžiais. Dail. A. Čepausko knygženklių parodos jau buvo surengtos Vilniuje, Tauragėje, Gaurėje, Šilalėje, Kelmėje, Šiauliuose, Ukmergėje ir Molėtuose.

V. Kst.

R. CHOLKAN & CO. LTD.
REAL ESTATE

JANE-BABY POINT, atskiras, centrinio plano, 6 kambarių namas; apšildomas saulės kambarys; gražus natūralus medis viduje; garažas su privačiu įvažiavimu; namas be skolo.

ROYAL YORK- EGLINTON, gražus 6 kambarių vienaauštis; pilnai užbaigtas rūšys, 2 prausyklos, 2 atviri malkomis kūrenami židiniai; garažas su privačiu įvažiavimu.

SWANSEA, atskiras, originalus tributas, 3 ir 2 miegamųjų, vos kelio-likos metų senumo; garažai su privačiu įvažiavimu.

RUNNYMEDE-BLOOR, 8 kambarių mūrinis namas, 2 mod. virtuvės; garažas su privačiu įvažiavimu; namas be skolo; prašoma kaina \$64.900.

HIGH PARK-BLOOR, 7 kambarių atskiras namas; kvadratinis planas, vandeniu-alyva šildomas; 2 prausyklos; garažas su plačiu įvažiavimu, netoli Bloor.

ROYAL YORK-BLOOR, atskiras vienos šeimos 2 miegamųjų (5 kamb.) vienaauštis, vandeniu-alyva šildomas; užbaigtas rūšys, nemažas sklypas, garažas su privačiu įvažiavimu.

INDIAN RD-BLOOR, 10 didelių kambarių atskiras namas; kvadratinis planas; garažai su plačiu įvažiavimu; namas be skolo.

JANE-ANNETTE — palikimas, 5 kambarių atskiras mūrinis vienaauštis; garažas; prašoma kaina tik \$55.000.

16 JSTAIGŲ JŪSŲ PATARNAVIMUI TORONTE IR
ONTARIO PROVINCIJOJE.

P. KERBERIS,
2336 BLOOR STREET WEST
tel. 763-5555 namų 239-5923

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 15 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10 - 3	term. indėlius 1-3 metų 9½%
Antradieniais 10 - 3	pensijų ir namų s-tas 9%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias s-tas 8½%
	depozitų-čekių s-tas 6%
Ketvirtadieniais 10 - 8	
Penktdieniais 10 - 8	DUODA PASKOLAS:
Šeštadieniais 9 - 1	asmenines 9½%
Sekmadieniais 9.30 - 1	nekiln. turto 9¼%
	investicines 10%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmdieniais —
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal sutaupytą dydį iki \$2.000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10.000. Parduodama "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai.
Prityręs specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

PROGRESS REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor St. W.

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada

Jums sąžiningai patarnaus **A. Bliūdžius**

Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

Simons TELEVISION

Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

2385 Dundas St. W., Toronto Tel. 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.

Nuomojam, taisom, parduodam televizijas, "stereo"
aparatus, lietuviškas plokšteles ir suvenyrus.

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (artį Dundas St. W.)

Toronto, Ont., M6R 1V5 FILTOS BROS

Telefonai 533-8451, 533-8452

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaninius pataisymus. • Savininkai: **A. Paškevičius** ir **J. Tamošiūnas**

Stepo Kairio muzikinis vienetas koncertuoja skaute šėšiadesimtmečio nėjime Detroito Nuotr. V. Bacevičiaus

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

VILNIETIS TEISEJAS PRABILO APIE GERULAIČIUS

Siemtinį Wimbledonio lauko teniso turnyrą Britanijoje stebėjo šios sporto šakos teisėjas vilnietis Vincas Korkutis — geologijos-mineralogijos mokslų kandidatas. Savo įspūdžius jis paskelbė keliose ilgose "Komjaunimo Tiesos" sporto skyriaus atkarpose. Net pusę savo įspūdžių spalio 19 d. laidoje V. Korkutis paskyrė broliui ir seseriai Gerulaičiams, pirmą kartą taip plačiai supažindindamas tautiečius Lietuvoje su šia sporto pasaulyje sparčiai kylančia lietuvių išeivių pora.

V. Korkutis pasakoja: "Išitaisiau to korto tribūnos, kur žaidė lietuvių kilmės amerikietė, 21-erių metų tenisininkė Rūta Gerulaitytė. Rūtos žaidimas su kita amerikiete H. Ludlof padarė gerą įspūdį. R. Gerulaitytei sekėsi padavimai, žaidimas nuo galinės linijos ir staigos atakos prie tinklo. Jos pranašumas buvo akivaizdus — 6:0, 6:0.

Po praėjusių metų Wimbledonio turnyro, kur pusfinaliniame susitikime Vytautas Gerulaitis penkių setų dvikovoje pralaimėjo turnyro nugalėtojui švedui B. Borgui (ta kovą spaudoje buvo pavadinta "šimtmečio" susitikimu), Vytautas tapo populiariau tarp anglų teniso mėgėjų. Vos tik jis pasirodė aikštynuose, jį visada apspinta autografų mėgėjai. Vytautas neabejotinai teniso žvaigždė, ir todėl jį susitikimo su indų tenisininku J. Roipa baigtis nekėlė abejonių — JAV sportininkas laimėjo susitikimą 6:3, 7:5, 6:2. Tarp kitko, su Vytautu jo tėvu susipažinau Maskvoje, kai teisėjau pirmąjį TSRS ir JAV teniso rinkinių mačą. Vytautas tuomet paspasakojė, kad sesuo neblogai žaidžia tenisą. Tačiau, prisipažinti, nesitikėjau pamatyti jį teniso "mekoje" ir dar taip solidžiai žaidžiančią. Pasirodė, Rūta jau dveji metai studijuoja prancūzų kalbą ir tik šią vasarą ruošėsi Wimbledonio turnyrai. Rūta, kaip ir Vytautas, pradėjo žaisti tenisą būdama 8 metų. Pirmasis treneris — tėvas. Svariausia laimėjimą R. Gerulaityte pasiekė 1977 m. — ji tapo Rytų Amerikos turnyro nugalėtoja.

Ta dieną dar kartą stebėjome Vyto Gerulaičio žaidimą: jis drauge su Aleksandru Majeriu poriniame žaidime nugalėjo S. Dochnerį ir G. Halderį. Turėjo žaisti Rūtos Gerulaitytės ir australietės P. Dornier duetas, tačiau prapliupo šiltas lietus, ir teniso aikštelių prižiūrėtojai apdengė aikštes brezentu. Žiūrovai nesisikirė — jie slėpėsi po dideliais skėčiais...

Spalio 20 d. laidoje V. Korkutis, patenkintas "KT" skaitytojų pageldivimu, juos supažindino su V. Gerulaičio pradiniais žingsniais tenise, pirmaisiais laimėjimais. Vienas reportažas buvo iliustruotas jo nuotrauka.

VYČIO ŽINIOS

Joną Karpi, nenuilstantį klubo darbuotoją, besirušiantį krepšinio išvykai į Hamiltoną, išliko širdies smūgis. Šiuo momentu jis išlįs North Western ligoninėje. Linkime greit pasveikti.

Violetos dvejetas. Buvusi Kanados ir JAV stalo teniso meistrė Violeta Nešukaitytė-Turcinovic pagaliau susilaukė nuosavo dvejeta — dviejų berniukų. Jaunąją šeimą sveikiname.

Sėkmingos varžybos. G. Nešukaitytė žaidė keliuose stalo teniso turnyruose, tačiau sėkmingiausias buvo Scarboro atvirasis. Siame turnyre Glorija laimėjo 4 pirmas vietas: moterų, moterų dvejeta, mergaičių 17 m. amžiaus ir vyrų C klasėje. Moterų dvejeta baigė Glorija poroje su K. Johnson nugalėjo Florą Nešukaitytę — S. Kavallierou.

Iškilius krepšininkas. Ričardas Duilinas šiais metais lanko Humber kolegiją ir ruošiasi būti matininku. Taip pat sėkmingai žaidžia krepšinį. Po neseniai įvykusio kolegijų turnyro, nors jo komanda pralaimėjo pirmas rungtynes, jis buvo išrinktas į šiu kolegijų rinktinę.

Krepšininkai ir šiais metais dalyvaus CYO krepšinio lygos pirmenybėse. Žais 3 Vyčio komandos: jaunių A(18), B(16) ir C(14). Pirmenybės prasidės artimiausiu laiku. Krepšinio treniruotės penktadieniais Etobicoke mokykloje sėkmingai vadovauja Ed. Stravinskas ir P. Grybas. Šias treniruotes geriausiai lanko jaunieji B ir C. Jauniai A kviečia-

mi atsilankyti į trečiadienį treniruotes Thisletown mokykloje.

Mūsų dėmesys Z. Kirkiliui, E. Petrui, L. Radzevičiui, V. Bakūnui ir S. Puikiui nuosirdžiai dėkojame A. S.

A. A. PETRAS TUMENAS.

ekonomistas, mirė š. m. spalio 13 d. Venecueloje, Valencijos mieste. Tą pačią dieną buvo palaidotas šio miesto kapinėse. Vėlonis buvo gimęs 1907 m. liepos 1 d. Zarasų apskrityje. 1931 m. baigė Kaune S. Daukanto mokytojų seminariją ir 1940 m. ekonomiją VD universitete. 1944 m. pasitraukė Austrijon ir laikinai buvo apsigyvenęs lietuvių stovykloje, Salzbargo mieste. 1947 m. vėlonis atvyko Venecuelon ir, kaip susipratus lietuvis, buvo vienas pirmųjų Venecuelos LB (tuometinės Lietuvių Sąjungos) steigėjų bei organizacinio komiteto pirmininku. Venecuelon atvykęs prisiglaudė prie Vandos ir Mečio Balučių šeimos ir jų globėjo išgyveno iki pat mirties. Kaip ekonomistas įsidarbinti nepavyko, todėl ir teko tenintis įvairiais elektriko darbais įmonėse ir privačiai. Vėlonis artimesnį draugai, vietojai vainikų, aukojų jo vardo įamžinimui Lietuvių Fonde. (V. Venckus)

Ateitininkų žinios

Jaunučių berniukų ir mergaičių susirinkimai įvyks lapkričio 26, sekmdienį, 2.30 v.p.p., Seselių Namuose.

Mokslievių susirinkimas įvyks lapkričio 19, sekmdienį, tuoj po 10 v. Mišiu Seselių Namuose. Visi prašomi susirinkime dalyvauti. Dėl ko-kių nors priežasčių negali dalyvauti prašomi pranešti kuopos pirmininkei Rūtai Girdauskaitei.

"Is tiesų sakau jums, kiek kartų tai padarėte vienam iš mažiausiųjų mano brolių, mano padarėte" (Mato 25:40). Visi ateitininkai yra kviečiami prisidėti savo auka padėti baudantiems Afrikos vaikams per misijonierį kun. H. Sulcą. Kun. Sulcas su tais vaikais dirba ir šiuo metu jis pats yra susirgęs maliarija. Nepagalėkime didesnės kalėdinės dovanos tam tikslui, nes čia yra gyvas reikalas, o mes dažnai perkame dovanas tiems, kuriems nieko nereikia. Auką prašom siųsti dr. O. Gustainienei, 179 Cassandra Blvd., Don Mills, Ont. M3A 1T4. Ji persius kun. H. Sulcui.

Dėkojame J. Smolskienei už auką ateitininkų veiklai.

Skautų veikla

• Skautininkų-kių ramovės sueiga šaukiama gruodžio 2 d., 7 v.v., E. M. Kazakevičių namuose, 19 Glen Belle Cres.

• Vilkiukų dr. vė aplankė CN bokštą. Sekanti jų sueiga — lapkričio 20 d. Priimami ir nauji nariai. Skambinti globėjai ps. O. Balsienė tel. 485-1488 arba draugininkui s.v.v.sl. Gailiui Senkevičiui tel. 233-7321.

• Atitinkamu dėmesiu paremkime sesės dail. Jūratės Batūraitės-Lemkienės meno darbų parodą, kuri bus Lietuvių Namuose, Gedimino Pilies menėje, lapkričio 25-26 d.d. Parodą globoja skautininkai-kės.

• LSS korespondencinis suvaizavimas dėl pašto streiko Kanadoje ir kitu technišku kiličių nusitęsija kiek ilgiau. Bet vistiek naująja vadovybė tikimės turėti sausio mėn. Būkime aktyvūs suvaizavimo dalyviai! C.S.

• Vaistai yra palaima, kai tinkamai vartojami sename amžiuje, ir grėsmė, kai per daug ar neįsmanančiai vartojami (A. Comfort).

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

blemą betgi sudaro numatytas \$11,8 milijono biudžetinis deficitas, galintis peržengti ir šią ribą. Paskolų pabranginimu stengiamasi vilioti kapitalą ir tuo būdu sustiprinti Kanados dolerį, kuris dabar tėra vertas 85 amerikietišku centu.

Otavoje, Montrealyje ir Toronte lankėsi Izraelio premjeras M. Beginas, šiltai sutiktas Kanados premjero P. E. Trudeau ir Ontario premjero W. Davis. Saltesni vėjai papūtė Montrealyje. Aerodrome jį turėjo sutikti tarpvyriausybinių reikalų ministras C. Morinas, o priešpiečiuose dalyvauti ir pats premjeras R. Levesque, bet nė vienas jų nepasirodė. Juos pakeitė provincinio ministrų kabineto patarėjas užsienio reikalams Y. Michaudas. Į šį netaktą dėmesį atkreipė opozicinės liberalų partijos vadas C. Rayanas. Vėliau buvo gautas pasiteisinimas, kad premjeras R. Levesque tą dieną turėjo savo ministrų kabineto posėdį. Visuose trijuose miestuose Izraelio premjerą M. Beginą piktaveto Kanados arabai. Otavoje jis viešai pareiškė, kad Jeruzalė yra Izraelio sostinė ir kad jos dalis, priklausiusi Jordanijai, niekada nebus grąžinta arabams. Šis pareiškimas buvo padarytas tokiu metu, kai Vašingtone yra sprendžiamas vakarinės Jordano pakrantės ir Gazos juostos likimo klausimas. Kanada Jeruzalės taip pat nepripažįsta Izraelio sostine ir savo ambasada turi Tel Avive. Iš premjero P. E. Trudeau svečias norėjo gauti sutikimą valstybinės orinio susisiekimo bendrovės "El Al" lėktuvų skrydžiams į Torontą.

Vankuveryje susitiko 385 atstovai Socialistų Internacionalo, jungiančio apie 15 milijonų socialistų, kurie valdžios siekia demokratiniu keliu. Dalyvavo ir buvęs V. Vokietijos kancleris W. Brandtas, Prancūzijos socialistų vadas F. Mitterandas, Svedijos — O. Palme, Izraelio darbių vadas S. Peresas, Senegalijos prez. L. Senghoras. Socialistų Internacionalo pirmininku vėl išrinktas W. Brandtas, o vice-pirmininku — Kanados socialistinės NDP partijos vadas E. Broadbentas. Pastarasis pareiškė spaudos atstovams savo norą pakeisti partijos pavadinimą. Dabartinė jos santrumpa NDP ir angliskai, ir lietuviškai reiškia Naujųjų Demokratų Partiją. Pasak E. Broadbento, tiksliau būtų pasivadinti socialistų arba socialdemokratų partija. Konferencijoje dalyvavo ir diktatūrinuose kraštuose uždarytų socialistinių partijų atstovai. Televizijos žinių metu prie vieno delegato teko pastebėti aiškų užrašą "Latvia". Atrodo, dalyvių eilėse buvo ir išeivių latvių socialistų, nes Sovietų Sąjungos bei jos respublikų atstovai į Socialistų Internacionalo posėdžius neįsileidžiami kaip diktatūros šalininkai. Pirm. W. Brandtas pasisakė už taikos stiprinimą taikiu didžiųjų valstybių sambūviu, ir laimėjimų sąrašą įtraukdamas ir 1975 m. Helsinkio susitarimus.

Siaurės-vakarų teritorijoje š. m. sausio 24 d. nukritęs sovietų satelitas "Cosmos-954", turėjęs 200 svarų radioaktyvios medžiagos, Kanadai atnešė \$14,8 milijono išlaidų. Valstybės išdo tarvybos pirm. R. Andraso pranešimu, ši dolerių suma buvo išleista, įješkant ir rankiojant išlikusias satelito dalis. Sovietų Sąjungai yra paruošta \$7 milijonų sąskaita, bet iš jos nesitikima gauti nė cento. Sovietų atstovai yra pareiškę, jog jie laikysis 1972 m. Jungtinių Tautų sutarties, pagal kurią reikia atsilpyginti tik už nukritusių satelitų atneštą mirtį ar sužeidimus. Siaurės-vakarų teritorijoje jį satelitas nieko neužmušė ir nieko nesužeidė. Milijoninės išlaidos visdėlto buvo padarytos, nes jo radioaktyvios lieka-

nos būtų galėjusios sudaryti pavojų gyvybei ar bent sveikatai.

Kanados ir Rumunijos atstovai pasirašė sutartį, pagal kurią Rumunijai bus parduotas vienas ar du atominiai reaktoriai elektros jėgainėms. Jų pardavimą tvarko valdinė bendrovė "Atomic Energy of Canada Ltd." Sutartį turi patvirtinti abi suinteresuotos vyriausybės. Šis žingsnis gali užtrukti keletą mėnesių. Dėlto abu reaktoriai jau pradėdami gaminti. Tikimasi, kad Rumunija jų pirsks ateityje ir daugiau. Rumunija yra pirmoji komunistinė valstybė, gausianti kanadiškus atominus reaktorius.

"Imperial Oil, Ltd." bendrovė savo veiklos 100 metų sukakties proga užsakė keletą filmų apie ateivius Kanadon. Dalis tų fil-

mų jau yra paruošta ir jau rodoma per CBC televiziją. Vienas tų filmų apie ukrainiečius bus rodomas lapkričio 19, sekmdienį, 7 v. v. (prancūzų tinkle — 8.30 v. v.). Šio filmo režisiorius yra Rene Bonniere, autorai — George Ryga ir Charles Israel. Paskutinis filmas iš minėtos serijos "Newcomers" bus apie italų. Jis ruošiamas Toronte ir Italijoje. Pagrindiniai aktoriai — Bruno Gerussi ir Martha Henry. Filmas pavadinamas "The Present". Režisuoja taip pat Rene Bonniere. Autorius — Doug Bowie. Filmas bus rodomas 1979 m. kovo mėnesį. Informacijas teikia Patricia Bowles (416)924-9111, ext. 2060. Gaila, kad ši filmų serija yra siauros apimties — apima tik kelias stambesnes tautines grupes.

AL GARBENS REAL ESTATE LTD.

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

Telefonai: 536-2738 ir 536-2664

1611 BLOOR ST. WEST

BLOOR-QUEBEC CONDOMINIUM, prabangūs 6 kambariai, beveik visi su balkonais, 2 prausyklos, brangūs kilimai, suaugusiems pastatas (be mažų vaikų); privilegijos — sauna, plaukimas, žaidimas. High Parko vaizdas, antras aukštas, greitas užėjimas. Prašoma kaina \$85.900.

INDIAN TRAIL-BLOOR, atskiras 14 kambarių, plytų namas, vidus moderniai įrengtas, 4 prausyklos, pajamos \$620. 1 mėnesį ir 5 kambariai savininkui; gilus sklypas, 2 garažai. Prašoma kaina \$98.900.

RONCESVALLES-HIGH PARK, viso 10 kambarių plytų namas, 2 modernios prausyklos ir virtuvės, pilnai užbaigtas rūšys, židiny, nauji kilimai, privatus įvažiavimas. Prašoma kaina \$69.900. Įmokėti apie \$10.000.

JANE-ST. JOHNS RD., naujas 3-jų metų senumo, 3-jų miegamų, plytų namas, užbaigtas rūšys, privatus įvažiavimas, garažas. Prašo \$79.500.

Vakaraš skambinkite į namus

A. Garbenis 489-1543

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
9½% už 3 m. term. indėlius	9¼% už asm. paskolas
9½% už 1 m. term. indėlius	
8¼% už pensijų ir namų planą	9½% už mortgičius
8½% specialiai taup. sąsk.	
8% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 21 milijono dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50.000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta sutaupų dydyje, bet nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10.000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

ED. KONDRATAS, siuvėjas

1113 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6J 1W9 Tel. 533-5454

Lietuviška "Real Estate" įstaiga St. Petersburg, Floridoje

ANGELE E. KARNIENE Broker • Realtor
Notary Public
3701 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, Florida, 33706
Telefonas (813) 360-2448 • vakare (813) 345-2738

Lietuviška maisto krautuvė

EUROPEAN MEAT & DELICATESSEN

2899 Bloor St. W., prie Prince Edward
Tel. 233-9783 NAUJI LIETUVIAI SAVININKAI

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave. Telefonas 536-5936 ir
Telefonas 762-7775 • 2239 Bloor Street West
Parduodami kailiniai opsiastai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305

• Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
• Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. • Visi automobilių mechaniniai
• taisymai. • Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F. GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETIT

Lietuviai Čikagoje

K. A. SAULAITIS

Dėkojame buvusiam šio skyriaus vedėjui Vl. Ramojui, išvermingai teikusiam žinias iš lietuvių gyvenimo Čikagoje, ir kartu džiaugiamės naujuoju, kuris ryžosi tęsti jo darbą. Tikimės, kad šios žinios iš laisvojo pasaulio lietuvių sostinės susilauks plataus dėmesio ir padės išlaikyti glaudžius ryšius su "T 2" skaitytojais.

Redakcija

"LIETUVIŲ SEIMOS TRADICIJŲ" autorius kun. Stasys Yla ir iliustratorės dail. Zita Sodeikienė su dail. Irena Mitkute džiaugėsi naujai išleistu albumu vakaronėje spalio 20 d. Jaunimo Centre. Amerikos Lietuvių Bibliotekos vadovai dr. Kęstutis Girmius ir Antanas Dundžila pradėjo programą, pakviesdami kalbėti Vytautą Kamantą, kuris pabrėžė pačios leidyklos ir jos paruoštų bei ruošiamų leidinių mintį. Dalia Kučienienė gyrė veikalo meninę išvaizdą, kuri supynė dailininkų grafikius ir gali pasirodyti reikalingiausiu bei įdomiausiu veikalui, jį tarpe Vinco Pietario "Algimanto" albumą, lietuvių rašytojų išleivijoje (anglų kalba), prof. Juozo Žilėviečiaus paruoštą muziką, dainininkų ir kitų kultūrininkų knygą.

KUN. ALGIMANTAS KEZYS, SJ, pradėjęs meniskom nuotraukom, jaunimą skatinančiam metinėm foto parodom, albumais su nuotraukomis ir dailės reprodukcijomis, yra vienas iš Amerikos Lietuvių Bibliotekos leidyklos kūrėjų ir šulų. Be direktoriaus pareigų Jaunimo Centre, jis dėstė Augštesniojoje lituanistikos mokykloje, kapelionavęs skautams ir pan., todėl vakaronės metu susirinkę bičiuliai atžymėjo jo amžiaus 50 metų sukaktį.

DAIL. MIKO SILEIKIO 85 m. amžiaus sukaktis minima jo 36 paveikslų paroda Čiurlionio galerijoje, Inc. (antrojoje Čiurlionio galerijoje). Atvyko į JAV 17 m. amžiaus, studijavęs Bostono ir Čikagos meno mokyklose.

SOL. DANUTE STANKAITYTĖ recitalyje spalio 22 sulaukė perpildytos Jaunimo Centro salės klausytojų, kurie kartu norėjo prisidėti prie jos idėjuotos plokštelės išleidimo. Programa buvo labai įvairi, akompanuojant muz. Alvydui Vasaičiui: lietuviškos dainos, operų arijos, dainos vokiečių kalba, o pabaiagai žiūrovai solistę iškvietė net tris kartus dainuoti. Koncertą rengė komitetas su pirm. Irena Penkuvienė.

VLADO BŪTENO, "T. Žiburių" ir kitų laikraščių bendradarbių, knygų autoriaus, išleistuvės Vašingtonan išryškėjo kartu lietuviškos spaudos ir šalinio lietuvių žurnalisto vaidmuo išleivijoje, kai Jaunimo Centro, dienraščio "Draugo", Lietuvių Fondo, "LKB Kronikos", leidėjų, Lietuvių Fronto Bičiulių, skautų, operos, "Antro Kaimo", žurnalisto sąjungos, JAV LB švietimo tarybos, "Dainavos" ansamblio, PLB valdybos, radijo "Margučio" ir kitų vardu dėkojo visa eilė atstovų. VI. Būtenas dirbs "Amerikos Balse".

DR. RAIMUNDAS STRIKAS bai-

gė medicinos mokslus ir dirba veterinarų ligoninėje. Universitetą baigęs per beveik pusę nustatymo laiko, sunkių medicinos studijų metu sugebėjo daug dirbti su skautais ir dar paskutinių egzaminų metu ruošti VI tautinei stovyklai.

SKULPTORIUS ALEKSANDRAS MARČIULIONIS spalio ketvirtąją savaitę Jaunimo Centro Čiurlionio galerijoje išstato 58 darbus, įskaitant 8 paveikslus. Baigęs Kauno meno mokyklą, buvo skulptūros skyriaus vedėju Freiburge, lietuvių dramos studijos dekoratoriumi Austrijalijoje; jau 40 metų dalyvauja meno parodose. Kūriniai tiek įvairūs, kad traukia ir jaunų, ir vyresnių aki. Net ir tradicinius motyvus naujai atkuria, o modernesni skulptūros darbai skoningai sukurti.

JAUNIMO CENTRAS, kuriame 1977 m. buvo 146 stambesni renginiai, o 1978 m. įvyko ar dar numatyti bent 176, sukvietė rėmėjus ir draugus į laikinąją tarybą, kuri ruošia planus (nuolatinei) Jaunimo centro tarybai. Norėdami ne tik įtraukti į įstaigos administravimą, planavimą, išlaikymą ir priežiūrą 80 juo pasinaudojančių organizacijų ar vienetų, bet ir centro rėmėjus bei draugus, Tėvai Jėzuitai pavasari pradėjo ruošti dirvą glaudesiam dvasiškų ir lankytojų bendradarbiavimui pagal II Vatikano santarybos dvasią ir daugelio religinių įstaigų praktiką.

"VOLUNGES" DAINININKES atvyko Čikagon spalio 29, antrąjį iš šešių savaitgalių, kurias Jaunimo Centre vyksta koncertai. PLJS Ryšių Centro bei jo vedėjo Mindaugo Pleškio kvietimas vienetas savo muzikaliai tiksliais balsais ir darma sužavėjo klausytojus. Kai populiariajai estradinės dainos lietuvių kalba, kai kurie vienetai puoselėja lietuviško muzikinio lobio turinį ir formą. Pvz. rugsėjo mėn. Čikagoje girdėtas Bostono Lietuvių Etnografinis Ansambelis, "Volungė", Stepo Kairio muzikinis vienetas ir kiti, jau neskaitant P. Amerikioje stipriausių lietuviškos muzikos bei šokių vienetų Montvidėje. Aprangos keitimas, spalvingi judesiai ir skoningos modernios dekoracijos sutelkė klausytojų dėmesį į pačią dainą, kukliai, bet drausmingai vedama vadovės Dalios Skrininkaitės-Viskontienės. Programoje buvo 20 dainų.

JAUNIMO KONGRESO VAJUS, palaukęs iki BALFO rinkliavos paigos, pradėtas spalio 29 d. spaudos konferencijoje PLB v-bos nario ir IV PLJK finansų komiteto pirm. dr. Algio Pauliaus. Iš anksto paruoštas informacijų pluoštas davė pranešėjams PLJS pirm. Gabijai Juozapavičiūtei iš Toronto, PLJK studijinės ir akademinės programos komisijos pirm. Vincui Bartusevičiui iš V. Vokietijos, dr. A. Pauliui iš Čikagos, JAV LJS pirm. Birutei Zdanylei, JAV LB Vid. Vakarų apygardos pirm. Kaziui Laukaičiui ir PLB pirm. Vytautui Kamantui proga išreikšti kitų pagrindines nuotakas, programos bruožus ir veiklos bei finansų planus. Kanados finansų komiteto pirm. Joana Kuraitė imsis su taktininkais suteikti \$10,000, o Čikagoje sudarytas komitetas — \$80,000. Kongresui ir pokongresinei veiklai reikės \$227,000. Pati spaudos konferencija, nors pamarginta užkandžiais, buvo santūri ir darbinga.

1978 m. gruodžio 2, šeštadienį, visi į Toronto Lietuvių Namus!

ŽIEMOS sutikimo VAKARAS

Karaliaus Mindaugo menėje Vytauto Didžiojo menėje
KONCERTAS-ŠOKIAI **JAUNIMO ŠOKIAI**

PROGRAMOJE: solo dainos ir duetai

Atlieka: sol. V. Paulionis,

sol. L. Marcinkutė,

akomp. muz. J. Govėdas

"Aitvaras" atlieka "Ir taip atsitinka"

Programos pradžia - 7 v.v. Šiltas bufetas,

baras, loterija. Šokiams gros 5 asmenų

orkestras. Salė ir baras atidarami 6 v.v.

Bilietai — \$4, pensininkams — \$3.

L. Namų nariams įėjimas nemokamas. Nariai

atsiima pakvietimus ne vėliau lapkričio 26 d.

sekmadienį popietėse arba pas V. Kulnį

(tel. 769-1266). Rengia L. Namų Vyrų

Gros gera muzika su "DJ"

Pradžia 8 valandą vakaro

Veiks baras

Bus staigmenos

Bilietai studentams — \$1, nariam/kandidatam

(su kortelėmis) nemokamai.

Rengia L. Namų Jaunimo Būrelis

Reikalauja dekolonizuoti ...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

rusiško kolonizmo įsigalėjimas bei išsiplėtimas, tarptautinių sutarčių nepaisymas. Iš pateiktų medžiagos matyti, kad sovietinė imperija sudaryta prievartinu būdu, ir yra totalitarinė valstybė. Taip pat šioje dalyje išdėstyti visi sovietų nusikaltimai žmogaus teisių srityje, tautų naikinime, religijų persekiojime, rusinime, kolonizacijoje, ekonominėje srityje.

Antrąjį dokumentacijos dalyje (C) pateikiami teisiniai JT veiksmų, nutarimai bei pareiškimai, nukreipti prieš kolonizaciją. Taip pat prie Lietuvos, Latvijos, Estijos, Gudijos ir Ukrainos nepriklausomybės pasiskelbimo aktų tekstai bei kiti dokumentai, aiškiai rodą anų valstybių žygių ir nepriklausomybės ir gyvenimui nepriklausomybės laikotarpį.

Trečiojo dalyje (D) išspausdinti disidentų pareiškimai bei raštai, nukreipti į JT. Kiekviena tautybė pateikia disidentų sąjūdžių dokumentaciją, rodančią, kad visą laiką Sov. Sąjungos pavergtos tautos net ir slaptais būdais reikalauja laisvės. Iš lietuvių turimos dokumentacijos įdėtas BDPS rezistencinio sąjūdžio raštas J. Tautoms ir keturiem užsienio reikalų ministeriam, M. Tamonio protestas, Lietuvos intelektualų protestas, Baltijos kraštų pagrindinio organizacijų raštas.

Ketvirtojo dalyje (E) sudėta dokumentacija, rodanti tautų, dišką sovietų politiką ir kolonijinę jų valdžią. Čia įeina de-

portacijos, žmonių naikinimas, VLIKo pareiškimas ir kita panaši medžiaga. Viskas paremta dokumentais, statistika, liudijimais.

Šis leidinys, patekęs į JT atstovų ir valstybių galvų rankas bei įtakingų politikų ir visuomenės veikėjų rankas, gerai pasitarnaus pavergtųjų bylai, kurią Sov. Sąjunga vis stengiasi numarinti. Sovietų Sąjungos dekolonizacija pagaliam turėtų atkreipti dėmesį atsakingųjų pasaulio vadų ir padaryti galą sovietinei vergijai. M.

Jaunimo kelionė ...

(Atkelta iš 3-čio psl.)

stebisi Vokietijos įdomybėmis. Atvežė mus į Korman — vokiečių sodybų muzėjų, panašų į buities muzėjų Rumšikėse.

Grįždami norėjom sustoti Effelsberge prie didžiausio Europoje radio teleskopo, kuris yra pastatytas tam tikrame keistame slėnyje. Sužinojau, kad šis nežymus užkampis buvo parinktas todėl, kad palankiausias — nėra žemės drebėjimų bei kitų gamtos prajovų. Jis yra paralelus su Paukščių tako galaktika. Radio teleskopo tikslumas mano protui neaprepiamas. Per šį teleskopą astronomai žiūri ne akimis, o kompiuteriais — renka informaciją apie pulsarus ir visatos kilmę.

Saulutė jau pažėmė. Nemažė, kad truks taip ilgai viešavimas per vynuogininkų miesteliuose suruoštas bachanalijas — šokių gatvėse.

Winnipeg, Manitoba

SUSIRINKIMAS. Pranešame, kad 1978 m. gruodžio 17 d., 12 v., Sv. Kazimiero parapijos salėje KLB Winnipeg apyl. valdyba kviečia visuotinį metinį Bendruomenės narių susirinkimą. Dalyvausime visi.

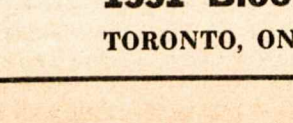
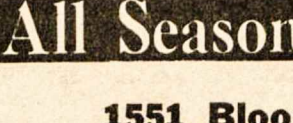
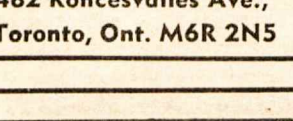
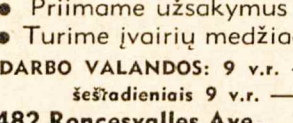
KLB Winnipeg apyl. valdyba

KARIUOMENĖS ŠVENTĖ. Pranešame, kad 1978 m. lapkričio 25 d., 19 v., Sv. Kazimiero parapijos salėje KLB Winnipeg apylinkės valdyba rengia 60-tosios Lietuvos kariuomenės sukakties minėjimą-banketą su programa, užkandžiais ir gėrimais. Kviečiame visus šiam jubilėjiniame kariuomenės šventės minėjime dalyvauti. V. Januška, KLB Winnipeg apyl. valdyba

Pranukas: Koks yra ilgiausias žodis, kurį esi girdėjęs? Jonukas: Hm... o... Kai vienoje iškilmėje mano tėvelis pradėjo savo kalbą, tarė:

— Norėčiau pratarti į jus viena žodelį. Ir tai užtruko pusantros valandos.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Tėviškės Žiburiai • 1978. XI. 16 — Nr. 46 (1501) • 9 psl.

TORONTO

Maironio mokyklos tarybos posėdis — ši ketvirtadienį, lapkr. 16 d., 7.30 v. v., Lietuvos Kankinių parapijos klebonijoje.

Maironio mokyklos tėvų susirinkimas įvyko spalio 28 d. Jį pradėjo Pr. Dovidaitis, pakviesdamas pirmininkauti Br. Saplą ir sekretoriauti — D. Keršienę. Padaryti tėvų komiteto, mokyklos vedėjo, išdinininkės ir revizijos komisijos pranešimai. Susirinkimui pritarus, metinis mokėstis už mokslo pakeltas iki \$50 nuo šeimos. Į naują tėvų komitetą išrinkti: Donatas Karosas, Bronė Prakupienė, Angelė Ambrozaitienė, Milda Barnes, Kastytis Batūra ir Kazys Pajaujis. Revizijos komisijoje pasiliko Vytautas Sendžikas, Bronius Saplys ir Henrikas Sukauskas. Ilgametė mokyklos sekretorė A. Vaičiūnienė pasi-traukus, tas pareigas perėmė Alfreda Malinauskienė. Buvusią sekretorė tėvų komitetas padėkojo už kruopščiai atliktą darbą.

Kūrėjui-savonoriui Viktorui Streitui mirus, jo atminimui įamžinti laidotuvių proga paauglių Kanados Lietuvių Fondui Juozas ir Ema Jurkevičiai \$30, kun. Povilas Dilys, Halina Dilenė, Erika Hollender ir dr. Liuda Finkelstein — \$40, Petras Gulbinskas — \$10.

Antanina Kuncaitė sunkiai serga Western ligoninėje (Bathurst st.), IX augsė, 900 kambaryje.

Ramunė Ulbaitė N. Pr. Marijos seserų vienuolijos šešiasdešimtmečio minėjime lapkričio 5 d. Prisikėlimo salėje sklandžiai ir gražia lietuvių kalba pranešinėjo programą. Ji yra baigusi Toronto universitetą ir dirba vienoje ekonominėje kanadietiško bendrovėje. Nuo pat dainos vieneto "Volungė" įsteigimo yra jos narė.

Prof. Vytautas Vardys pakviestas pagrindiniu kalbėtoju Vasario 16 minėjime Toronte.

Dr. Algis Valiulis, šiuo metu atliekantis praktiką Toronto General ligoninėje, yra priimtas specializuotus chirurgijoje.

Dainos grupė "Volungė" sėkmingai koncertavo Čikagoje spalio 29 d. Jų koncertą gražiai įvertino muz. A. Simkus kultūriniam "Draugo" priede.

Patikslinimas. A. A. Viktoras Streitas mirė spalio 26 d., o ne spalio 7 d. kaip per klaidą paskelbta "T2" 44 nr. Be to, jis buvo seserų vienuolyno ūkio vedėju, o ne sargu. — A. A. Ona Ivanauskienė, šeimos turimomis žiniomis, mirė dėl širdies sutrikimo, ne nuo vėžio.

Nauja "Varpo" choro valdyba: pirm. Laima Mačionienė, sek. Aida Vekterytė, išd. Dalia Vaškevičiūtė, sopranų seniūnė — Margarita Zubrickienė, altų Irena Kalinkevičiūtė, tenorų seniūnas — Marius Rusinas, bosų — Juozas Norkus. Dirigentas — muz. Jonas Govėdas.

Naujai išrinktas federacinio parlamento atstovas Toronte (Parkdale) Yuri Shymko pateikė pakeitimo projektą, pagal kurį atvykusiems lankytojams Kanadon iš Rytų ir Vidurio Europos būtų leidžiama prasyti imigrantų teisių. Tokia išimtis jau daroma lankytojams iš Libano. Pateiktasis projektas bus svarstomas šioje parlamento sesijoje. Turintieji faktų, galinčių paremti šį projektą, prašomi rašyti: Mr. Y. Shymko, M.P., House of Commons, Room 556 D, Ottawa, Ont. Tel. Otavoje — 992-2415.

"Rūtos" klubo valdyba

Tillsonberg, Ont.

PADEKA

Nuoširdžiai dėkoju visiems, kurie mane lankėte ligoninėje, siuntėte gėles ir dovanas: dukrai ir žentui Lukšiams, p.p. Beržiniams, p.p. Žiogams, p.p. Vytams, p.p. Rugieniams, p.p. Rutkauskams, p.p. Gukliams ir visiems kitiems, kurių pavarčių negaliu atsiminti. Atleiskite! Su nuoširdžiu dėkingumu — S. Liaudinskas

Lietuviškoji spauda yra su sirūpinusi išlaidų didėjimu ir yra priversta kelti prenumeratos mokesį. Tokioje padėtyje yra ir "T. Žiburiai". Leidėjų valdybos nutarimu, šio savaitraščio metinė prenumerata nuo 1979 m. sausio 1 d. bus \$14 (iki šiol ji buvo \$12). Tačiau užsiskaitantieji "T2" ar pratesiantieji. prenumeratą prieš tą datą gali sumokėti dar senąja kaina, būtent, \$12.

Anapilio Moterų Būrelis neteko savo narės a. a. Onos Ivanauskienės. Jo vardas su vėliose kapinėse laidotuvių dieną atsisveikino D. Garbaliuskienė. Ji savo kalboje pareiškė: "Tu kaip gėlė buvai nuskinta iš mūsų sodybos. Bet mes tikim, kad Dievo akyse Tu dabar šviesiai žydi ir savo meile stiprinsi mus. Simboliškai kiekviena iš mūsų Tau teikiame po gėlę ir savo meile jungiamės su Tavi-mi".

KLB krašto valdybos sekretorius Teodoras Stanulis dėl darbų gausos L. Namuose ir kitur iš eilę pareigų pasitraukė. Jo vieton pakviesta jaunosios kartos atstovė Gražina Ignaitytė.

PADEKA
Nuoširdžiai dėkojame visiems mūsų vienuolijos rėmėjams už neulius tamą pagalbą, rostant metinius parengimus.

Dėkojame rėmėjui pirmininkui p. L. Kunnapuu už gerą organizavimą, o R. Ulbaitė už taip gražų ir sklandų vakaro programos pranešimą, K. Manglicui už menišką scenos papuošimą ir sumanų vadovavimą loterijai. Dėkojame dailiojo žodžio menininkui p. I. Zmuidzienieviui už meninę programą bei jokia honoraro, kunigui dr. Pr. Gaidai, "T2" redaktoriui, už supažindinimą lietuvių visuomenės su mūsų vienuolija, visoms mieloms ponios už skanūs tortus bei pyragus, patarnavimą prie stalų. Visiems buvo malonu matyti jaunas mergaites, tarnaujančias prie stalų. Padėka priklauso mergaitėms ir tėvams. Tariau nuoširdų ačiū visiems, kurie savo dovanomis ir aukomis prisidėjo prie šio gražaus kultūrinio vakaro, kurio vis drauge atšventėme 60-tąją vienuolijos sukaktį.

Višpatas teatlygina visiems savo gerumui ir palaima tiems, kurie mums daro gera.

Dėkingos N. Pr. Marijos seserys — Sesuo M. Loreta, Toronto skyriaus vyresnioji

PADEKA
Nuoširdžiai dėkoju visoms rengėjoms ir viešioms už man suruoštą mergvakarį, tokias gražias bei vertingas dovanas.

Ypatinai didelė mano padėka visoms rengėjoms už idėją darbą ir rūpestį. Už Jūsų visų parodytą nuoširdumą visada Jums liksiu dėkinga. Dalva Sinkevičiūtė

REGISTRACIJA į jaunimo kongresą

Norintieji vykti į IV Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą Europoje, prašomi registruotis registracijos ir kelionių komisijoje: IV PLJK, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636, USA, arba skambinti nuo 6-9 v.v. nuo pirmadienio iki ketvirtadienio tel. (312) 778-2200 arba (312) 778-2201. Registracijos anketas atsiųsime vėliau.

Okulistas S. Brogowski, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas 531-4251

Pacientai priimami susitarus telefonu

DRESHER-BARASKAS INSURANCE AGENCY LTD. ir REAL ESTATE REALTOR

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DRESERIS ir A. MIKSIENĖ
DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v.v., šeštadieniai — 9 v.r. — 12 v.p.p.
Narys "Better Business" Biuro

INSURANCE

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

1551 Bloor Street West,

TORONTO, ONTARIO M6P 1A5

Visais kelių reikalais betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

TORONTONT

Anapilio žinios

Lapkričio 13 d. įvyko parapilios komiteto posėdis, pirmininkaujant inž. Gediminui Kurpiui. Svarstyti įvairūs parapilios reikalai — N. Metų parengimas ir kt.

Pastatius šventovę, išliko naujų vargonų reikalas. Tartasi su tos srities žinovais ir prieita išvada: vargonai yra vienas pagrindinių dalykų pamaldų metu; pirkti tokius vargonus, kurie atitiktų šventovės dydį ir būtų tinkami religiniams koncertams. Užpirkti elektroniniai „Allen“ firmos vargonai. Jie bus įrengti š. m. lapkričio pabaigoje. Vargonų kaina — \$20.000.

Vargonų įsigijimui aukovo \$250; dr. A. Jasukas; po \$200: a. a. Viktoro Streito atminimui M. Šenferienė ir A. Kanapka; po \$100: J. Govedas, dr. E. Birgolas, E. Juzėnienė, A. Kunutis, J. O. Balsai, V. G. Balsai. Geradariai nuosirdi padėka. Vargonų sąskaitoje bendra suma — \$11.460.

Tikybės pamokos vaikams, besirengiantiems pirmajai Komuniui, vyksta kas sekmadienį 10.15 v. r. klebonijoje.

Lapkričio 15 d., 11 v. r., iš šios par. šventovės Sv. Jono lietuvių kapinėse palaidotas a. a. kun. Lionginas Kemėšis. Velionies broliui kun. Laurynui ir visiems giminiams nuosirdi užuojauta.

Lapkričio 13 d. Sv. Jono liet. kapinėse palaidotas a. a. Alfonsas Daugėlavicius, 65 m., iš Montrealio.

Užsakai: Richard Allely ir Daiva Sinkevičiūtė.

Anapilio Moterų Būrelio iniciatyva kilimas pagal dail. A. Tamošio piešinį audžiamas Anapilyje. Kviečiame įsijungti naujas audėjas.

Pamaldos: šį sekmadienį, 10 v. r., už a. a. Matildą ir Simoną Bonikis, 11 v. r. už a. a. Mariją Stungurenę ir a. a. Praną Rickų.

Lietuvių Namų žinios

Lapkričio 7 d. įvyko LN visuomeninės veiklos koordinacinio komiteto posėdis. Buvo aptarti parengimai: Kalėdų balius, Žiemos sutikimo vakaras, Kūčių vakariėnė, N. Metų sutikimas, Užgavėnių — kaukių balius ir parengimai, kurie įvyks 1979 m.

Lapkričio 4 ir 5 d. d. LN rengta dail. Vytauto Trečiojo ir Kazio Tamošausko meno darbų paroda buvo labai sėkminga.

LN ir „Labdaros“ valdybų posėdyje lapkričio 9 d. paskirta aukų: teatrui „Aukuras“ \$700, LN šachmatų klubui \$300, Toronto Lietuvių skautininkų-kių ramovėi \$100.

Gruodžio 24, sekmadienį, LN rengiamos Kūčios, gruodžio 31, sekmadienį, N. Metų sutikimas.

Nauji LN nariai: Linas Merkulis, įmokėjęs \$100, Rita Paulauskaitė, įmokėjusi \$25.

Lapkričio 25, šeštadienį, LN įvyks Lietuvos kariuomenės atkūrimo 60 metų minėjimas ir koncertas.

LN vyrų rengtas dainos ir muzikos koncertas, kurio programą atliko sol. A. Stempulienė-Svedienė ir komp. J. Svedas, buvo labai sėkmingas. Atsilankė per 300 asmenų.

Pr. sekmadienį svečių knygoje pasirašė: B. Semaška, New Britain, S. Aliušauskienė, Montrealis, P. Česnulis, Paris, Ont., A. ir J. Šajaukas, J. H. Dilai, P. Polgrimas iš St. Catharines, Ont.

A. a. kun. Lionginas Kemėšis mirė lapkričio 11 d. Thessalono, Ont., kur jis pastaruoju metu klebonavo kanadiečių parapilijoje. Laidojamas Sv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje lapkričio 15, trečiadienį, 11 v. r., iš Lietuvių Kankinių šventovės. Pašarvotas — Turner a. Porter laidotuvių namuose (136 Roncesvalles Ave.). Laidotuvių rūpinasi velionies brolis kun. Laurynas Kemėšis, anksčiau gyvenęs Australijoje, o pastaraisiais metais — Thessalono ir Delhi, Ont. Velionis kun. L. Kemėšis buvo gimęs 1914 m. rugpjūčio 22 d. Vastapų k., Aluntos valsč., Utenos apskr. Kunigu įšventintas 1942 m. gegužės 10 d. Giminais žymaus visuomenės veikėjo kan. prof. Fabijono Kemėšio.

Lietuvos kariuomenei — 60 metų. Toronto VI. Pūtvio šaulių kuopa lapkričio 25, šeštadienį, Liet. Namuose rengia kariuomenės šventės iškilme. Paskaitą skaitys dipl. teis. M. Šnapštys iš Toronto, o meninę programą atliks estų 30 asmenų didų orkestras. Pastarasis grojo įžangos maršą lietuvių dainų šventėje Maple Leaf Gardens. Muziką orkestrui instrumentavo A. Prialgus (Prialguskas).

VI. Pūtvio kuopos šauliai ir šaulės kariuomenės šventės pamaldose dalyvaus Lietuvos Kankinių parapilijos šventovėje. Visi renkasi į parapilijos salę, iš kurios organizuotai su vėliava eisime į 11 v. pamaldas. Kuopos nariams dalyvavimas privalomas.

Valdyba

Prisikėlimo parapilijos žinios

Uždaro rekolokacijos moterims prasidės lapkričio 17, penktadienio vakarą, baigsis sekmadienį po pietų. Dar yra vietų, galima registruotis. Vyrams uždaro rekolokacijos bus gruodžio 8-10 d. d.

Ramona Siminkevičiūtė ir Jacob Middel susituokė mūsų šventovėje lapkričio 11 d.

Pakrikštytas Neil Edward Gražinos (Girdauskaitės) ir Jos. Szabo sūnus.

Priekaladėnis susikaupimas visai parapilijai bus gruodžio 19-21 d. d. Pamokslininkas — kun. J. Bacevičius OFM.

Giliai užjučiame K. Šapočkina, mirusį jo seseriai Sofijai Juodikienei.

Parapilijos skolos mokėti ir salės inventoriumi atnaujinti aukovo: J. Sergalis \$100, B. S. Sakalai \$100, K. L. Cepačiai \$50, M. Karasiejienė \$50, O. Kalinauskienė \$50, P. M. Barbatavičiai \$50, S. Racičienė \$40, R. L. Kunnapuu \$30.

Birutės Dilkutės-Batraks lietuvių kūrinių paroda bus lapkričio 18-19 d. d. Parodų salėje: šeštadienį nuo 2 v. p. iki 6 v. v., sekmadienį po 9 v. Mišių iki 2 v. p. p.

Jaunimo chorui, kuris gieda per 10 v. Mišias, reikia daugiau balsų. Kviečiame visus, kurie dalyvavo pernai, ir naujus berniukus bei mergaites įsijungti į šį vienetą.

Į N. Metų renginį bilietus platina V. Taseckas sekmadieniais po 10 v. Mišių kavinėje. Galima kreiptis ir į jo namus tel. 279-0363. Tradicinį N. Metų sutikimą organizuoja visuomeninė parapilijos tarybos sekcija.

1979 m. kalendorius jau spausdinamas. Jį paruošė parapilijos tarybos finansų sekcijos pirm. S. Prakas.

Sporto klubas „Aušra“ rengia tradicinį renginį — šokių lapkričio 25 d. Prisikėlimo salėje. Stalus rezervuoti pas V. Simonaitį 534-6934.

Salpos grupė „Daina“ rinks aukštesniam Vokietijos šelpi lapkričio 26, sekmadienį, prie mūsų šventovės durų.

Mišios: šeštadienį 8 v. už Praną ir Stasę Basčius, užpr. J. A. Puteal, 8.30 už Viktoriją ir Sergijų Paulionius, užpr. V. Paulionis, 9 v. Novena, 9.20 už Žekų ir Dubininkų mirusius, užpr. J. B. M. Žekai, 9.40 už Sofiją Juodikiene, užpr. J. K. Šapočkina, 10 v. už Vladą Balaišį, užpr. L. V. Balaišiai, 11 v. už Viktorą Streitą, užpr. S. Miniotienę; sekmadienį 8 v. už Juozą Greičiūną, užpr. J. Greičiūnas, 9 v. Novena, 10 v. už Seferių ir Zakevičių šeimų mirusius, užpr. J. M. Seferiai, 11.30 už parapiliją, 7 v. v. už Stasį Vaitiekūną, užpr. B. Vaitiekūnienę.

Į PAVERTUJŲ TAUTŲ DEMONSTRACIJĄ, kuri įvyks Niujorko lapkričio 26, sekmadienį, rengiama bendra baltiečių ekskursija autobusu ir iš Toronto. Autobusas išvyks šeštadienį ir grįš į Torontą sekmadienio naktį, kad pirmadienio rytą keleiviai galėtų eiti į darbą. Registruotis pas estų tarybos reikalų vedėją p. Sallurand tel. 465-2219 (Estonian House, 958 Broadview). Svarbu, kad ir Toronto bei kitų vietovių lietuvių gausiai dalyvautų tarptautinėje demonstracijoje, kuri reikalauja dekolonizuoti Baltijos ir kitus sovietų okupuotus kraštus. Tuo reikalu gen. Jungtinių Tautų sekretoriui prieš demonstraciją bus įteikta speciali dokumentacija su atitinkamu reikalavimu.

Lietuvių patogumui vykstančius į demonstraciją Niujorko taip pat registruoja K. Daunys ir A. Skilandžiūnienė L. Namuose tel. 532-3311.

Daugiakultūrio teatro festivalyje š. m. lapkričio 17, penktadienį, 8 v. v., St. Lawrence Centre Town Hall hamiltoniškis „Aukuras“ lietuvių kalba vaidins prancūzo rašytojo Moljero komediją „Paniekintas vyras“.

Šį spektaklį stebės ir kitų tautybių teatro atstovai. Dėlto svarbu, kad lietuvių publika būtų gausi. Kai į tokius spektaklius mažai teatsilanko lietuvių, — kitų tautybių žmonės nepalankiai komentuoją apie kultūrinį lietuvių gyvenimą.

Kūrejai — savanoriai lapkričio 25, šeštadienį, 7 v. v., L. Namuose Lietuvos Kariuomenės šventės minėjime dalyvaus iš savo vėliava. Jie šventės minėjimo rengėjų kviečiami kaip garbės svečiai. Lapkričio 26, sekmadienį, 11.30 v. r., k. s. savanoriai organizuotai su vėliava dalyvaus pamaldose Prisikėlimo par. šventovėje. Ten bus Mišios už mirusius skyriaus narius. Minėjime ir pamaldose kviečiami visi skyriaus nariai dalyvauti su šeimomis. Pamaldoms renkamas salėje 15 minučių prieš jas.

Kūrejai — savanoriai lapkričio 25, šeštadienį, 7 v. v., L. Namuose Lietuvos Kariuomenės šventės minėjime dalyvaus iš savo vėliava. Jie šventės minėjimo rengėjų kviečiami kaip garbės svečiai. Lapkričio 26, sekmadienį, 11.30 v. r., k. s. savanoriai organizuotai su vėliava dalyvaus pamaldose Prisikėlimo par. šventovėje. Ten bus Mišios už mirusius skyriaus narius. Minėjime ir pamaldose kviečiami visi skyriaus nariai dalyvauti su šeimomis. Pamaldoms renkamas salėje 15 minučių prieš jas.

Kūrejai — savanoriai lapkričio 25, šeštadienį, 7 v. v., L. Namuose Lietuvos Kariuomenės šventės minėjime dalyvaus iš savo vėliava. Jie šventės minėjimo rengėjų kviečiami kaip garbės svečiai. Lapkričio 26, sekmadienį, 11.30 v. r., k. s. savanoriai organizuotai su vėliava dalyvaus pamaldose Prisikėlimo par. šventovėje. Ten bus Mišios už mirusius skyriaus narius. Minėjime ir pamaldose kviečiami visi skyriaus nariai dalyvauti su šeimomis. Pamaldoms renkamas salėje 15 minučių prieš jas.

Kūrejai — savanoriai lapkričio 25, šeštadienį, 7 v. v., L. Namuose Lietuvos Kariuomenės šventės minėjime dalyvaus iš savo vėliava. Jie šventės minėjimo rengėjų kviečiami kaip garbės svečiai. Lapkričio 26, sekmadienį, 11.30 v. r., k. s. savanoriai organizuotai su vėliava dalyvaus pamaldose Prisikėlimo par. šventovėje. Ten bus Mišios už mirusius skyriaus narius. Minėjime ir pamaldose kviečiami visi skyriaus nariai dalyvauti su šeimomis. Pamaldoms renkamas salėje 15 minučių prieš jas.

Kūrejai — savanoriai lapkričio 25, šeštadienį, 7 v. v., L. Namuose Lietuvos Kariuomenės šventės minėjime dalyvaus iš savo vėliava. Jie šventės minėjimo rengėjų kviečiami kaip garbės svečiai. Lapkričio 26, sekmadienį, 11.30 v. r., k. s. savanoriai organizuotai su vėliava dalyvaus pamaldose Prisikėlimo par. šventovėje. Ten bus Mišios už mirusius skyriaus narius. Minėjime ir pamaldose kviečiami visi skyriaus nariai dalyvauti su šeimomis. Pamaldoms renkamas salėje 15 minučių prieš jas.

Kūrejai — savanoriai lapkričio 25, šeštadienį, 7 v. v., L. Namuose Lietuvos Kariuomenės šventės minėjime dalyvaus iš savo vėliava. Jie šventės minėjimo rengėjų kviečiami kaip garbės svečiai. Lapkričio 26, sekmadienį, 11.30 v. r., k. s. savanoriai organizuotai su vėliava dalyvaus pamaldose Prisikėlimo par. šventovėje. Ten bus Mišios už mirusius skyriaus narius. Minėjime ir pamaldose kviečiami visi skyriaus nariai dalyvauti su šeimomis. Pamaldoms renkamas salėje 15 minučių prieš jas.

Kūrejai — savanoriai lapkričio 25, šeštadienį, 7 v. v., L. Namuose Lietuvos Kariuomenės šventės minėjime dalyvaus iš savo vėliava. Jie šventės minėjimo rengėjų kviečiami kaip garbės svečiai. Lapkričio 26, sekmadienį, 11.30 v. r., k. s. savanoriai organizuotai su vėliava dalyvaus pamaldose Prisikėlimo par. šventovėje. Ten bus Mišios už mirusius skyriaus narius. Minėjime ir pamaldose kviečiami visi skyriaus nariai dalyvauti su šeimomis. Pamaldoms renkamas salėje 15 minučių prieš jas.

Kūrejai — savanoriai lapkričio 25, šeštadienį, 7 v. v., L. Namuose Lietuvos Kariuomenės šventės minėjime dalyvaus iš savo vėliava. Jie šventės minėjimo rengėjų kviečiami kaip garbės svečiai. Lapkričio 26, sekmadienį, 11.30 v. r., k. s. savanoriai organizuotai su vėliava dalyvaus pamaldose Prisikėlimo par. šventovėje. Ten bus Mišios už mirusius skyriaus narius. Minėjime ir pamaldose kviečiami visi skyriaus nariai dalyvauti su šeimomis. Pamaldoms renkamas salėje 15 minučių prieš jas.

Kūrejai — savanoriai lapkričio 25, šeštadienį, 7 v. v., L. Namuose Lietuvos Kariuomenės šventės minėjime dalyvaus iš savo vėliava. Jie šventės minėjimo rengėjų kviečiami kaip garbės svečiai. Lapkričio 26, sekmadienį, 11.30 v. r., k. s. savanoriai organizuotai su vėliava dalyvaus pamaldose Prisikėlimo par. šventovėje. Ten bus Mišios už mirusius skyriaus narius. Minėjime ir pamaldose kviečiami visi skyriaus nariai dalyvauti su šeimomis. Pamaldoms renkamas salėje 15 minučių prieš jas.

Kūrejai — savanoriai lapkričio 25, šeštadienį, 7 v. v., L. Namuose Lietuvos Kariuomenės šventės minėjime dalyvaus iš savo vėliava. Jie šventės minėjimo rengėjų kviečiami kaip garbės svečiai. Lapkričio 26, sekmadienį, 11.30 v. r., k. s. savanoriai organizuotai su vėliava dalyvaus pamaldose Prisikėlimo par. šventovėje. Ten bus Mišios už mirusius skyriaus narius. Minėjime ir pamaldose kviečiami visi skyriaus nariai dalyvauti su šeimomis. Pamaldoms renkamas salėje 15 minučių prieš jas.

Kūrejai — savanoriai lapkričio 25, šeštadienį, 7 v. v., L. Namuose Lietuvos Kariuomenės šventės minėjime dalyvaus iš savo vėliava. Jie šventės minėjimo rengėjų kviečiami kaip garbės svečiai. Lapkričio 26, sekmadienį, 11.30 v. r., k. s. savanoriai organizuotai su vėliava dalyvaus pamaldose Prisikėlimo par. šventovėje. Ten bus Mišios už mirusius skyriaus narius. Minėjime ir pamaldose kviečiami visi skyriaus nariai dalyvauti su šeimomis. Pamaldoms renkamas salėje 15 minučių prieš jas.

Kūrejai — savanoriai lapkričio 25, šeštadienį, 7 v. v., L. Namuose Lietuvos Kariuomenės šventės minėjime dalyvaus iš savo vėliava. Jie šventės minėjimo rengėjų kviečiami kaip garbės svečiai. Lapkričio 26, sekmadienį, 11.30 v. r., k. s. savanoriai organizuotai su vėliava dalyvaus pamaldose Prisikėlimo par. šventovėje. Ten bus Mišios už mirusius skyriaus narius. Minėjime ir pamaldose kviečiami visi skyriaus nariai dalyvauti su šeimomis. Pamaldoms renkamas salėje 15 minučių prieš jas.

Kūrejai — savanoriai lapkričio 25, šeštadienį, 7 v. v., L. Namuose Lietuvos Kariuomenės šventės minėjime dalyvaus iš savo vėliava. Jie šventės minėjimo rengėjų kviečiami kaip garbės svečiai. Lapkričio 26, sekmadienį, 11.30 v. r., k. s. savanoriai organizuotai su vėliava dalyvaus pamaldose Prisikėlimo par. šventovėje. Ten bus Mišios už mirusius skyriaus narius. Minėjime ir pamaldose kviečiami visi skyriaus nariai dalyvauti su šeimomis. Pamaldoms renkamas salėje 15 minučių prieš jas.

DAUGIAKULŪRIAME TEATRO FESTIVALIJE
lapkričio 17, penktadienį, 8 valandą vakaro
ST. LAWRENCE CENTRE THEATRE
(27 Front Street East)

Hamiltono „AUKURAS“ vaidins J. Moljero 3 veiksmų komediją „Paniekintas vyras“

Įėjimas — \$4, \$3.50, pensininkams ir studentams — pusė kainos. Kviečiame visus lietuvius dalyvauti. Festivalio rengėjas — Daugiakultūrinio Ontario Teatrų Draugija OMTA

TORONTO MAIRONIO MOKYKLA maloniai kviečia visus atsilankyti
lapkričio 18, šeštadienį, į Toronto Lietuvių Namų
Karaliaus Mindaugo menėje rengiamą

metinį VAKARĄ

PROGRAMOJE:

* tautinių šokių grupė
„Gintaras“
* Toronto mergaičių dainos
trijulė „Vasaros garsai“

* turtinga loterija,
(L. Namų dovana — \$100)
* šilti valgiai,
gausios bufetos,
smagūs šokiai ir

* kitos staigmenos.
* Gros geras orkestras.
* Įėjimas \$5, studentams \$3.
* Pradžią — 7 v. v.

MOKYKLOS TEVŲ KOMITETAS

Lietuvos Kariuomenės atkūrimo 60 metų KONCERTAS ir MINĖJIMAS

įvyks lapkričio 25, šeštadienį, 7 v. v., punktualiai, Toronto Lietuvių Namuose, Karaliaus Mindaugo menėje.

PROGRAMOJE:

OFICIALIOJI DALIS ir dipl. teis. M. Šnapštys iš Detroito paskaita. MENINĖ DALI, lietuviškos muzikos koncertą atliks 30 asmenų didų orkestras „ESTONIA“. Po minėjimo — šokiai. Veiks turtingos valgių ir gėrimų bufetos, bus vertingų laimikių loterija. Įėjimas — \$5, studentams ir pensininkams — \$3.

KLB Toronto apylinkės valdybos pakviesta, minėjimą-koncertą rengia ir visus dalyvauti kviečia — Toronto VI. Pūtvio šaulių kuopa

Tradicioninis PPS „Aušros“ klubo parengimas — ŠOKIAI — lapkričio 25, šeštadienį, 7 v. v., Prisikėlimo salėje.

Veiks bufetas su užkandžiais ir gėrimais, gros geras orkestras, bus loterija. Vietas galima rezervuoti iš anksto pas V. Simonaitį tel. 534-6934. Įėjimas: suaugusiems \$4.00, sportuojančiam jaunimui \$3.00. Rengėjai

Visus maloniai kviečiame aplankyti

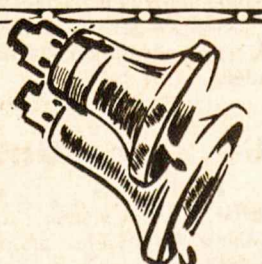
dailininkės JŪRATĖS BATŪRAITĖS-LEMKIENĖS

meno darbų PARODA

Toronto Lietuvių Namų
Gedimino Pilies menėje
š. m. lapkričio 25-26 dienomis
Atidarymas — lapkričio 25,
šeštadienį, 4 val. po pietų

Parodą atidarys dail. Ant. Tamošaitis. Lankymo valandos — šeštadienį nuo 4 val. p. p. iki 7 v. v., sekmadienį — nuo 12 iki 4 valandos po pietų.

Parodą globoja
Toronto skautininkų-kių ramovė

DĖMESIO!

JAUNIMAS IR SENIMAS — VISI!

„VARPO“ chorui reikia dainininkų — VISŲ BALSŲ!

Amžius nesvarbu — prašome visus ir senus varpiečius bei jų draugus jungtis į Toronto „Varpo“ choro naują sezoną. Repeticijos vyksta Lietuvių Namuose, 7.30 v. v. kiekvieną antradienį Gedimino Pilies menėje, (III augsas).

Informacijų teiraukitės: Aida Vekterytė 481-9563 arba Dalia Vaškevičiūtė 533-6220

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

ALDONA'S BEAUTY SALON
1618 Bloor St. West, Toronto
kviečia ponias gražiom šukuosenom; specialistės pusmetini (permanent) ir dažymų. Telefonas 533-2904

FLORIDŲJ išnuomojamas ramioj vietoj žiemos sezonui butas: 2 miegamieji kambariai, salonas, virtuvė, prausykla su dušu, sodelis; 5 minutes iki Atlanto, puiki vieta žuvinimui, prie golfo aikštės, apsipirkimo centro. Kaina — \$300 į mėnesį. Pažadujama lietuvių. Rašyti: V. Sakas, 1322 North N. St., Lake Worth, Fla. 33460, USA.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė
savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progomis skambinti į „Petals Florist“ tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvių Namus. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

MONTREALQUE

Šv. Kazimiero parapilijos žinios

— Sekmadienį 11 v. Mišios laikomos už parapiliečius.

— Vėlinių dieną kun. dr. F. Juzevičius atlaikė Mišias už mirusius ir pasakė pritaikytą pamokslą. Per šiuos metus palaidoti 23 parapiliečiai.

— Lapkričio mėn. jaunimo planuota vakariėnė neįvyks. Valdybos nutarimu, dėl susidariusių nepalankių aplinkybių parengimas perkeltas į vasario mėnesį.

— Viena lapkričio šeštadienį 20 parapiliečių šventovėje sudėjo (didesnę pusę) specialius nedūžtančius plastikinius langus. Jie reikalingi apsaugoti dakartiniams vitražams nuo aplink siaučiančio gatvės vaikų vandalizmo.

— Vilijus ir Jonas Kalinauskai buvo išvykę į Niujorką ir sesutės ir svaivio — Jono ir Marytės Ritchie-Račaičių 50 m. vedybinio gyvenimo sukakties iškilmes.

— Parapilijos komitetas numato rengti Naujų Metų sutikimą. Sk.

Vėlinės. Lapkričio 1 d. „Rūtos“ klubas savo patalpose turėjo tradicinį Vėlinių vakarą. Įvadą apie Vėlinių reikšmę padarė valdybos vicepirm. seselė Oliveta. Buvo pagerbti ir prisiminti mirę klubo nariai — P. Kaulakis, J. Mačionis, Stp. Kęsgaila, seselė Teresė. Taip pat prisiminti ir visi žuvę už Lietuvos laisvę. Gražiai skambėjo Vėlinių mišparai, kuriuos paruošė seselė Teresė. Tai diena pritaikyta Sv. Rašto ištraukos skaiti viešnia iš Putnamo seselė Margarita. Pastaroji su sesele Oliveta pagiedojo duetą: „Jėzau, Tu dar pasilik su mumis“. Muzika kanadiečio kompozitoriaus, žodžiai — seselės Teresės. Dalyvavo per 100 klubo narių. Vyravo rimtis, susikaupimas ir savų artimųjų prisiminimas.

Po Vėlinių programos klubo pirm. J. Adomaitis padarė pranešimą apie pasisekusį bazarą ir pakvietė vaišėms. Prie sumuštinio, pyragų ir kavos buvo tęsiama tradicinio trečiadienio programa. A. A.

Litas papildino palūkanas už terminuotus indėlius. Nuo spalio 25 d. „Litas“ moka 9.5% už vienerių, 9.75% už dvejų ir 10% už trejų metų terminuotus indėlius. „Litas“ taip pat papildino palūkanas nuo 8.25% iki 9% už taupomasias sąskaitas nuo lapkričio 1 d.

Primename savo narius, kad nuo lapkričio 3 d. „Litas“ penktadieniais dirba nuo 12 iki 6 v. v. L.

Kanados Šaulių Rinktinės dešimtmečio minėjimas ir vėliavos šventinimas įvyko spalio 7 ir 8 d. d. Aušros Vartų šventovėje. Vėliava meniškai išsiuvinėjo Vanda Keturkienė. Vėliavos kūmai buvo sol. G. Čapkauskienė su Al. Kličiumi, Rasa Lu-

koševičiūtė su Gintaru Nagiu ir p. Petkevičienė iš Hamiltono su Setkausku. Meninę programą atliko Aušros Vartų vyrų oktetas. Į minėjimą atvyko daug atstovų iš įvairių Kanados ir JAV vietovių. Buvo daug sveikinimų žodžių ir raštų, todėl iškilmė truko gana ilgai. Sekmadienį pamaldos buvo skirtos šauliams. Prie Trijų Kryžių altoriaus buvo net 13 vėliavų. Kun. J. Kubilius pamokslė išskėlė tautinę šaulių veiklą išeiivijoje. Mišių metu choras giedojo giesmes.

Po pamaldų salėje įvyko su svečiais atsiveikimo pietūs. Per abi dienas vietinių montrealiečių atsilankė nedaug. Galbūt priežastis ta, kad prasidėjo visa eilė parengimų šeštadieniais ir sekmadieniais. Nuolatinių parengimų lankytojų Montrealis turi ne per daug.

Auksinio Amžiaus Klubas „Rūta“ metinis-priekaladėnis bazaras spalio 28-29 d. d. Aušros Vartų parapilijos salėje praėjo su dideliu pasisekimu. Bazarą pradėjo parlamento atstovas iš Otavos J. Campbell; sveikindamas klubą, iškėlė socialinės gerovės ministerės dovana — \$1780 čekį tolimsnei klubo veiklai ir projektų vykdymui. Svečių klubo vardu